

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԺԿԽ-ԻՆ ԿԻՑ
ՀԱՆՆԱՊԱՐԶՆԵՐԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

**ՆԱԽԱՀԱՇՎԱՅԻՆ ԽՈՇՈՐԱՅՐԱԾ
ՆՈՐՄԱՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԾՈՒ
(ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ)**

625.7

Հ-25

625.7

Z-25

այ

Պրոֆեսորներ բոլոր լեզուների, միացե՛ք! 04 AUG 2010

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԺԿԽ-ԻՆ ԿԻՑ
ՃԱՆԱՊԱՐԶՆԵՐԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

**ՆԱԽԱՀԱՇՎԱՅԻՆ ԽՈՇՈՐԱՅՐԱԾ
ՆՈՐՄԱՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԾՈՒ
(ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ)**

3280
40

Թարգմանությունը քննարկված և հավանու-
թյուն և արված Հայկական ԽՍՀ ԺԿԽ-ին կից
Ճանաչվարչություն կողմից:

ՀԱՅԿ. ԽՍՀ ԺԿԽ-ԻՆ ԿԻՑ ԺԱՆԳԼԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

Տեղական նշանակություն ունեցող նախահաշվային
խոշորացրած նորմաների ձեռնարկը հայերեն լեզվով
ապագրվում է առաջին անգամ: Բոլոր այն անձիք
կամ ճանապարհաշինարարական կազմակերպություն-
ները, վորոնք ոգտագործելու յեն տվյալ ձեռնարկը,
թերություններ նկատելու կամ նոր առաջարկներ
անելու դեպքում, խնդրվում է հայտնիլ Յերևան,
Հայկ. ԽՍՀ ԺԿԽ-ին կից Ճանաչվարչությանը:

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍ

1. 1939 թ. գործող նորմաները տարբեր աշխատանքների
համար ներկայացնում են շատ մեծ ծավալով նյութեր, վորոնք
զետեղված են տարբեր գրքերի մեջ և ճանապարհաշինարար-
ական ու վերանորոգչական աշխատանքների համար չեն կազ-
մում մի ամբողջություն:

Այդ գրությունը և նորմաներում պահանջվող նյութերի
բացակայությունը բավականին դժվարացնում են սակավաքա-
նակ տեխնիկական կազմ ունեցող շրջ. ճան. բաժիններին-ճա-
նապարհաշինարարական և նորոգչական աշխատանքների նախա
հաշիվներ կազմելու գործը:

Ներքոհիշյալ ամբողջացրած նախահաշվային նորմաները
ճանապարհաշինարարական, ճանապարհավերանորոգչական և ար-
հեստական կառուցվածքների աշխատանքների նախահաշիվներ
կազմելու համար, նպատակ ունի մաքսիմալ կերպով դյուրացնել
և պարզեցնել շրջ. ճան. բաժինների աշխատանքները ~ տարե-
կան արտադրական պլանների և նախահաշիվների կազմելու
ընթացքում:

2. Սույն խոշորացրած նախահաշվային նորմաները ընդգր-
կում են տեղական նշանակություն ունեցող ճանապարհների և
արհեստական կառուցվածքների վրա կատարվող բոլոր տեսակի
շինարարական ու նորոգչական հիմնական աշխատանքները:

Նորմաներում տրվում են պահանջվելիք բան ուժի, մեքե-
նաների, վորսագրական միջոցների և նյութերի քանակը:

Նորմաներից դյուրին ոգտվելու համար բան ուժը արտա-
հայտված է բանվորական որերով, մեքենաները-մեքենահրթի-
րով, սայլերը սայլ-որերով, վորոնք հաշված են ութը ժամյա
բանվորական որվա համար:

3. Ներկա ամբողջացրած նախահաշվային նորմաները հեն-
վում են ճանապարհաշինարարության առարկեղծ նորմաները
կազմելու ժամանակ դյուրություն ունեցող տեխնիկական պայման
ների, ստանդարտ, և տիպային կառուցվածքների վրա, հաշիվ

առնելով Մոսկվայի մարզի ճան. վարչության գործնական տըվ-
յալները:

4. Պահանջվելիք բանվորական ուժի քանակը հաշված է
ԽՍՀՄ-ԺԿՆ-ին կից շինարարության գործերի կոմիտեյում կազ-
մված և ԽՍՀՄ-ԺԿՆ-ին կից տնտեսական խորհրդի կողմից 1939
թ. 11-ը Մարտի հաստատված միասնական նորմաներից և զնա-
ցուցակներից:

Ոկտաբրեմբերից է նաև ՌԽՖՍՀ ԺԿՆ-ին կից ճան. գլխ. վար-
չության կողմից կազմված և 27—5— 1939 թ. Նո. 127 հրամանով
հաստատված ճանապարհների և արհեստական կառուցվածքների
նորոգման և պահպանման նորմաներից և զնացուցակներից:

Այն աշխատանքները վորոնք 1939 թ. համար արտադրա-
կան նորմաներ չունեն այդպիսիք վերցված են 1936 թվի ար-
տադրական նորմաներից մոյնհիլով ուղղման գործակիցներ:

5. Բանվորների աշխատանքների տարիֆային դրույքները
պետք է ընդունել ԽՍՀՄ- ԺԿՆ-ին կից Տնտեսական խորհրդի
1939 թ. 11— 3-ի Նո. 221 վորոշման համաձայն. այսինքն

ԿԱՐԳ		1	2	3	4	5	6	7
Տարիֆային գործակիցներ		1,0	1,17	1,40	1,71	2,15	2,75	3,60
Գործարքային բանվորների մի որով կամ հերթի հաշվային գրույքը	Կառուցող ների համար	4,56	5,34	6,38	7,80	9,80	12,54	16,42
	Մետաղա- գործների համար	5,00	5,85	7,00	8,55	10,75	13,75	18,00
որովորձ բանվոր- ների մի ով կամ հերթի տարիֆա- յին դրույքը	Կառուցող- ների հա- մար	3,84	4,49	5,38	6,67	8,26	10,56	13,82
	մետաղա- գործների համար	4,12	4,82	5,77	7,05	8,86	11,33	14,83

6. Սույն հավաքածուում բերված աշխատանքի կազմը
ընդունված է միջին պայմանների համար:

Այն դեպքում, չբեր նախատեսվելիք աշխատանքի կազմը
չի համապատասխանում և տարբերվում է սույն հավաքածուում
ցույց արված աշխատանքի կազմին, նման դեպքում նախա-

հաշիվները պետք է կազմել 1939 թ. միասնական նորմաներով
և զնացուցակներով:

7. Սույն հավաքածույից թույլատրվում է ոգտվել միմայն
2րջ. ճան. բաժինների միջոցով կատարվելիք աշխատանքների
նախահաշիվները կազմելու համար:

Բրիգադաների և բանվորների հանձնարարությունները
(նայրադներ) պետք է տալ գրույթյուն ունեցող 1939 թ. միաս-
նակտն արտադրական նորմաների և զնացուցակների համա-
ձայն:

8. Նյութերի տեղափոխման նորմաները սույն հավաքա-
ծուում նախատեսված են տվյալ աշխատանքի սահմաններում:

Նախահաշիվ կազմելու դեպքում կատարել վորեվիցե ավե-
լացում աշխատանքի վայրի սահմաններում տեղափոխման նոր-
մաների վրա կտրականապես արգելվում է:

9. Տվյալ հավաքածուի ոգնությամբ նախահաշիվ կազմելու
դեպքում պետք է հենվել նախատեսված պարադրաֆների վրա,
բացի այդ տեղական շինանյութերի արժեքը և տեղափոխման
հեռավորությունը աշխատանքի վայրը պետք է հաստատված
լինի տեղական մարմինների կողմից համապատասխան փաստա-
թղթերով:

10. Հավաքածուն ոգտագործելու դեպքում հայտնաբերված
բոլոր թերությունների մասին տնհրաժեշտ է հայտնել Յերևան
Հայկական ժողկոմխորհին կից ճան. Գլխ վարչություն:

2. ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

§ 1. ՏՐԱՍՍԱՅԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1. Գծի կախում (անցկացում) տեղադրված կամ հեռադիտակով: 2. Անկյունների չափումը: 3. Գծի չափումը պողպատյա ժապավենով: 4. Ուղեկալի (պրիկտաժ): 5. Կորերի մանրադնին նըշումը: 6. Անկյունաչափների տեղադրվածը հողաչին պատանդի սահմանից դուրս: 7. Ընդերկալական նիվելիրովկա: 8. Լրացուցիչ սեպերների տեղադրումները:

ՆՈՐՄԱՆ 1 ԿԼՄ. ՏՐԱՍՍԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

Աշխատանքի միջոցների անվանումը	Չափի միավորը	Տեղամասի կառուցողական-ը բոլոր ուղեկի			
		հարթ- թա- վայր	բլրա- յին	լեռնա- յին	հատ- դժվար տեղով
Ա. Բաց տեղ առանց ճանճի					
Տեխնիկներ	բ. որ	0,26	0,44	0,85	1,34
Բանվորներ 2-րդ կարգի	»	1,72	2,89	5,51	8,79
Սալիեր	ս. որ	0,26	0,44	0,59	0,69
Գերան 20 սմ. փոքր	խ. մ.	0,06	0,12	0,22	0,44
Փ ա չ տ	խ. մ.	0,10	0,40	0,75	1,50
Բ. Անտառատ տեղ					
Տեխնիկներ	բ. որ	0,31	0,53	1,00	1,60
Բանվորներ	»	2,31	3,97	7,48	11,96
Սալիեր	ս. որ	0,15	0,26	0,50	0,80
Գերան առամ. 20 սմ. փոքր	խ. մ.	0,06	0,12	0,22	0,44
Փ ա չ տ	խ. մ.	0,15	0,40	0,75	1,50
Գ. Ծանառային տեղ					
Տեխնիկներ	բ. որ	0,35	0,64	—	—
Բանվորներ 2-րդ կարգի	»	2,61	4,80	—	—
Սալիեր	ս. որ	0,18	0,32	—	—
Գերան առամ. 20 սմ. փոքր	խ. մ.	0,06	0,12	—	—
Փ ա չ տ	խ. մ.	0,15	0,40	—	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Նորմաներում նախատեսված է միայն տրասսայի վերականգնումն առանց փոփոխելու գծի հիմնական ուղղությունը:

§ 2 ԱՆՏԱՌԻ ՅԵՎ ԹՓՈՒՏԻ ԿՏՐՈՒՄ

Աշխատանքի կազմը անտառ կտրելու դեպքում

1. Կտրել ծառերը շրջել և սղոցել: 2. Կտրել ճյուղերը և դարսել: 3. Ծառարենները առանձնացնել: 4. Վտտերը կտրտել ծառարեններից: 5. Անտառանյութը տեղափոխել: 6. Մաքրել ծառերից կարված տարածությունը:

Աշխատանքի կազմը քփուտ կտրելու դեպքում

1. Թփուտը կտրել: 2. Տեղափոխել մինչև 10 մետր տարածություն վրա: 3. Դարսել:

ՆՈՐՄԱՆ 1 ՆԵԿՏԱՐԻ ՀԱՄԱՐ

Ա. ԱՆՏԱՌԻ ԿՏՐԵԼԸ

Աշխատանքի միջոցների անվանումը		Չափի միավորը	Անտառի մեծությունը			
			Մեծ և միջին մեծություն ամառ		փոքր ամառ	
			անտառի խտությունը			
			խիտ և միջ. խտ. ամառ	նոսր ամառ	խիտ և միջ. խտ. ամառ	նոսր ամառ
Ա.	Սաղարթավոր ծառ					
	անտառահատ 3 կ.	բ. որ	36,0	23,9	27,0	13,3
	» 2 կ.	բ. որ	20,7	12,3	18,0	9,8
Բ.	Փշատերեղ ծառ					
	անտառահատ 3 կ.	բ. որ	24,7	16,2	18,2	9,1
	» 2 կ.	բ. որ	19,3	11,3	16,7	9,2

Բ. ԹՓՈՒՏԻ ԿՏՐԵԼԸ

Աշխատանքի միջոցների անվանումը	Չափի միավորը	Թփուտի խտությ. և բնույթը			
		խիտ և միջին խտութ. քփուտ		նոսր քփուտ	
		սովորական	փշոտ	սովորական	փշոտ
Անտառահատ 2 կարգի	բ. որ	16,4	20,2	12,4	17,7

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 1

1 հեկտարում գտնվող ծառերի քանակից, անտառի մեծության և խտության վերաբերյալ:

Անտառի մեծությունը	Մեծ			Միջին մեծություն			Փոքր			Թուփ		
	խտ	միջ.	նոսր	խտ	միջ.	նոսր	խտ	միջ.	նոսր	խտ	միջ.	նոսր
անտառի խտությունը												
ծառերի քանակը												
1 հեկտարի վրա	320	200	120	520	340	200	1200	740	450	2200	1250	900

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 2

Անտառը վերաբաժանվում է ըստ մեծության 4 խմբի.

- ա) Մեծ անտառ, յերբ ծառի տրամագիծն է 28 սմ. և բարձր է 16 մմ. մինչ 28 մմ.
- բ) Միջին մեծության անտառ յերբ ծառի տրամագիծն է 16 մմ. մինչ 28 մմ.
- գ) Մանր անտառ յերբ ծառի տրամագիծն է 8 սմ. -ից մինչև 16 սմ.
- դ) Թուփ յերբ նրա տրամագիծն է 8 սմ. և փոքր

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ 3

- ա) Խիտ թփուտ հասկացվում է յերբ նրանց միջև հեռավորությունն է 1 մետր:
- բ) Միջին խտության թփուտ յերբ թփերի միջին հեռավորությունն է 1,10 մետրից 2,5 մետր:
- գ) Նոսր թփուտ կոչվում է այնպիսիները յերբ նրանց հեռավորությունը 2,5 մետրից բարձր է:

§ 3 ԿՏՐԱԾ ԾԱՌԻ ԿՈՃՂԵՐԻ ԱՐՄԱՏԱՀԱՆՈՒՄԸ ՁԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

Աշխատանքի կազմը

1. Փորել հողը:
2. Կորել տրամառները:
3. Հանել մացառը լճանակի միջոցով:
4. Նյութերը տեղափոխել մինչև 10 մետր հեռավորության վրա:

ՆԱՐՄԱՆ 1 ՇԵԿՏԱՐԻ ՀԱՄԱՐ

Աշխատանքի միջոց- ների անվանումը	Չափի միավորը	Անտառի մեծությունը			
		խիտ և միջին անտառ		փոքր անտառ	
		անտառի խտությունը			
		խիտ և միջ. խտությ. անտառ	նոսր անտառ	խիտ և միջ. խտությ. անտառ	նոսր անտառ
Սաղարթավոր անտ.					
անտառահատ 3 կ.	բ. որ	92,0	43,0	70,0	33,0
» 2 կ.	բ. որ	3,6	1'7	34,2	1,5
Փշատերեվ անտառ					
անտառահատ 3 կ.	բ. որ	50,0	23,0	40,0	18,0
» 2 կ.	բ. որ	3,6	1,7	3,2	1,5

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Անտառահատման և ծառերի տեղափոխման համար ընդունված է հետևյալ խմբավորումը ըստ տրամագիծի:

1. Մեծ անտառ յերբ կոճղի տրամագիծը մեծ է 30 սմ.-ից:
2. Միջին մեծության անտառ յերբ կոճղի տրամագիծը հավասար է 22-ից մինչև 30 սմ.
3. Փոքր մեծության անտառ յերբ կոճղի տրամագիծը 2 սմ.-ից մինչև 12 սմ. է:

§ 4 ԿՏՐԱԾ ԾԱՌԻ ԿՈՃՂԵՐԻ ԱՐՄԱՏԱՀԱՆՈՒՄԸ
ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

Աշխատանքի կազմը

1. Մեքենան տեղադրել և ամրացնելը 2. Արմատահան անել ծառիները 3. Տեղափոխել արմատները մինչև 15 մետր հեռավորությամբ վրա: 4. Ստուգել մեքենան:

ՆՈՐՄԱՆ ՄԵԿ ՇԵԿՏԱՐԻ ՀԱՄԱՐ

		Անտառի խտությունը					
		խիււ անտառ		միջին խտութ. անտառ		նոսր անտառ	
		կոճղերի տրամագիծը սմ. ներքով					
		38 սմ. բարձր	23 սմ. միջին	38 սմ. բարձր	23 սմ. միջին	38 սմ. բարձր	23 սմ. միջին
		38 սմ.	23 սմ.	38 սմ.	23 սմ.	38 սմ.	23 սմ.
ա) Արմատահանել ծառի հիմքը ՉՏԶ տրակտորի միջոցով լեզ. բարաբանի կա- րապիկով (լիբոտկա)							
Սաղարթավոր անտառ							
Տրակտորիստ 5 կ.	բ. որ	4,50	6,00	2,80	3,95	1,70	2,30
Բանվորներ 2 կ.	»	19,80	26,30	12,40	17,20	7,50	10,0
Արմատահան մեքենա մեք. հ.		3,80	5,10	2,37	3,34	1,42	1,96
Փշատեքով անտառ							
Տրակտորիստ 5 կ.	բ. որ	3,35	3,75	2,10	2,45	1,25	1,45
Բանվորներ 2 կ.	»	16,0	16,6	10,0	12,20	6,00	7,2
Արմատահան մեքենա մեք. 4.		2,86	3,20	1,80	2,10	1,08	1,22
բ) Արմատահանել ծառի հիմքը տրակ- տորի միջոցով արմա- տահան մեքենայով «դարսի» սխեմայով							
Խառն անտառ							
Տրակտորիստ 5 կ.	բ. որ	4,32	5,82	2,70	3,81	1,62	2,24
Բանվորներ 3 կ.	»	4,00	5,46	2,50	3,57	1,50	2,10
Բանվորներ 2 կ.	»	20,60	27,72	12,88	18,22	7,73	10,66

3. ՀՈՂԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

§ 5 ՀՈՂԱՅԻՆ ՊԱՏՏԱՌԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ԿՅՈՒՎՇՆԵՐԻՑ ՀԱՆԱԾ ՀՈՂԻՑ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1. Չգել լաբը, բանով նշելը 2. Կյուվետը փորելը 3. Շաբլոնի միջոցով ստուգել կյուվետի ընդ-
լայնական և ընդկերկայնական թեքությունները: 4. Կյուվետից քանդած հողը գցել հողային պատաս-
աի սահմանում մինչև 3,5 մետր: 5. Հողը փռել և լինթարկել տրակտորով (ընդունելով փաման շերտի
հաստությունը տրակտորով 20 ազան սահմաններ):

ՆՈՐՄԱՆ 1000 Խ. Մ.

Աշխատանքի միջոց- ների անվանումը	Սահմանվող միավոր											
	Կյուվետի խտությունը 0,4 մետրից մինչև 0,5 մետ.				Կյուվետի խտությունը 0,6 մետրից մինչև 0,8 մետ.				Կյուվետի խտությունը 1 մետրից 1,2 մետր			
	Գրունտի կատարյալները				Գրունտի կատարյալները				Գրունտի կատարյալները			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Բան ուժ												
Հողափոր 4-րդ կ.	113,75	130,0	166,25	250,00	97,50	115,00	147,50	222,50	85,00	102,50	131,25	200,00
Հողափոր 3-րդ կ.	55,60	97,37	70,00	85,63	55,60	59,37	70,00	85,63	55,60	57,37	70,00	85,63
Հողափոր 2-րդ կ.	34,50	31,50	35,00	35,00	31,50	31,50	35,00	35,00	31,50	31,50	35,00	35,00

§ 6 ԳՐՈՒՆՏԻ ՔԱՆԴՈՒՄԸ ԶԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ՅԵՎ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄԸ ԶԵՌԻ ՄԱՅՆԱԿՆԵՐՈՎ ՈՒ ՊԱՏԳԱՐԱԿՆԵՐՈՎ (ՆԱՄԻԼԿԱՆԵՐՈՎ)

1. Քանդել հողը 2. Լցնել ձեռի սայլակները և պատգարակները: 3. Տեղափոխել գլորեցնող տակնափակների վրայով, շուտ տալով դատարիկի սայլակները և պատգարակները: 4. Վերադառնալ սայլակներ գլորեցնող տակնափակներով հետ: 5. Ուղղել քանդած հողի և լիճքերի շեղ թեքությունները: 6. Հավաքել

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Վերահիշյալ աշխատանքների դեպքում ընդունված և բարձրացված բեռնաբեռները մինչև 4 տոնա, իսկ խեցեղամեր մինչև 5 տոնա:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 և Մ. ՆԱՄԱՐ

Աշխատանքների միջոցների անվանումը	տեղափոխման հնամիտությունը												
	ժամկետում 10				ժամկետում 20				ժամկետում 30				
	մեարի վրա				մեարի վրա				մեարի վրա				
	1-2	3	4	1-2	3	4	1-2	3	4	1-2	3	4	
Հողը քանդել և փոխադրել ձեռքի սայլակներով	բ. որ	95,0	120,0	186,25	105,0	131,25	198,75	115,00	142,50	211,25	125,00	153,75	223,75
Հողը քանդել և փոխադրել պատգարակներով	բ. որ	154,0	164,0	207,75	205,0	215,0	259,75	256,0	266,0	308,75	307,0	317,0	360,75

§ 7 ԳՐՈՒՆՏԻ ՔԱՆԴՈՒՄԸ ԳՈՒԹԱՆԻ ՄԻՋՈՑՈՎ, ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄԸ ՄԱՅՆԵՐՈՎ

Ա Շ Խ Ա Տ Ա Ն Ք Ի Կ Ա Ջ Մ Ը

Ա. Հողի քանդումը 1. Լցնել ձեռքը: 2. Տեղադրել գուլանը: 3. Գուլանով վարել հողը: 4. Վարել ծայրաձառերի շրջանակները: 5. Ղեկավարել գուլանը և ձեռքը:
 Բ. Հողի տեղափոխումը 1. Պատրաստել սայլակը: 2. Բաներով հողը բաժնալ սայլերի վրա: 3. Ուղղել սայլերի հետ: 4. Հողը թափել: 5. Դատարկ սայլերով հետ վերադառնալ: 6. Մաքրել սայլի մոտ թափված հողը:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 և Մ. ՆԱՄԱՐ

Աշխատանքի միջոցների անվանումը	Գուլանով կատարվողները											
	վաղ փերված				փերված				վաղ փերված			
	1	2	2	3	4	1	2	2	3	3	4	4
տեղափոխման հնամիտությունը												
Հողափոր 3 կարգի Բանվոր 2 կարգի Ս ա Յ Ի Գաբան	100 մեարի վրա				200 մեարի վրա				400 մեարի վրա			
	բ. որ				բ. որ				բ. որ			
	»				»				»			
	ա. որ				ա. որ				ա. որ			
Հողափոր 3 կարգի Բանվոր 2 կարգի Ս ա Յ Ի Գաբան	300 մեարի վրա				300 մեարի վրա				300 մեարի վրա			
	բ. որ				բ. որ				բ. որ			
	»				»				»			
	ա. որ				ա. որ				ա. որ			
Հողափոր 3 կարգի Բանվոր 2 կարգի Ս ա Յ Ի Գաբան	300 մեարի վրա				300 մեարի վրա				300 մեարի վրա			
	բ. որ				բ. որ				բ. որ			
	»				»				»			
	ա. որ				ա. որ				ա. որ			

§ 8 ԺԱՅՈՒԱՅԻՆ ԳՐՈՒՆՏԻ ՔԱՆԴՈՒՄԸ ՁԵՌՔԻ
ՐՈՎ ՈՒ ՁԵՌՔԻ
Ա. Շ Խ Ա. Տ Ա. Ն Ք Ի

1. Նշանակել բոլոր անկյուն տեղերը: 2. Բուրի միջոցով ծա-
ղուր և փոխել բլրացած բուրերը: 5. Պատրաստել պայթուցիկ
թեղներ: 7. Ստուգել պայթեցման հեռահանքները: 8. Շուտ տալ
անցող քարերը ջարգել: 10. Տեղափոխել գրունտը պատգարակ-
թվան վրա: 11. Սրել բլրացած բուրերը:

Բան ուժի և շինանյութ թերի անվանումը	Չափի միավորը	Տեղափոխման հեռավորությունը			
		10 մետրի վրա			
		Ժ ա յ ու յ ի ն			
		5 ա	5 բ	5 վ	6 ա
Բան ուժ					
Դարբին 6 կարգի	բ. որ	8,2	2,3	12,3	20,5
Պայթեցնող 5 կարգի	»	9,3	9,3	9,3	9,3
Բուրա անող 4 կարգի	»	61,0	102,0	153,8	286,0
Բանվոր 3 կարգի	»	93,0	119,0	119,0	199,8
Տեղափոխումը					
Բանվորներ 2 կարգի	»	146	146	146	146
Տեղափոխումը					
Բանվոր 3 կարգի	»	150	150	150	205
Բանվոր 2 կարգի	»	5,2	5,2	5,2	8,0
Պայթեցման նյութեր					
Ամոննալ	կ. գ.	153	153	163	192
Կապսուլ	հատ	250	270	290	350
Պողպատի բուր	կ. գ.	11,6	13,3	25,6	43,0
Ածուխ	կ. գ.	50	100	195	320
Բիկֆորդի շուր	զծ. մ.	310	340	370	440

ՄԻՋՈՑՈՎ ՅԵՎ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄԸ ՊԱՏԳԱՐԱԿՆԵ-
ՍԱՅԼԱԿՆԵՐՈՎ *)

Կ Ա. Զ Մ Ը

կեր: 3. Մաքրել անցքերը զգալով: 4. Ծակելու ընթացքում ածել
նյութերը և լցնել անցքերը: 6. Ազդանշանել և պայ-
պայթեցված ժալու: 9. 30 կիրադրամից ավել ծանրությու-
նների և ձեռի սալակների միջոցով մինչև 40 մետ հեռավորու-
նորսան 1000 Խ. Մ. ՀԱՄԱՐ

Թ յ ու ն ը մ հ ա ռ ն ե ռ ո Վ											
20 մետրի վրա				30 մետրի վրա				40 մետրի վրա			
Գ ռ ու ն տ ի կ ա տ և զ ո Ր ի ա ն ե Ր ը											
5 ա	5 բ	5 վ	6 ա	5 ա	5 բ	5 վ	6 ա	5 ա	5 բ	5 վ	6 ա

գրունտի քանդումը

8,2	12,3	12,3	20,5	8,2	12,3	12,3	20,5	8,2	12,3	12,3	20,5
9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3
61,0	102,0	153,8	286,0	61,0	102,0	153,8	286,0	61,0	102,0	153,8	286,0
93,0	119,0	119,0	199,8	93,0	119,0	119,0	199,8	93,0	119,0	119,0	199,8

պատգարակներով

207	207	207	207	268	268	268	268	329	329	329	329
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

ձեռի սալակներով

166	166	166	224	182	182	182	243	198	198	198	263
5,2	5,2	5,2	8,0	5,2	5,2	5,2	8,0	5,2	5,2	5,2	8,3

153	153	163	192	182	153	162	192	153	153	163	193
250	270	290	350	250	270	290	350	250	270	290	350
11,6	13,3	25,6	43,0	41,6	13,3	25,6	43,0	11,6	13,3	25,6	43,0
50	100	195	320	50	100	195	320	50	100	195	320
310	340	370	440	320	340	370	440	310	340	370	440

*) Տես ծանոթությունը 14-րդ հղում:

ԺԱՅՈՒԱՅԻՆ ԳՐՈՒՆՏՆԵՐԻ ԽՄԲԱՎՈՐՈՒՄԸ ԸՍՏ ԿԱՏԻԳՈՐԻԱՆԵՐԻ

Գրունտների կատեգորիաները		Ժայռային գրունտների անվանումը	մեկ խ. մ. ծա-վալային քաշը տեղում կիր-գրամներով
5. ա	1	Թույլ ավազաքարեր	2000—2300
	2	Թույլ կրաքարեր	
	3	Կավճային ասլար (պարուրա)	
	4	Թույլ կոնգլոմերատ	
	5	Թույլ մերգել	
	6	Թույլ կավային հերձաքար	
	7	Գիպս	
5. բ	1	Ուժեղ ճեղքվածք ունեցող ավազա-քարեր և կրաքարեր	2200—2400
	2	Մանր շերտ ունեցող պորֆիր	
	3	Քանդակված բալաստ	
	4	Պինդ մերգել	
	5	Պինդ հերձաքարեր	
5. գ	1	Մոլորական ավազաքար	2400—2700
	2	Մոլորական կրաքար	
	3	Մռամլու	
	4	Դոլոմիտ	
	5	Ավազային հերձաքարեր	
6. ա.	1	Խոշոր հատիկային գրանիտ առանց հողմահարման հետքերի	2700—3200
	2	Գնեյս	
	3	Սիենիտ	
	4	Պինդ ավազաքար	
	5	Պինդ կրաքար	
	6	Բազալտ	

§ 9 ԳՐՈՒՆՏԻ ՔԱՆԴՈՒՄԸ ՅԵՎ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄԸ ՁԵՌՔԻ ՍԿՐԵՊԵՐՆԵՐՈՎ

ԱՄՆԱՏՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1. Տրակտորաքարը գույքանով փերացնել գրունտը խորությունը 0,25 մետր: 2. Տեղափոխել գրունտը ձեռքով սկրեպերով: 3. Գրունտի թափման վայրում, գրունտը հավասարեցնել ձեռքի միջոցով:
4. Աշխատանքի ընթացքում մաքրել գույքանը և սկրեպերը: 5. Աշխատանքի սկզբում և վերջում վերանայել տրակտորը:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. Մ. ԳՐՈՒՆՏԻ ՀԱՄԱՐ

Բան ուժի և մեխանիզմների անվանումը	Լավոր ընկեր	Գրունտի կատեգորիաները											
		1-ին և 2-րդ կարգի գրունտ						3-րդ կարգի գրունտ					
		Տեղափոխման հեռավորությունը մետրերով											
		20	20	40	50	60	80	20	30	40	50	60	80
Սեխանիկներ 4-րդ կ.	բ. ու	5,40	6,70	8,40	9,60	11,40	11,40	8,40	9,60	11,00	12,50	14,60	15,00
	«	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54
	«	5,40	6,70	8,40	9,60	11,40	11,40	8,40	9,60	11,00	12,50	14,60	15,00
Տրակտոր USQ 15 30	«	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
	»	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
	«	15,25	20,00	25,00	28,75	35,00	40,00	25,00	28,75	32,50	37,50	41,25	45,00
Մեխանիզմներ 012 կ. մ.	«	32,50	40,00	50,00	57,50	70,00	80,00	50,00	57,50	65,00	75,00	82,50	90,00
	»	32,50	40,00	50,00	57,50	70,00	80,00	50,00	57,50	65,00	75,00	82,50	90,00
	«	32,50	40,00	50,00	57,50	70,00	80,00	50,00	57,50	65,00	75,00	82,50	90,00

§ 9-ի ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— 1. Տվյալ նորմաները նախատեսված են յերբ գրունտի տեղավորման դեպքում նախապահի ծայրամասային կետերի բարձրությունն է 2 մետր:

2. Սկրեպերների բանակը ողակում 3 հատ է:

3. Նորմաները կիրառելի չեն հետևյալ պայմանների համար:

ա) ճեղափախման հեռավորությունը պետք է լինի մինչև 80 մետր:

բ) Գրունտի թափման տեղում հողի լիցքը 3,5 մետրից ավել չպետք է լինի:

գ) Աշխատանքի ֆրոնտը պետք է լինի 30 մետրից ավել:

4. Յեթե գրունտի փխրացումը կատարվում է վաղ քե տրակտորի միջոցով այլ կատարվում է ձիու միջոցով պետք է նախատեսված նորմաներում ավելացնել:

Բանուժի և մեխանիզմի անվանումը	Չափի միավորը	Գրունտի կտրվածքները	
		1-2 կարգի	3-րդ կարգի
Բանվորներ 3-րդ կարգի	բ. որ	1,36	2,28
2ի քշողներ	«	1-36	2,28
Ձիեր	ձի որ	2,72	9,12
Գուլթան մի խոփանի	մեք. հ.	1-38	2,27

5. Սկրեպերները բաշում են զույգ ձիերով

§ 10 ԳՐՈՒՆՏԻ ՔԱՆԴՈՒՄԸ ՅԵՎ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄԸ ՏՐԱԿՏՈՐԻ «ԲԵԿԿԵՐ» ՏԻՊԻ ԹԻԱԿՆԵՐՈՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1. Տրակտորաքարշ գուլթանով փխրացնել գրունտը խորություն 20 սմ.: 2. Գրունտը տեղավորել տրակտորաքարշ սկրեպերներով: 3. Գրունտի թափման վայրում գրունտը հավասարեցնել ձեռքի միջոցով: 4. Վերանայել մեքենաները և սարքել փչացած մասերը:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 Խ. Մ. ԳՐՈՒՆՏԻ ՀԱՄԱՐ

Բան, ուժի և մեխանիզմների անվանումը	Չափի միավորը	Տեղավորման հեռ. 100 մետրի վրա			100 մետրից ավել տեղավ. համար յուրաք. 100 մետր ավելաց.
		գրունտների կտտ.			
		1-2	3	4	
Բան, ուժ					
Տրակտորիստ 6 կատեգ.	բ. որ	4,30	4,30	4,30	4,30
» 4 »	»	—	0,35	0,36	—
Բանվորներ 3 »	»	7,80	7,80	7,80	6,20
» 2 »	»	3,20	4,20	5,30	—
Մեխանիզմներ					
Տրակտոր 2ՏԶ 50—60 ձ. ուժ	մ. հերթ	3,88	3,88	3,88	3,10
» ՍՏԶ 15—30 »	»	—	0,33	0,34	—
Սկրեպեր «Բեկկեր» տիպի	»	15,50	15,50	15,50	12,24
Գուլթան մեկ խոփանի	»	—	0,33	0,34	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— 1) Չորս սկրեպերները ղեկավարում են 2 բանվորներ, այսինքն ամեն մի բանվոր ղեկավարում է 2 սկրեպեր:

2) «Բեկկեր» տիպի լապատկաները պետք է գործածել մինչև 500 մետր գրունտի տեղավորման համար:

3) Թաց գրունտների և աշխատանքի ընթացքում գոյություն ունեցող արմատների դեպքում, վորոնք պատճառ են հանդիսանում լապատկաների սահելուն, նորմաները պետք է մեծացնել 11 անգամ:

3280 40

U, C h, U, S U, v F h 4 U, 2 U, C

1. Հոյի փխրեցումը գուժանի միջոցով: 2. Հոյային պատասխի պրոֆիլակտիում: 3. հոյային պատասխի հարթկումը: ԿՄ. ՉՐԱՅԻՆ ՊԱՏԱՆՈՒ ՀԱՄԱՐ ԵՐՄԱՆ 1

Հոդային պատույթի լայնությունը	Զննարկի փուլեր						
	10 մետր			7,5 մետր			
	2 զրեյեր A-12	1 զր. A-8	2 զրեյեր A-12	1 զր. A-8	1 զր. A-12	1 զր. A-8	
1-2	3-4	1-2	3-4	1-2	3-4	1-2	3-4

Մեխանիզմների կապիտալներ, խորությամբ	0,60 մետր						
բ. որ	1,93	1,93	2,51	1,93	1,93	2,51	2,51
»	0,75	2,19	0,75	2,19	0,57	2,01	0,57
»	1,93	1,93	2,51	2,51	1,93	1,93	2,51
»	0,75	0,75	0,75	0,75	0,57	0,57	0,57

1.	Տրակտորիստ 6-րդ կարգի	Բանավորական ուժ	1,93	1,93	2,51	1,93	1,93	2,51	2,51
2.	» 5-րդ »	»	0,75	2,19	0,75	2,19	0,57	2,01	0,57
3.	Գրեյերիստ 5-րդ »	»	1,93	1,93	2,51	2,51	1,93	1,93	2,51
4.	Բանավորներ 3-րդ »	»	0,75	0,75	0,75	0,75	0,57	0,57	0,57
Մեխանիզմներ									
5.	Տրակտորներ ՉՏՂ 60 ձիու ուժ	»	1,93	1,93	1,25	1,25	1,93	1,25	1,25
6.	Տրակտորներ ԽՏՂ—ՄՏՂ 46 ձիու ուժ	»	—	—	1,25	1,25	—	1,25	1,25
7.	» 30 »	»	0,75	2,19	0,75	2,19	0,57	2,01	0,57
8.	Գրեյերներ A—12	»	1,93	1,93	1,25	1,25	1,93	1,93	1,25

9.	Գրեյդերներ A—8	մ. հերթ	—	—	1,25	1,25	—	1,25	1,25	1,448	0,75
10.	Գուլաններ	»	—	1,44	—	1,44	—	1,44	—	—	0,75
11.	Մեռողյա հարթուկներ	»	0,75	0,75	0,75	0,75	0,57	0,57	0,80	մեռ	0,75
	Բանվորական ուժ										
1.	Տրակտորիստ 6 կարգի	Բ.	3,88	3,88	4,95	4,95	3,88	3,88	4,95	4,95	0,57
2.	» 5 »	»	0,75	3,59	0,75	3,59	0,57	3,41	0,57	3,41	0,57
3.	Գրեյդերիստ 5 »	»	3,88	3,88	4,95	4,95	3,88	3,88	4,95	4,95	0,57
4.	Բանվորներ 3 »	»	0,75	0,75	0,75	0,75	0,57	0,57	0,57	0,57	0,57
	Մեխանիզմներ										
5.	Տրակտորներ 282 60 ձիու ուժ	մ. հերթ	3,88	3,88	2,48	2,48	3,88	3,88	2,48	2,48	0,57
6.	» 30 »	»	—	—	2,48	2,48	—	—	2,48	2,48	0,57
7.	» 30 »	»	0,75	3,59	0,75	3,59	0,57	3,41	0,57	3,41	0,57
8.	Գրեյդերներ A—12	»	3,88	3,88	2,48	2,48	3,88	3,88	2,48	2,48	0,57
9.	» A—8	»	—	—	2,48	2,48	—	—	2,48	2,48	0,57
10.	Գուլաններ	»	—	2,84	—	2,84	—	2,84	—	2,84	0,57
11.	Մեռողյա հարթուկներ	»	0,75	0,75	0,75	0,75	0,57	0,57	0,80	մեռ	0,75

§ 12 ՀՈՂԱՅԻՆ ՊԱՍՏԱՌԻ ՊՐՈՖԻԼԱՎՈՐՈՒՄԸ
ՁԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

ՀիճՔԻ ԴԵՊՔՈՒՄ.— 1. Քանդել կանալները: 2. Հողը լցնել հողային պաստառի վրա: 3. Ավելցուկ հողը լցնել կանալից դուրս: 4. հավասարեցնել բահերով: 5. Հարթել փոցխերով:

ՔԱՆԴԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ.— 1. Հողային պաստառի վրա քանդել կանալներ: 2. Ռեյկաների միջոցով ստուգել կանալների հատակի ուղղութիւնը: 3. Յերկու կանալների միջի տարածութեան հողի կտրումը կատարել լապատկաներով:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 Ք. Մ. ՀԱՐՔՄԱՆ ՄԱԿԵՐԵՍԻ

Բանուժի անվանումը	Չափի միավոր	Լիցքի դեպ.		Փանդելու դեպքում		
		Գրունտների կառուցողները				
		1—3	4	1—2	3	4
Հողափորներ 3-րդ կարգի	բ. որ	5,75	10,0	8,40	15,5	25,0

§ 13 ՀՈՂԻ ՀԱՎԱՍԱՐԵՑՈՒՄԸ ՁԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ՆՈՐՄԱՆ 1000 խ. Մ. ԳՐՈՒՆՏԻ

№	Բանվորական ուժի անվանումը	Չափի միավորը	Գրունտի կառուցողները		
			1—2	3	4
1	Հողափոր 3-րդ կարգի	բ. որ	3,85	5,00	6,25

§ 14 ԳՐՈՒՆՏՆԵՐԻ ՏՐԱՄԲՈՎԿԱՆ ՁԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

Քանութի անվանումը	Չափի միավորը	Գրունտի կառեգորիաները					
		1—2			3—4		
		Տրամբովկայի յենթարկված շերտի հաստութիւնը մետրերով					
		0,10	0,20	0,35	0,10	0,20	0,35

ա) Նորման 1000 քառ. մետր մակերեսի համար

Բանվորներ 2-րդ կ. | բ. որ | 4,00 | 6,3 | 8,3 | 4,3 | 7,0 | 9,0

բ) Նորման 1000 խ. մետր տրամբովկայի յենթարկված գրունտի

Բանվորներ 2-րդ կ. | բ. որ | 40,0 | 31,5 | 23,8 | 43,0 | 35,0 | 25,8

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Շեղ հարթութիւնները տրամբովկային յենթարկելու դեպքում, վորոնց թեքութիւնը մեծ է 1:4 հարաբերութիւնից և դժվարին տեղերում և յենթարկվում տրամբովկայի, ժամանակի նորման չափապատկում է 1,23 գործակիցով:

4. ԱՄՐԱԶՄԱՆ ԱՅԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

§ 15 ԿՈՆԱԶԵՎ ՄԱԿԵՐԵՍՆԵՐԻ, ԹՈՒՄԲԵՐԻ, ՇԵՂ ԹԵՔՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՌՈՒՆԵՐԻ ՅԵՎ ԿՅՈՒՎԵՏՆԵՐԻ ՍԱԼԱՏԱՏԱԿՈՒՄԸ ՔԱՐԵՐՈՎ

Ա Շ Խ Ա Տ Ա Ն Ք Ի Կ Ա Զ Մ Ը

1. Ամրացնել շեղ թեքությունները ջարդված քարերով մինչև 30 սմ. բարձրությամբ, մի շերտով տարբեր հիմքերի վրա: 2. Զսկել քարերը: 3. Ամրացնել լարը, տվյալ չափի համաձայն: 4. Սալահատակել խոտի, խճի, ավազի հիմքերի վրա յենթաբերով տրամբովկայի: 5. Խճաքարերով լցնել բաց անցքերը բերելով հարթ մակերեսի: 6. Նյութերը տեղափոխել մինչև 20 մետր հորիզոնական և 3 մետր ուղղահայաց տարածության վրա: 7. Հավաքել ավելցուկ շինանյութերը:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Ք. Մ. ՀԱՄԱՐ

Բան, ուժի և շինանյութերի անվանումը	Մասնատվ. մակերեսի քննությունը	Հորիզոնական կամ 1:5 թեքություն			1:5 մինչև 1:1,5 թեքություն			Կյուվետային
		խիճ	խոտ դարձան	ավազ	խիճ	խոտ դարձան	խոտ դարձան	
Հալախորմներ 3 կարգի Սալահատակություններ 5 կ. Բանկարմեր 3 կ. Բանկարմեր 2 կ. Ք ա բ Դարձան, խոտ, մամուռ և Ի և Ավազ	Մասնատվ. մակերեսի քննությունը	15	10	7-10	15	10	10	
	Գրունտ 1-2-3-4 կարգի	0,58-1,00 7,13 0,18 20,39 36,00 18,00	0,58-1,00 5,88 0,89 13,59 36,00 25,00	0,58-1,00 4,38 0,18 16,55-17,66 36,00 8-11	0,58-1,00 8,38 0,18 20,39 36,00 18,00	0,58-1,00 7,13 0,89 13,59 36,00 25,00	0,58-1,00 6,75 0,81 6,04 16,0 22,00	
	Բ. ու							
	»							
	»							

§ 16 ԹԵՔ ՀԱՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄՐԱՑՈՒՄԸ ՔԱՐԵՐՈՎ ԼՑՎԱԾ ՇՅՈՒՍՎԱԾ ՎԱՆԴԱԿՆԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄՈՒՄԸ

1. Ճյուղերը կտրել: 2. Գցել մինչև 4 մետր տարածության վրա և շարել: 3. Կապել ճյուղերը և տեղափոխել 20 մետր տարածության վրա: 4. Պատրաստել ձողիկներ և սղոցել: 5. Սրել ծայրերը և դարսել: 6. Տեղափոխել ձողիկները մինչև 20 մետր տարածության վրա: 7. Խփել մեկը մյուսից 0,33 մետր հեռավորության և մինչև 0,40—0,75 մետր խորության վրա: 8. Հյուսել ճյուղերը ձողիկների վրա: 9. Ձողիկները բերել մի հարթության վորի թեքությունն է 1:1,5 մինչև 1:3, վանդակների մեծությունը 1,0×1,0 մետր, բարձրությունը 0,3—0,45 մետր: 10. Գցել քարերը վանդակների մեջ, հավասարեցնելով վերին շերտը:

ՆՈՐՄԱՆ 100 ՔԱՌ. ՄԵՏՐԻ

Բանուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Գրունտի կատեգորիաները	
		Պինդ 3-4 կարգի	Թույլ 1—2 կարգի
Բանուժ			
Մացառուտագործներ 3-րդ կ.	բ. ուր	6,47	4,72
Սալահատակողներ 3-րդ կ.	»	2,10	2,10
Բանվորներ 3-րդ կ.	»	9,65	9,65
Շինանյութեր			
Ք ա բ	խ. մ.	25,00	25,00
Ճյուղեր	»	2,60	2,60
Ձ ո ղ	հատ	009	6,00

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Քարի պատրաստումը և տեղափոխումը ինչպես ձողի և ճյուղերինը հաշվել շինանյութերի պատրաստման և տեղափոխման նորմաներով, վորը չի մասնում տվյալ աշխատանքի կազմի մեջ:

§ 17 ԹԵՔ ՀԱՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ ՅԵՎ ՎԱՆԴԱԿԱԶԵՎ ԶԻՄԱՊԱՏՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1. Մաքրել հարթացրած հիմքը, ձգել լարը ըստ հափերի, իջեցնել չիմը թեք հարթությունից, կտրել դանակով չիմի սուբ ծայրը, տեղափոխել, ամրացնել փայտյա ձողիկները և հավաքել մնացած կտորները: 2. Զիմը պատրաստել $0,25 \times 0,60$ մետր հափերի և դարսել: 4. Պատրաստել փայտյա ձողիկներ $0,25-0,35$ մետր հափերով: 4. Լցնել թեք հարթությունների վրա բուսահող—տեղափոխել ձեռի սալակներով մինչև 30 մետր տարածության վրա, հավասարեցնել հողը ցանելով սերմեր և խառնել հողի հետ: 5. Տեղափոխել չիմերը և ձողիկները պատգարակներով (նասիլ—կաններով) 20 մետր հորիզոնական և 3 մետր ուղղաձիգ տարածության վրա:

ՆՈՐՄԱՆ 100 ՔԱՌ. ՄԵՏՐԻ

Բանվորական ուժի և նյութերի անվանումը	Զափի միավորը	Զիմապատում			
		Համատարած		Վանդակաձև	
		Հորիզ. հարթ. կամ թեք հարթ. վորի թեփու-քյունը չի անցնում 1:2-ից	Թեք հարթ. 1:2-ից 1:1 թեփու-քյունը	Հորիզ. հարթ. կամ թեք հարթ. վորի թեփու-քյունը չի անցնում 1:2-ից	Թեք հարթ. 1:2-ից 1:1 թեփու-քյունը
Բան. ուժ					
Զիմ շարողներ 3-րդ կ.	բ. որ	1,21	1,38	0,65	0,72
Հողափորներ 3-րդ կ.	»	—	—	0,71	0,71
Բանվորներ 3-րդ կ.	»	4,11	5,13	2,48	3,26
Շինանյութեր					
Զիմ $0,25 \times 0,60$ մետր					
հափերի	հատ	700	700	320	310
Փայտյա ձողիկներ	»	1400	2800	1280	2560
Ս ե ը մ	կ. գ.	—	—	0,10	0,10

§ 18 ԿՅՈՒՎԵՏՆԵՐՈՒՄ ՔԱՐԵ ՊԱՏԻՑ ԶՐՆԿԵՑԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1. Փորել հիմքը: 2. Հողը գցել գետնի վրա: 3. Տեղափոխել ձեռի սալակներով մինչև 20 մետր տարածության վրա: 4. Շարել պատը ցեմենտի շաղախի վրա: 5. Պատրաստել շաղախը և տեղափոխել նյութերը մինչև 20 մետր տարածության վրա: 6. Սալահատակել ջրնկեցը պատից 3 մետր վերևի և ներքևի սահմաններում: 7. Տեղափոխել նյութերը մինչև 20 մետր տարածության վրա:

ՆՈՐՄԱՆ ՄԵԿ ԶՐՆԿԵՑԻ ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի և նյութերի անվանումը	Զափի միավորը	Քանակը
Սալահատակողներ 5 կարգի	բ. որ	0,40
Պատաշարներ 4 »	»	0,14
Պատաշարներ 3 »	»	0,14
Հողափորներ 3 »	»	0,22
Բանվորներ 3 »	»	0,06
Բանվորներ 2 »	»	0,57
Պահանջվող նյութեր		
Ք ա ը	խ. մ.	2,35
Ավազ	»	0,46
Ցեմենտ	տոնն	0,16
Զ ու ը	լիտր	74

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Գրուևտը վերցված է 2-րդ կարգի:

§ 19 ԿՅՈՒՎԵՏՆԵՐՈՒՄ ՀՅՈՒՍՎԱԾ ԶՅՈՒՂԵՐԻՑ
ՋՐՆԿԵՑ ՊԱՏԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

Ա) Հյուսվածքի պատրաստումը.— 1. Ցցերը և ճյուղերը պատրաստել ու տեղափոխել 20 մետր հեռավորության վրա: 2. Ցցերի խզման տեղը նշել լարի միջոցով: 3. Յուրաքանչյուր 0,3 մ. վրա խփել ցցեր, խորությամբ 0,5—0,75 մետր: 4. Ճյուղերը հյուսել ցցերի վրա: 5. Հարթաչափի և լարի միջոցով ստուգել հյուսվածքը և ցցերը:

Բ) Սալահատակում.— 1. Տեղափոխել քարը և ծղնոտը պատ-
գարակներով 20 մետր հեռավորության վրա: 2. Կատարել սա-
լահատակում ծղնոտի վրա, ջրնկեցի սկզբում 1 մետր և ջրնկեցի
վերջում 2 մետր տարածության վրա:

ՆՈՐՄԱՆ 1 ՋՐՆԿԵՑԻ (ՊԵՐԵՊԱԴԻ) ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափերի միավորը	Քանա- կը
Բան. ուժ		
Սալահատակողներ 5 կ.	բ. որ	0,40
Ճյուղեր կապողներ 3 կ.	»	0,10
Բանվորներ 2 կ.	»	0,21
Շինանյութեր		
Ք ա ը	խ. մ.	0,93
Ծղնոտ	»	1,28
Ճյուղեր	»	0,04
Ց ց ե ը	հատ	10

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Ցցերի յերկարությունը 1,5 մետր է,
իսկ տրամագիծը մինչև 7 սանտիմետր:

§ 20 ՀԵՆԱՊԱՏԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ԶՈՐ
ՇԱՐՎԱԾՔԻՑ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1. Ձգել լարը: 2. Ընտրել քարերը: 3. Կտրադել սուր ծայրերը:
4. Չոր շարել: 5. Անցքերը լցնել մանր քարերով: 6. Տեղափոխել
քարերը աշխատանքի վայրի սահմաններում մինչև 20 մետր հե-
ռավորության վրա:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. Մ.-Ի ՇԱՐՎԱԾՔԻ

Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափերի միավորը	Պատի հաստ. մետրներով	
		մինչ 0,80	0,80-ից ավել
Բան. ուժ			
Պատաշար 4-րդ կարգի	բ. որ	7,3	3,4
Բանվոր 3-րդ »	»	—	—
Բանվոր 2-րդ »	»	21,0	19,0
Շինանյութ			
Բուռ քար	խ. մ.	116,0	116,0
ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Պատի միջին բարձրությունն ընդունա- ված է 2 մետր:			

§ 21 ՀԵՆԱՊԱՏԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ՑԵՄԵՆՏԻ ՇԱՂԱ- ԽԻ ՎՐԱ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1. Տեղափոխել շաղախի նյութերը տաշտի վրա 10 մետր հեռավորությունից: 2. Պատրաստել շաղախը: 3. Ընտրել քարերը: 4. Շարել պատը ջարդելով ճակատի կողմի սուր ծայրերի, 5. Ոստանել պատրաստի շաղախը ավելացնելով ջուր: 6. Գցել շաղախը: 7. Շարել պատը պինդ շաղախի վրա: 8. Լցնել քարերով գատարկ տարածությունները: 9. Ստուգել պատի շարքը: 10. Տեղափոխել քարը և շաղախը աշխատանքի վայրը մինչև 20 մետր տարածու-
թյան վրա:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. Մ. ՇԱՐՎԱԾՔԻ

Բան. ուժի և շինանյութի անվանումը	Չափի միավորը	Պատի շաբ շաղ. վրա	
		Պատի հատույթ.	
		մինչև 1 մետր	1 մետրից ավելի
Բան. ուժ			
Պատաշար 4 կարգի	բ. որ	10,6	8,1
Բանվորներ 3 կարգի	»	7,4	7,4
Բանվորներ 2 կարգի	»	34,7	32,2
Շինանյութեր			
Բուտ քար	խ. մ.	116	116
Ավաղ	»	38	38
Ցեմենտ	կ. գ.	135	135
Ջուր	լիտր	61	61

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Պատի շաբի միջին բարձրությունը ընդունված է 3 մետր:

Ցեմենտի շաղախի կազմը ընդունված է 1:4 հարաբերությամբ:

5 ԱՐՋԵՍՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

ՄԻԱԹՈՒԶՔ ՓԱՅՏՅԱ ԿԱՄՈՒՐՋՆԵՐ ՑԱԾԻ
ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒԹՅԱՄԲ ՇՐՋԱՆԱԿԱՅԻՆ
ՑԵՎ ՑՑԱՅԻՆ ՀԵՆԱՐԱՆՆԵՐԻ ՎՐԱ

Գաբարիտ Դ—5,5 և Դ—4,5

Թույլատրելի բեռնվածութ. H—8

Կամուրջի բացվածքը 1-ից մինչև 4 մետր
ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒՄԸ

Հենարանները չորս սյունանի շրջանակներից և, դրված խըճային շերտի վրա 1,5 մետր խորություն, կամ ցցերից, խփված յուրաքանչյուր հենարանում չորս հատ:

Նասադկաները ամբողջ գերաններից են: 1-ից մինչև 2 մետր բացվածք ունեցող կամուրջների հեծանները դրվում են մեկական հատ իրար կողքի, իսկ 2 մետրից ավել բացվածք ունեցող կամուրջների հեծանները կրկնակի յեն նույնպես դրվում են իրար կողք:

Ցերթեկեկի մասի ծածկը կլոր գերաններից են, վորոնց տրամագիծը մեծ է 16 սանտիմետրից և շարվում են իրար կողքի կպցնելով:

Կամուրջի թռիչքային մասի միացումը հողային լիցքի հետ կառուցվում է կլոր գերաններից:

Աշխատանքի կազմը

ա) ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

1. Նյութերը տեղափոխել աշխատանքի վայրի սահմաններում 20 մետր հեռավորության վրա:

2. Գերանների մշակումը անկյունադճային կապերի, շրջանակների և ցցային հենարանների համար:

3. Գերանների մի յեզրանի տաշումը նասադկաների և հեծանների համար:

4. Ճաղաշարերի (պերիլանների) ելեմենտների պատրաստումը: 5. Անիվադիպող բրուսների յերկյեզր տաշումը: 6. Վերնածածկի կլոր գերանների տաշումը մի հարթության բերելու համար: 7. Ցանկապատային գերանների յերկյեզր տաշումը:

Յ. Ձյութի յեփումը:

բ) ՀԵՆԱՐԱՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

Շրջանակային հենարանների համար

1. Հիմքերի քանդումը: 2. Հիմքերի մեջ խճի շերտի պատ-
քատումը: 3. Շրջանակային հենարանների ելեմենտների տեղա-
դրումը: 4. Հենարանների ելեմենտների միացումը բոլորումը:
5. Շրջանակային հենարանի հողային մասում գտնվող մասերի
ձյութապատումը:

Ցցային հենարանների համար

1. Ցցերի գլխին յերկաթյա ողակների անցկացումը: 2. Ցը-
ցահար մեքենայի մասերի հավաքումը և քանդումն աշխատեց-
նելուց հետո:

3. Ցցերի խփումը ցցահար մեքենաներով: 4. Ցցահար մե-
քենայի տեղափոխումը հետևյալ ցցի մոտ: 5. Նասադկայի հագցը-
նումը ցցերի վրա մշակելով հանգույցները:

գ) ԹՈՒԶՔԱՅԻՆ ՅԵՎ ՅԵՐԹԵՎԵԿԵԼԻ ՄԱՍԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

1. Հեծանների տեղադրումը տաշելով ըստ հարթաչափի:

2. Կլոր գերաններից վերնածածկի կառուցումը:

3. Անիվադիչող բրուանների տեղադրումը:

4. Ճաղաշարերի կառուցումը:

5. Փերանների վերնածածկի ձյութապատումը:

դ) ԿԱՄՈՒՐՁԻ ԹՈՒԶՔԱՅԻՆ ՄԱՍԻ ՄԻԱՑՈՒՄԸ ՀՈՂԱՅԻՆ
ԼԻՑՔԻ ՀԵՏ

1. Ցանկապատային ցցերի տեղադրումը 1,5 մետր խորու-
թյամբ:

2. Յերկու ցանկապատերի կառուցումը:

3. Արգելախոյունների տեղադրումը:

4. Հողային մասում գտնվող փայտային մասերի ձյութա-
պատումը:

§ 22 ՄԻ ԹՈՒԶՔԱՅԻՆ ՓԱՅՏՅԱ ԿԱՄՈՒՐՁՆԵՐԻ
ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ՇՐՁԱՆԱԿԱՅԻՆ ՀԵՆԱՐԱՆՆԵՐԻ
ՎՐԱ

Ա ՂՅՈՒՍԱԿ № 1

Նորման 1 կամուրջի H 8 Γ—5,5 համար

Բան. ուժի և նյու- թերի անվանումը	Զափի միավոր- ը	Կամուրջի բացվածքը մետրներով					
		1,0	1,5	2,0	2,5	3,00	4,00
Բան. ուժ							
Հյուսներ 5 կարգի	բ. որ	1,6	1,7	1,8	2,3	2,4	2,8
» 4 »	»	16,7	17,5	18,3	19,8	20,6	22,4
» 3 »	»	10,4	11,2	12,1	13,1	14,0	15,4
Ցցահարներ 3 կարգի	»	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Հողափորներ 3 »	»	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
Բանվորներ 3 »	»	3,3	3,4	3,4	3,6	3,6	3,7
Բանվորներ 2 »	»	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Ընդամենը բան. ուժ	բ. որ	42,2	44,0	45,8	49,0	50,80	54,5
Պահանջվող շինա- նյութեր							
Կլոր անտառանյութ տրամագիծը 16 սմ.	խ. մ.	14,3	16,4	16,4	17,8	18,9	21,3
Սղոցած անտառան.	»	0,06	0,06	0,06	0,09	0,08	0,10
Փայտ	»	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Անտառանյութ ընդ.	խ. մ.	14,49	15,59	16,59	17,99	19,11	21,53
Բոլորի գալկաներով և շալբաներով	կ. գ.	24,3	24,4	24,6	27,9	28,1	28,5
Շինարար. սկզբաներ	»	17,4	17,4	17,4	17,8	17,8	17,8
Մեխ փշաձև ծալրով	»	0,4	0,4	0,4	0,7	0,7	0,7
Ընդ. մետաղ. մասեր	կ. գ.	42,1	42,2	42,4	46,4	46,6	47,0
Քարածխային յուղ	կ. գ.	59,5	60,8	61,8	62,8	63,7	65,7
Ք ա ը	խ. մ.	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7

Նորման 1 կամուրջի H 8 Γ—4,5 համար

Բան, ուժի և նյութի անվանումը	Չափի միավորը	Կամուրջի բացվածքը մետրերով					
		1,0	1,5	2,0	2,5	3,00	4,00
Բան, ուժ							
Հյուսններ 5 կարգի	բ. որ	1,48	1,62	1,72	2,18	2,28	2,67
» 4 »	»	15,26	16,33	16,81	18,25	18,88	20,20
» 3 »	»	9,26	9,85	10,29	11,08	11,82	12,85
Ցցահար 3 »	»	2,30	2,30	2,30	2,30	2,30	2,30
Հողափոր 3 »	»	5,01	5,01	5,01	5,01	5,01	5,01
Բանվորներ 3 »	»	2,90	2,94	2,96	3,02	3,05	3,10
Բանվորներ 2 »	»	1,66	1,66	1,66	1,66	1,66	1,66
Ընդամենը բան, ուժ	բ. որ	37,88	39,71	40,75	43,50	45,00	47,79
Շինանյութեր							
Անտառան. կլոր տրամագիծը 16 սմ.	խ. մ.	13,06	13,79	14,34	15,7	16,12	17,88
Սղոցած անտառան.	»	0,05	0,06	0,06	0,06	0,08	0,10
Փ ա յ տ	»	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12
Ընդամ. անտառանյութ	խ. մ.	13,23	13,97	14,52	15,95	16,32	18,10
Բոլոր գալաներով							
և շալբաներով	կ. գ.	24,3	24,4	24,6	27,9	28,1	28,5
Սկզբա շինարարակ.	»	17,4	17,4	17,4	17,8	17,8	17,8
Մեխ փշածև ծալրով	»	0,4	0,4	0,4	0,7	0,7	0,7
Ընդ. մետաղ. մասեր	կ. գ.	42,1	42,2	42,4	46,4	46,6	47,0
Քարածխային յուղ	կ. գ.	56,8	57,6	58,3	59,1	59,8	61,3
Ք ա ռ	խ. մ.	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76

§ 23 ՄԻ ԹՈՒԶՔԱՅԻՆ ՓԱՅՏՅԱ ԿԱՄՈՒՐՋՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ՑՑԱՅԻՆ ՇԵՆԱՐԱՆՆԵՐԻ ԿՐԱ

Նորման մեկ կամուրջի H 8 Γ—5,5 համար

Սպյուսակ № 1

Բանվորական ուժի և նյութերի անվանումը	Խ. Գ. մ. միավորը	Կամուրջի բացվածքը մետրերով					
		1,0	1,5	2,0	2,5	3,0	4,0
Բան. ուժ							
Ցցահար մեքենավարներ 5 կ.	բ. որ	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Հյուսններ 5 »	»	2,0	2,1	2,2	2,7	2,8	3,2
Հյուսններ 4 »	»	15,8	16,6	17,4	18,9	19,7	21,4
Հյուսններ 3 »	»	11,5	12,4	13,2	14,2	15,1	16,3
Հողափորներ 3 »	»	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Բանվորներ 3 »	»	2,6	2,7	2,7	2,9	3,0	3,1
Բանվորներ 2 »	»	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Ընդամենը բան. ուժ							
	բ. որ	34,4	36,3	38,0	41,2	43,1	46,5
Մեխանիզմներ							
Ցցահար մեքենա կարապիկով (լիպոդկա) ծանրոցի քաշը 720 կ. գ.	մեք. հերթ	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Շինանյութեր							
Կլոր անտառանյութ ցցերի համար 18 ս. մ.	հատ խ. մ.	8 1,92	8 1,92	8 1,92	8 1,92	8 1,93	8 1,92
Կլոր անտառանյութ կամուրջի զանազան մասերի համար տրամագիծը 16 սմ.	խ. մ.	11,30	12,35	13,34	14,77	15,88	18,25
Սղոցած անտառանյութ	խ. մ.	0,05	0,06	0,06	0,06	0,08	0,10
Ընդամենը անտառանյութ							
	խ. մ.	13,27	14,33	15,32	16,75	17,88	20,27
Բոլորեր գալիաներով և շալբաներով							
Ցեղակալային ողակներ	կ. գ.	6,9	7,0	7,2	10,5	10,7	11,1
Սկզբ շինարարական	»	7,2	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Մեխ փշածև ծալրերով	»	4,4	4,4	4,4	4,8	4,8	4,8
Մեխ փշածև ծալրերով	»	0,4	0,4	0,4	0,7	0,7	0,7
Ընդամենը մետաղյա մասեր							
	կ. գ.	18,9	19,6	19,8	23,8	24,0	24,4
Յուղ քարածխային	կ. գ.	16,1	17,4	18,4	19,4	20,3	22,3

Նորման մեկ կամուրջի H 8 Γ—4,5 համար

Բանվորական ուժի և նյութերի անվանումը	Ձափի միավորը	Կամուրջի բացվածքը մետրերով					
		1,0	1,5	2,0	2,5	3,0	4,0
ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ՈՒԺԸ							
Ցցահարողներ 5 կարգի	բ/որ	1,6	1,62	1,6	1,6	1,6	1,6
Հյուսներ 5 »	»	1,88	1,0	2,1	1,58	26,8	3,06
Հյուսներ 4 »	»	18,89	19,64	20,12	21,56	22,19	23,51
Հյուսներ 3 »	»	8,1	8,72	9,16	9,95	10,69	11,72
Հողափորներ 3 »	»	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
Բանվորներ 3 »	»	4,5	4,66	4,68	4,74	4,77	4,83
Բանվորներ 2 »	»	0,36	9,36	0,36	0,36	0,36	0,36
Ընդամենը բան. ուժ							
	բ/որ	35,55	37,47	38,51	41,26	42,76	45,58
ՄԵՆԱՆԻՉՄԵՆՐ							
Ցցահար մեքենա կարապիկով (լեյպոդկա) ծանրոցի քաշը 720 կ. գ.	մեկ/տմ.	1,62	1,62	1,62	1,62	1,62	1,62
ՇԻՆԱՆՑՈՒԹՅՈՒՆ							
Կլոր անտառանյութ 16 ս.մ. ցցերի համար	հատ լս. մ.	8 1,92	8 1,92	8 1,92	8 1,92	8 1,92	8 1,92
Կլոր անտառանյութ կամուրջի տարբեր մասերի համար	լս. մ.	9,18	9,91	10,46	11,82	12,24	14,0
Անտառանյութ սղոցած	»	0,05	0,06	0,06	0,06	0,08	0,10
Ընդամենը անտառանյութ							
	լս. մ.	11,15	11,89	12,44	13,80	14,24	16,02
Բոլոր գալկաներով և շալբաներով	կ. գ.	6,9	7,0	7,2	10,5	10,7	11,1
Ցերկաթյա ողակներ	»	7,2	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Սկոբ շինարարական	»	4,4	4,4	4,4	4,8	4,8	4,8
Մեխ փշածեղ ծալքերով	»	0,4	0,4	0,4	0,7	0,7	0,7
Ընդամենը մետաղյա մասեր							
	կ. գ.	18,9	19,6	19,6	23,8	24,0	24,4
Յուղ քարածխային	»	16,1	17,4	18,4	19,4	20,3	22,3

§ 24 ՑԱԾԻ ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒԹՅԱՄԲ ԲԱԶՄԱԹՈՒԶՔԱՅԻՆ ՓԱՅՏՅԱ ԿԱՄՈՒՐՁՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ՑՑԱՅԻՆ ՀԵՆԱՐԱՆՆԵՐԻ ՎՐԱ

Գաբարիտ Դ—5,5 և Դ—4,5

Թույլատրելի բեռնվածությունը H 8 և H 6

Հաշվային բռիչքը 4 և 6,5 մետր

ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒՄԸ

Հենարանները վերցված են 4 հատանի ցցերից, ցցերը խփվում են վոչ պակաս քան 3 մետր Յ-րդ կարգի գրունտում: Նաստական ամբողջ գերան է. հեծանները միատակ են:

Յերթեվեկելի մասը «Ե» տիպի յե, ալսինքն կիսադերանների վրա խփած տախտակներ և «Դ» տիպի, կլոր գերանների վրա փռված կոպիճ կամ խիճ: Կամուրջի միացումը հողի հետ կատարվում է ցանկապատի միջոցով:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

I ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

1) Շինանյութը տեղափոխել աշխատանքի վայրի սահմաններում մինչև 40 մետր. 2) Տաշել կլոր գերանը. 3) Պատրաստել ցցերը սրելով ծայրերը. 4) Մշակել միացումները. 5) Յեփել ձյուղը:

II ՀԵՆԱՐԱՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

1) Հազցնել և հանել յերկաթյա ողակները. 2) Ցցահար մեքենայով խփել հիմնական ցցերը. 3) Կցել ցցերը միմյանց հետ. 4) Տեղադրել և ամրացնել ցցային կապերը հորիզոնական, յերբ կամուրջի բարձրությունն է 4 մետր և անկյունագծային յերբ կամուրջի բարձրությունն է 5—6 մետր. 5) Ծակել գերանները և հազցնել բոլորը. 6) Տեղադրել նաստականները ցցերի վրա. 7) Ցցահար մեքենան տեղափոխել մի հիմքից դեպի մյուսը:

III ԹՈՒԶՔԱՅԻՆ ՅԵՎ ՅԵՐԹԵՎԵԿԵԼԻ ՄԱՍԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

1) Տեղադրել լայնական թեքիկները «Ե» տիպի համար. 2) Տեղադրել միատակ հեծանները. 3) Տեղադրել լայնական կիսադերանները. 4) Տեղադրել ընդլայնական սեղմող գերանները. 5) Տեղադրել անիվադիպնող ձյուղերի քառանկյունի գերանները և կցել միմյանց. 6) Տեղադրել մայթի կաբինետները. 7) Կառուցել ձյուղերը (պերիլա). 8) Տեղադրել տախտակները յերթեվեկելի մասում «Ե» տիպի համար և մեխել. 9) Տեղադրել տախտակները մայթերի վրա և մեխել, կառուցել ջրատար խողովակները. 10) Ծակել գերանները, հազցնել յերկաթյա մասերը և ամրացնել:

IV ԿԱՄՈՒՐՁԻ ԹՈՒԶՔԱՅԻՆ ՄԱՍԻ ՄԻԱՑՈՒՄԸ

ՀՈՂԱՅԻՆ ԼԻՑԲԻ ՀԵՏ

1) Խփել ցցերը ձեռքի ցցահար մեքենայով. 2) Կառուցել ցանկապատը կիսադերաններից (հողը պահելու համար). 3) Պատրաստել և տեղադրել ճաղաշարի ծայրերի արգելաշյուղները. 4) Հողը սալահատակել կոնուսածեղ և ամրացնել ափերը:

ՀԱՅԿԱՆ ԳԻՅԱՆ ԱՂՅԱՆԱԿՈՒՄ 80ԻՅՑ ՏՐԿԱԾ ԶԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

[illegible]

Създадено на 18.08.2018

[illegible]

Հաշվարկն արկիւմ 6,5 մետր H8 Γ--5,5 յերթեկեկի մասը «B» տիպի

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱԿԱՆ ԻՆՖՐԱՍՏՐԱԿՏՐԱԿՏՈՐ ԿՈՄՊԼԵԽՍԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄԻ ԴՈՒՄԱՐՈՒՄԻ ԿՈՄԻՏԵ

[illegible]

ገጽ ፱፻፳፱

Կլոր գերան ցցելի համար
տրամադվծը 16 սմ-ից մեծ
Կլոր գերան կամուրջի դռնա-
դան մասերի համար տրամա-
դվծը 16 սմ-ից մեծ

170870 U.S.U. 23010

Տախտակ հաստ. մինչև 8 սմ.
Բլուժողներ
Կիսադերաններ

Հիշմունքներ	Համ	4	4	4	6	—	—
Կլոր գերան ցցերի համար արամադիւն 16 սմ-ից մեծ	խ. մ.	1,32	1,16	1,84	3,18	—	—
Կլոր գերան կամադիւնի զանա- զան մասերի համար արամա- դիւն 16 սմ-ից մեծ	խ. մ.	0,63	0,63	0,63	1,35	7,71	11,1
Սղոթներ և ՍՆՍՈՒՆՈՒՆՈՒՆ	խ. մ.	—	—	—	—	2,24	0,08
Տախտակ հաստ, մինչև 8 սմ.	»	—	—	—	—	0,97	—
Բրուտիներ	»	—	0,26	1,04	1,46	3,50	0,18
Կիտադիւններ							2,60
Հնգամանի անտառաշուք	խ. մ.	1,95	2,49	3,51	5,99	14,60	5,84
Բոլոր գալվաններով և շալ- բաներով	կ. դ.	—	3,67	22,09	30,37	17,99	—
Սկրիններ	»	—	—	—	—	4,66	2,20
Մետաղյա ողակներ	»	3,04	3,04	3,04	5,33	—	4,30
Մեխ փշաձեղ ծալիչով	»	—	—	—	—	3,51	—
Մեխ շինարարական	»	—	—	—	—	12,69	1,26
Հնգամանի և մետաղյա մասեր	կ. դ.	3,04	6,71	25,13	35,70	38,55	7,67
Չ յ ո ռ ք	»	6,72	8,10	10,10	27,24	12,50	39,2
Կ Ի Բ	»	—	—	—	—	0,77	0,06
Վ յ ո ռ ք	խ. մ.	—	—	—	—	—	1,76

Հաշվային բռնիք 6,5 մետր H 8 Γ—5,5 կամար Յերբիկի մասի տիպը ՀՂ՝
նորսն ՏԿՅԱՆ ԱՂՑՈՒՄԱԿՈՒՄ ՑՈՒՑՑ ՏՐՎԱԾ ԶԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Բանավորական ուժի, շինանյութերի և մեխանիզմների անվանումը	մեխանիզմի վիճակը		Հենարանի բարձրությունը մետրերով						Թափային մաս		Թափային մասի մեխանիզմի հանգ	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
2 Ա Փ Ա Ն Ի Զ Ն Ե Ր												
Մեկ հենարանի համար												
Մեկ քառակուսի մասը մաքրելով լայնությունը 0,75 մետր												
Ցցահար բանվորներ 5 կարգի	բ. որ	0,40	0,40	0,40	0,40	0,52	—	—	—	—		
Հյուաններ 5 »	»	0,49	0,49	0,89	1,55	3,49	—	—	—	—		
Հյուաններ 4 »	»	2,10	2,80	4,79	7,13	22,72	19,00	7,02	—	—		
Հյուաններ 3 »	»	0,67	0,96	2,02	2,36	4,17	6,38	3,74	—	—		
Սալահատակողներ 5 »	»	—	—	—	—	—	—	0,62	—	—		
Հողավորներ 3 »	»	—	—	—	—	—	—	1,0	—	—		
Բանվորներ 3 »	»	1,48	1,52	1,65	2,32	2,13	6,36	4,84	—	—		
Բանվորներ 2 »	»	—	—	—	—	—	0,26	0,26	—	—		
Ընդամենը բան. ուժը	բ. որ	5,14	6,17	9,75	13,88	32,51	33,0	17,48	—	—		
Մեխանիզմներ												
Ցցահար մեքենա ծանրությ. քաշը 720 կ. գ.	մեկ/հեքթ	0,40	0,40	0,40	0,52	—	—	—	—	—		

ՇԻՆԱՆՑՈՒԹՅՈՒՆ

Կլոր գերան ցցերի համար տրամագիծը 16 սմ.
Կլոր գերան կամուրջի զանազան մասերի համար 16 սմ. տրամագիծով

ՄՂՈՑԱԾ ԱՆՏԱՌԱՆՑՈՒԹ

Տախտակ մեխ. և 8 սմ. հաստությ. բլուսակներ
Կրագերաններ

ՀԻՆԱՆՑՈՒԹՅՈՒՆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Կլոր գերան ցցերի համար տրամագիծը 16 սմ.		հաստ	4	4	4	6	—	—	—
Կլոր գերան կամուրջի զանազան մասերի համար 16 սմ. տրամագիծով		լ. մ.	1,88	2,00	2,16	3,18	—	—	—
ՄՂՈՑԱԾ ԱՆՏԱՌԱՆՑՈՒԹ		լ. մ.	0,67	0,67	0,67	1,39	15,2	11,1	3,16
Տախտակ մեխ. և 8 սմ. հաստությ. բլուսակներ		լ. մ.	—	—	—	—	0,77	—	0,08
Կրագերաններ		»	—	—	—	—	0,83	—	—
Կրագերաններ		»	—	0,31	1,21	1,46	—	0,18	2,80
Ընդամենը անտառային		լ. մ.	2,35	2,98	4,04	6,03	16,80	11,28	5,84
Բալտեր գալաններով և շալախներով		կ. գ.	—	3,99	23,35	30,37	21,41	—	—
Ս կ ո բ ն ե Ր		»	—	—	—	—	6,02	2,20	2,20
Ողակավոր յերկաթ		»	3,04	3,04	3,04	5,33	—	7,18	4,30
Մեխ. փղաձեղ ծալքերով		»	—	—	—	—	2,10	—	—
Մեխ. շինարարական		»	—	—	—	—	1,71	5,16	1,26
Ընդամենը մեխանիզմային		կ. գ.	3,04	7,03	26,39	35,70	31,24	14,54	7,76
Զյուժ		»	6,72	8,10	10,10	27,24	17,8	12,50	39,20
Կ ի Ր		»	—	—	—	—	0,97	0,20	0,06
Ք ա Ր		լ. մ.	—	—	—	—	—	—	1,76

Հաշվային բոլիչը 4,0 մետր H 8 Γ-4,5

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԻԿԱՆ ԴԵՄՈԿՐԱՏԻԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ ԿԱՐԳԱՅԻՆ ԿԱՆՈՆԱՅԻՆ ԴՈՒՍԿԱՆ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

[illegible]

[illegible][illegible]

§ 25 ՓԱՅՏՅԱՆ ԿԱՍՏՈՒՂԱՆԵՐԻ ԹՈՒՅՔԱՅԻՆ ՄԱՍԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ԻՑ
ԲԵՆՎԱՍԾՈՒԹՅԱՆ ՏԱԿ ԲԱՑՎԱԾՔԸ 2 ՄԵՏԻ

Աղյուսակ № 4

ՆՈՐՄԱՆ ՄԵԿ ԹՈՒՅՔԻ ՀԱՄԱՐ

№ ըստ կարգի	Ձեռնարկի և շինանյութերի անվանումը	Ճշգրիտ քանակություն	Կ Ս Մ Ո Ւ Բ Զ Ի Բ Ս Վ Ս Դ Բ Ը											
			Գարարիտ 9,5			Գարարիտ 8,5			Գարարիտ 6,5					
			Ի	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
1	ԲԱՆ. ՈՒԺ													
2	Հյուաններ 4-րդ կարգի	Բ. ՈՐ	20,62	17,20	19,68	15,09	16,74	13,86						
3	Սեվադործ բանվ. 3 կարգի	»	3,51	2,36	3,26	2,07	2,76	1,90						
	Նույն բանվորները հավասարեցված են 1-ին կարգին	»	39,96	30,77	36,99	26,98	31,48	24,79						
4	ՇԻՆԱՆՑՈՒԹԵՐ													
5	Գերան տրամագիծը 18—24 սմ.	Խ. Մ.	8,17	9,82	7,56	8,61	6,44	7,91						
6	Տախտակներ մինչև 6 սմ. հաստությ.	»	3,52	0,99	3,26	0,87	2,77	0,80						
7	Բ ու տ ե ր	Կ. Գ.	42,51	45,22	39,35	39,65	33,49	36,43						
8	Մետաղյա մասեր	»	7,65	12,88	7,08	11,29	6,03	10,38						
9	Մ ե Խ ե ր	»	22,11	21,23	20,46	18,62	17,41	17,11						
	Մ յ ու թ	»	22,08	48,17	48,21	42,24	41,02	38,81						

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— I տեսակ-ները ծածկը կիսադեղանակի են, վերելի ծածկը տախտակներից:

II տեսակ-ները ծածկը փոքր տրամագծով գերաններ են, վերելի ծածկը խիստ կամ սարկա-հասակ, վերի նորմաները պետք է վերցնել առանձին:

Աղյուսակ № 2

ԻՑ քանակաձևերի տակ բացվածքը 3 մետր

ՆՈՐՄԱՆ ՄԵԿ ԹՈՒՅՔԻ ՀԱՄԱՐ

№ ըստ կարգի	Ձեռնարկի և շինանյութերի անվանումը	Ճշգրիտ քանակություն	Կ Ս Մ Ո Ւ Բ Զ Ի Բ Ս Վ Ս Դ Բ Ը											
			Գարարիտ 9,5			Գարարիտ 8,5			Գարարիտ 6,5					
			Ի	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
1	ԲԱՆ. ՈՒԺ													
2	Հյուաններ 4-րդ կարգի	Բ. ՈՐ	27,00	20,70	23,72	19,30	20,74	17,87						
3	Սեվադործ բանվ. 3 կարգի	»	4,46	2,84	3,91	2,65	3,43	2,45						
	Նույն բանվորները հավասարեցված են 1-ին կարգին	»	50,76	27,03	44,59	34,52	39,03	31,96						
4	ՇԻՆԱՆՑՈՒԹԵՐ													
5	Գերան տրամագիծը 18—24 սմ.	Խ. Մ.	10,38	11,82	9,12	11,02	7,98	10,19						
6	Տախտակներ մինչև 6 սմ. հաստությ.	»	4,47	1,19	3,93	1,14	3,44	1,03						
7	Բ ու տ ե ր	Կ. Գ.	54,00	54,42	47,44	50,74	31,52	46,97						
8	Մետաղյա մասեր	»	9,72	15,50	8,54	14,45	7,47	13,38						
9	Մ ե Խ ե ր	»	28,08	25,55	24,67	23,82	21,59	22,05						
	Մ յ ու թ	»	66,15	57,97	58,11	54,05	50,86	50,03						

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— I-ին տեսակ-ները ծածկը կիսադեղանակի են, վերելի ծածկը տախտակներից:

II-րդ տեսակ-ները ծածկը փոքր տրամագծով գերաններ են, վերելի ծածկը խիստ կամ սարկա-հասակ, վերի նորմաները պետք է վերցնել առանձին:

Վերջին 7 միջոցներում կտան ցմեհարգակցերը 8 ՀՀ

Համար	Նկարագիր	Նորմալ սեպ թիթիկի շաքար											
		Պրոպիլի փոխ											
		Գաբարիտ 9,5			Գաբարիտ 8,5			Գաբարիտ 6,5					
		Գ	Ա	Մ	Գ	Ա	Մ	Գ	Ա	Մ	Գ	Ա	Մ
1	Բան, ուժի և շինանյութերի անվանումը	33,14	28,98	32,28	26,30	26,26	23,66	1	2	3	4	5	6
2		5,47	3,97	5,33	3,61	4,33	3,24	1	2	3	4	5	6
3		62,30	51,83	60,69	47,04	49,37	42,32	1	2	3	4	5	6
4	ԲԱՆ. ՈՒԺ	12,74	16,54	12,41	15,01	10,10	13,51	1	2	3	4	5	6
5	Հյուաններ 4-րդ կարգի	5,48	1,67	5,34	1,52	4,35	1,37	1	2	3	4	5	6
6	Մեկավորած բանի. 3 կարգի	66,28	76,18	64,56	69,14	52,52	62,19	1	2	3	4	5	6
7	Նույն բանվորները հավասարեցված են 1-ին կարգին	11,93	21,69	11,62	19,69	9,45	17,71	1	2	3	4	5	6
8	ՇԻՆԱՆՑՈՒԹԵՐ	34,47	35,77	33,57	32,46	27,31	29,20	1	2	3	4	5	6
9	Գերան տրամագիծը 18—24 սմ.	81,19	81,14	79,09	73,65	64,34	66,25	1	2	3	4	5	6
10	Տախտակներ մինչև 6 սմ. հաստ.							1	2	3	4	5	6
11	Բ ու տ ե ը							1	2	3	4	5	6
12	Մեռողյա մասեր							1	2	3	4	5	6
13	Մ ե խ ե ը							1	2	3	4	5	6
14	Չ լ ու թ							1	2	3	4	5	6

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Ի՞նչ տեսակ—ներքին ծածկը կհապեքանքից են, վերելի ծածկը տախտակներով:

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՏԵՆԻՍԻ ՄԱՐԶԻ ԿՈՄԻՏԵ

ՀՀ 8 բեռնվածության տակ բացվածք 5 մետր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԿ ՓՈԽԶՔԻ ՀԱՄԱՐ		ՁԱՆԿԱՆԻ ՄԱՍԻՆ											
		ՏՈՒՆԻ ՄԱՍԻՆ											
		ՏՈՒՆԻ ՄԱՍԻՆ											
		ՏՈՒՆԻ ՄԱՍԻՆ											
1	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԿ ՓՈԽԶՔԻ ՀԱՄԱՐ	41,34	37,56	36,86	32,95	32,46	30,38						
2	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԿ ՓՈԽԶՔԻ ՀԱՄԱՐ	6,82	5,15	6,08	4,52	53,56	4,17						
3	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԿ ՓՈԽԶՔԻ ՀԱՄԱՐ	77,72	67,17	69,30	58,94	61,02	53,93						
4	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԿ ՓՈԽԶՔԻ ՀԱՄԱՐ	15,90	21,44	14,17	18,81	12,48	17,35						
5	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԿ ՓՈԽԶՔԻ ՀԱՄԱՐ	6,84	2,17	6,10	1,90	5,37	1,75						
6	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԿ ՓՈԽԶՔԻ ՀԱՄԱՐ	82,68	98,72	73,72	86,62	64,92	79,86						
7	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԿ ՓՈԽԶՔԻ ՀԱՄԱՐ	14,88	28,11	13,27	24,67	12,50	22,74						
8	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԿ ՓՈԽԶՔԻ ՀԱՄԱՐ	42,99	46,35	38,33	40,67	36,11	37,50						
9	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԿ ՓՈԽԶՔԻ ՀԱՄԱՐ	101,28	105,15	90,31	92,27	79,53	85,06						

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԴԱՐՄԱՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ԲԵՐՈՒՄԸ

[illegible]

Հ 8 քննվածությամբ տակ բացվածք 6 մետր

ՆՈՐՄԱՆ ՄԵԿ ՔՈՒՋՔԻ ՀԱՄԱՐ

Գրքի համարը	Պատկերը	Պատկերի նկարագրությունը	Պատկերի մասերի չափերը																
			Պատկերի ընդհանուր չափերը				Պատկերի մասերի չափերը				Պատկերի մասերի չափերը								
			Երկարություն		Երկարություն		Երկարություն		Երկարություն		Երկարություն		Երկարություն						
			Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն					
			Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն	Երկարություն					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5</															

ՇԱՆ. ՈՒԺ ՈՒԹՅՈՒՆ.— Ի-ին տեսակ— ներքին ծածկը կիրառվող նյութը և, զերեկի ծածկը տարբերակելից:

11-րդ տեսակ— ներքին ծածկը փոքր տրամագծով գերաններ են, վերին ծածկը երկնային ծածկը և վերին ծածկը և վերին ծածկը:

§ 26 ՀԵՆԱՊԱՏԵՐԻ ՅԵՎ ԿԱՄՈՒՐՋԻ ՀԵՆԱՐԱՆ-ՆԵՐԻ ՅԵՐԵՍԱՊԱՏՈՒՄԸ (ՈՒԼԵՑՈՎԿԱ) ՔԱՐԻՑ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Ընտրել տաշած քարերը. 2) Կարիք յեղած դեպքում կողերը տաշել. 3) Գցել պատրաստի շաղախը. 4) Տեղադրել ընտրած քարերը շաղախի վրա. 5) Ստուգել շարքի ճշտությունը. 6) Կարերը պատել շաղախով:

ՆՈՐՄԱՆ 1 ՔԱՌ. ՄԵՏՐԻ ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Քարերի քանակը 1 ք. մետրի վրա			
		մինչև 5 հատ	6-ից 10 հատ	11-ից 15 հատ	16-ից 20 հատ
ԲԱՆ. ՈՒԺ					
Պատաշար 5 կարգի	բ. ուր	0,09	0,11	0,12	0,14
» 3 »	»	0,09	0,11	0,12	0,14
ՇԻՆԱՆՅՈՒԹ					
Ցեմենտային շաղախ	խ. մ.	0,035	0,035	0,035	0,035
Ամրացնող յերկաթյա մասեր	կ. գ.	0,87	0,87	0,87	0,87
Չ ու ը	լիտր	10	10	10	10

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Քարի ծախսման քանակը վերջվում է համաձայն նախագծի:

§ 27 ՔԱՐԻ ՏԱՇՈՒՄԸ ՀԱՐԹ ՄԱԿԵՐԵՄՆԵՐՈՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Նախքան տաշելը ստուգել քարի չափերը. 2) Հանել ճակատի կողմից ուղղորդ ակոսիկներ. 3) Շարունակ հարթեցնել քարի ճակատը. 4) Ստուգել քանոնով քարի հարթությունը. 5) Մաքրել քարի մանրունքները և փոշին. 6) Տաշել բուլաբլոկով քարի յերեսը. 7) Անցնել մյուս քարի տաշմանը:

ՆՈՐՄԱՆ ՄԵԿ ՔԱՐ. ՄԵՏՐ ՏԱՇՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

№ ըստ կարգի	Բան. ուժի և գործիքների անվանումը	Չափի միավորը	Կողիտ տաշ	Կիսամաքուր տաշ		
			ՔԱՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ			
			Բաղալու	Տուֆ	Բաղալու	Տուֆ
	ԲՄՆ. ՈՒԺ					
1	Քարտաշ 5-րդ կարգի բ. որ		1,48	0,20	1,81	0,29
	ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ					
2	Շարունակներ	հատ	42	4,5	42	4,5
3	Ձեռքի զակոնիկներ	»	0,6	0,1	0,6	0,1
4	Սկաբելեր	»	4,0	0,3	4,0	0,3
5	Տրոյանոկ	»	—	0,3	—	0,3
6	Բուլաբլ 16 ատամ.	»	—	—	0,55	0,10
7	Բուլաբլ 36	»	—	—	0,20	0,03

ՄԱՆ ՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Ոգտված է 1939 թ. նորմաներից պ. 27—5

§ 28 ՔԱՐԻ ՏԱՇՈՒՄԸ ՇՈՒԲԱԶԵՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Ընտրել քարը ըստ չափերի. 2) Ճակատի կողմի սուր ծայրը տաշել կողիտ. 3) Մաքրել քարի մանրունքը և փոշին. 4) Անցնել մի ուրիշ քարի տաշման:

ՆՈՐՄԱՆ 1 ՔԱՐԻ ՄԵՏՐ ՇՈՒԲԱԶԵՎԻ ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի անվանումը	Չափի միավոր	Կողիտ տաշ	
		Քարի տեսակները	
		Բաղալու	Տուֆ
Քարտաշ 4-րդ կարգի	բ. որ	0,31	0,07

§ 29 ՔԱՐԻ ՏԱՇՈՒՄԸ ԺԱՊԱՎԵՆԱԶԵՎ (ՎԼԵՆՏՈՒ)

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Ընտրել քարը ըստ չափերի. 2) Տաշել ժապավենաձև (կողիտ և կիսամաքուր). 3) Մաքրել քարի մանրունքը և փոշին. 4) Տեղափոխվել մյուս քարի մոտ:

ՆՈՐՄԱՆ 1 ԳԾ. ՄԵՏՐ ԺԱՊԱՎԵՆԱԶԵՎ ՏԱՇՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի և գործիքների անվանումը	Չափի միավոր	Կողիտ տաշ		Կիսամաքուր տաշ	
		Քարի տեսակները			
		Բաղալու	Տուֆ	Բաղալու	Տուֆ
Ժապավենի լենտի լայնությունը մինչև 3 սանտիմետր					
Քարտաշ 5-րդ կարգի Շարունակներ	բ. որ	0,07	0,02	0,09	0,03
	հատ	2,0	0,5	2,0	0,5
Ժապավենի լենտի լայնությունը 3-ից մինչև 5 սանտիմետր					
Քարտաշ 5-րդ կարգի Շարունակներ	բ. որ	0,11	0,03	0,16	0,04
	հատ	3,0	0,5	3,0	0,5

§ 30 ՊԱՏԻ ՇԱՐՈՒՄԸ ԲՈՒՑ ՔԱՐԻՑ (ՀԻՄՔԵՐԻՑ ՄԻ ԿՈՂՄԸ ՅԵՎ ՅԵՐԿՈՒ ԿՈՂՄԸ ԲԱՑ ՊԱՏԵՐԻ ՅԵՎ ՍՅՈՒՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ)

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Շարժել պատի առաջին շաբաթը, յինթաբելի աղավաղվել, լցնել մանր քարեր պատի տարածությունները, յինթաբելի առաջին շաբաթը դալվելով: 2) Ընտրել քարերը շաբաթը համար: 3) Շարժել պատի շաբաթը կտրելով կտրել քարի հատի մասը: 4) Ստանել շաբաթը կտրել յինթաբելի աղավաղվել (շուր) պցի շաբաթը պատի վրա և հավասարեցնել: 5) Մատակարարել քար: 6) Մուտքի պատի ուղղությունը և շաբաթը:

ՆՈՐՄԱՆԵՐ 10,0 Խ. Մ. ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի անվանումը	Չափի միավորը	Պատի շաբաթների լայնությունը մետրերով									
		0,60	0,61—0,70	0,71—0,80	0,81—1,00	1,01—1,20	1,21—1,50	1,51—2,00	2,00—2,00	2,00—2,00	2,00—2,00
Պատաշար 4-րդ կարգի » 3-րդ	բան. ուժ	1,05	1,00	0,90	0,83	0,75	0,67	0,57	0,47	0,47	0,47
	»	1,05	1,00	0,90	0,83	0,75	0,67	0,57	0,47	0,47	0,47
Պատաշար 4-րդ կարգի » 3-րդ	բան. ուժ	1,17	1,10	1,00	0,90	0,83	0,74	0,63	—	—	—
	»	1,17	1,10	1,00	0,90	0,83	0,74	0,63	—	—	—
Պատաշար 4-րդ կարգի » 3-րդ	բան. ուժ	1,26	1,20	1,07	0,98	0,88	0,81	0,71	—	—	—
	»	1,26	1,20	1,07	0,98	0,88	0,81	0,71	—	—	—
Պատաշար 4-րդ կարգի » 3-րդ	բան. ուժ	—	2,27	1,78	1,54	1,43	1,30	1,12	—	—	—
	»	—	2,27	1,78	1,54	1,43	1,30	1,12	—	—	—
Նիւնայութի մեկ խ.մ. (ա) քար շաբաթի համար (բ) շաբաթ խ.մ.	խ.մ.	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16
	բ	0,37	0,37	0,37	0,37	0,37	0,37	0,37	0,37	0,37	0,37

ՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.— Ոգտագործված և 1939 թ. նորմաները § 7—21

§ 31 ՇԱՂԱԽԻ ԾԱԽՍԸ 1 Խ. ՄԵՏՐ ԲՈՒՑ ԲԱՐԻՑ ՊԱՏ ՇԱՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ա) ԿՐԱՅԻՆ ՇԱՂԱՍ

Նյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Կրի և ավաղի հարաբերություններ			
		1:2	1:2,5	1:3	1:4
Կրի խմոր	խ. մ.	0,16	0,14	0,12	0,10
Ա. վ. ա. գ.	»	0,32	0,35	0,37	0,40
Ջ. ու. ը.	լիտր	67	73	78	82
Նյութերի քաշը առանց ջրի	կ. գ.	746	760	775	779

Բ) ՑԵՄԵՆՏԱԿՐԱՅԻՆ (ԲԱՐԻ ՇԱՂԱՍ)

Նյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Ցեմենտի կրի և ավաղի հարաբերություններ				
		1:1:6	1:1:9	1:1:11	1:3:12	1:3:15
Ցեմենտ	խ. մ.	0,064	0,042	0,048	0,034	0,033
	կ. գ.	84	55	49	44	33
Ա. վ. ա. գ.	խ. մ.	0,37	0,37	0,37	0,37	0,37
Կրի խմոր	»	0,063	0,041	0,034	0,078	0,075
Ջ. ու. ը.	լիտր	75	75	75	75	75
Նյութերի քաշը առանց ջրի	կ. գ.	803	742	725	784	770

Գ) ՑԵՄԵՆՏԻ ՇԱՂԱՍ

Նյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Ցեմենտի և ավաղի հարաբերություններ				
		1:2	1:3	1:4	1:5	1:6
Ցեմենտ	խ. մ.	0,191	0,130	0,099	0,080	0,068
	կ. գ.	248	168	129	104	89
Ա. վ. ա. գ.	խ. մ.	0,37	0,37	0,39	0,39	0,40
Ջ. ու. ը.	լիտր	89	70	63	57	53
Նյութերի քաշը առանց ջրի	կ. գ.	834	766	757	733	734

ՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.— Կրի և ավաղի կորուստը ընդունված և 1 տոկոսի սահմաններում:

§ 32 ՇԱՂԱԽՆԵՐԻ ՊԱՏՈՒՄԱՏՈՒՄԸ ԶԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Ցեղանշանը կռել, հափել ավազը և կիրը, լցնել տեղափոխման միջոցների մեջ, 2) Տեղափոխել նյութերը մինչև 10 մետր հեռավորության վրա և դատարկել, 3) Պատրաստել չոր խառնուրդ, 4) Պատրաստել կրախառն հեղուկ, 5) Լցնել ջուրը կամ կրային հեղուկը չոր խառնուրդի վրա, 6) Խառնել պատրաստելով միագույն շաղախ:

ՆՈՐՄԱՆ 10 Խ. Մ. ՇԱՂԱԽԻ ՇԱՄԱՐ

Վիճակի տոմ Գ Գ	Բան, ուժի անվանումը	Շաղախի տեսակը	Կ ր ի		Ցեղանշանի
			Կ	ր	
1	Բան, ուժի անվանումը	Շաղախի տեսակը	Կ	ր	Ցեղանշանի
	Բանվոր 4-րդ կարգի	Բան, ուժի	2,28	1,80	1,52

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Ցվյալ նորմաներում կրի հանգցնելը և շաղախների տեղափոխումը չի մասնավորվում:

§ 33 ԿՐԻ ՀԱՆԳՑՆԵԼԸ ԶԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Տեղափոխել կիրը մինչև 5 մետր տարածության վրա,
- 2) Թափել կիրը տաշտերը և բաց թողնել ջուրը նախորոք անցկացրած ջրմուղներով,
- 3) Խառնել կիրը խառնիչներով կամ փոցիներով,
- 4) Բաց թողնել կրակաթը ցանցի միջոցով յեռացնող փոսի մեջ,
- 5) Աղբը և չայրված կրի մնացորդները թափել մի կողմ:

ՆՈՐՄԱՆ ՄԵԿ Խ. Մ. ԿՐԻ ԽՄՈՐԻ

Բան, ուժի անվանումը	Մինչ թանձր վիճակը յեռացնել փոսում	Հեղուկ վիճակի դեպքում քամել ցանցի միջոցով հատուկ տաշտերում
Բանվոր 3 կ.	0,11	0,21

ՇԻՆԱՆՑՈՒԹԵՐԻ ԾԱԽՍԸ ՄԵԿ Խ. Մ. ԿՐԻ ԽՄՈՐԻ ՇԱՄԱՐ

Մեկ ծավալ կրին անհրաժեշտ ավազի ծավալային քանակները		2,0	2,5	3,0	2,0	2,5	3,0
Հանգցնելու տեսակները		Մինչ թանձր խմորը			Մինչ հեղուկ վիճակը		
Չայրած կիր	խ. մ.	0,84	0,68	0,645	0,84	0,68	0,645
	կ. դ.	756	612	580,5	756	612	580,5
Ջուր լիտրերով		2310	1922	1854	2940	2421	2635

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— 10 տոկոս ջրի կորուստը և կրի չայրած մասերը նորմաներում հաշվի առնված չի:
Կրի խմորի հափումը յեռացնող փոսում կատարվում է վոչ շուտ, քան ճաքերի առաջացումը խմորում:

§ 34 ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԾԱԽՍԻ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ
1 Խ. ՄԵՏՐ ՏԱՐԲԵՐ ՏԵՍԱԿԻ ՀԱՂԱԽՆԵՐ
ՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
 Ա) ԿՐԱՅԻՆ ՇԱՂԱՆ

Նյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Կրի և ալագի հարաբերությունը			
		1:2	1:2,5	1:3	1:4
Կրի խմոր	խ. մ.	0,43	0,38	0,33	0,27
Ա. վ ա զ	»	0,87	0,94	1,01	1,07
Զ ու ը	լիտր	182	197	212	222
Նյութերի քաշը առանց ջրի	կ. գ.	2015	2055	2095	2105

Բ) ՑԵՄԵՆՏԱԿՐԱՅԻՆ ՇԱՂԱՆ (ԲԱՐԴ ՇԱՂԱՆ)

Նյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Ցեմենտի կրի և ալագի հարաբերությունը				
		1:1:6	1:4:9	1:1:11	1:3:12	1:3:15
Ցեմենտ	խ. մ.	0,174	0,114	0,102	0,091	0,069
	կ.գ.	226	148	133	118	90
Ա. վ ա զ	խ. մ.	1,06	1,06	1,06	1,06	1,06
Կրի խմոր	»	0,169	0,112	0,092	0,213	0,202
Զ ու ը	լիտր	202	202	202	202	202
Նյութերի քաշը առանց ջրի	կ.գ.	2170	2005	1960	2120	2080

Գ) ՑԵՄԵՆՏԱՅԻՆ ՇԱՂԱՆ

Նյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Ցեմենտի և ալագի հարաբերությունը				
		1:2	1:3	1:4	1:5	1:6
Ցեմենտ	խ. մ.	0,515	0,350	0,268	0,216	0,185
	կ.գ.	670	455	348	281	241
Ա. վ ա զ	խ. մ.	0,99	1,01	1,06	1,06	1,09
Զ ու ը	լիտր	240	190	170	153	143
Նյութերի քաշը առանց ջրի	կ.գ.	2255	2070	2045	1980	1985

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Ալագի և կրի կորուստները ընդունված է 1 տոկոսի սահմաններում:

§ 35 ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄԸ ՆԱՍԻԼԿԱՆԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ՄՇԽԱՏԱՆՈՒԳԻ ԿԱԾԱՐ

1) Նյութերը լցնել պատգալակի վրա, 2) Բարձրացնել և տեղափոխել 3) Դատարկել նյութը, վերադառնալ նախկին տեղը:

ՆՈՐՄԱՆ 10 ԽՈՐԱՆԱՐԳ ՄԵՏՐԻ

Շինանյութերը	Բան, ուժի անվանումը	Չափերի վիճակը		10 մետրից ավել տեղափոխելու համար բարձրացնելուն կամ իջնելուն ավելացնել	Թեքվալյունների դեպքում ամեն մի մետր բարձրացնելուն կամ իջնելուն ավելացնել	
		Տեղափոխել 1-ին 10 մետրը				
		Բառնալ և դառնալ	Բառնալ նետելով կամ դառնալով և դառնալով			
Շախաղներ և խեղճ	Բանավորներ 2-րդ կարգի	0,97	0,82	0,33	0,38	0,27
	Բանավոր 2-րդ	—	0,68	0,27	0,31	0,22
	Բանավոր 2-րդ	—	0,64	0,27	0,38	0,27
	Բանավոր 2-րդ	—	1,02	0,41	0,46	0,33
	Բանավոր 2-րդ	0,85	0,72	0,29	0,33	0,23

§ 36 ՓԱՅՏՅԱԼ ԽՈՂՈՎԱԿՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ՈՒՂՂԱՆԿՅՈՒՆ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ

(Բացվածքով 0,75 1,0 և 1,5 H-8 բեռնվածությամբ տակ)
ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒՄԸ

Յուրաքանչյուր խողովակ կազմված է առանձին ողակներ-
քից, վորոնց թիվը կախված է ճանապարհի լայնությունից և հողային լիցքի բարձրությունից, խողովակի հիմնական
ողակների յերկարությունը ընդունված է 1,25 մետր, իսկ ծայ-
րամասերինը մի չիք ավելի: Խողովակների գլուխները 2 տիպի
յեն, ուղիղ և լայնաբերան:

Հարաբերությունը խողովակի բացվածքի, բարձրության և
հողի լիցքի բարձրություններին միջով, տրված է սույն աղյուսա-
կում:

Բացվածքը մետրերով	0,75	1,00	1,5
Բարձրությունը մետրերով	1,10	1,43	2,03
Հողի լիցքի միջիմալ բարձրությունը	1,60	1,93	2,53

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Անտառանյութը տեղափոխել ձեռքի միջոցով, իսկ մյուս
շինանյութերը, վորպիսին են քարը, ավազը, կավը տե-
ղափոխել ձեռքի սայլակներով մինչև 30 մետր հեռա-
վորություն վրա:
- 2) Կիսագերաններից պատրաստել ցցեր:
- 3) Ձյութը յեփել:
- 4) Հանել բուսահողը 0,4 մետր շերտով և դրա փոխարեն
լցնել կավի և ավազի խառնուրդ, յենթարկելով տրամ-
բովկայի:
- 5) Տեղադրել ընդերկայնական հիմքային դերանները:
- 6) Պատրաստել հավաքել և տեղադրել խողովակի շրջանակ-
ները:
- 7) Խողովակը ծածկել կիսագերաններով և մեխել:
- 8) Տախտակապատել խողովակի հատակը:
- 9) Կառուցել խողովակի գլուխները ուղիղ տիպի:
- 10) Կառուցել խողովակների գլուխները լայնաբերան տիպի:
- 11) Ձյութի փայտյա բոլոր մասերը:
- 12) Պատրաստել տախտակ խողովակի մուտքում և յեղքում:
- 13) Կրկնակի սահառակել խողովակի ծայրերում մամուլի
հիմքի վրա 2-ական մետր տարածությամբ:
- 14) Կառուցել ջրային թումբ ավազախառն կավից և յեն-
թարկել տրամբովկայի:

§ 36

ՆՈՐՄԱՆ ՏԱՅԱԼ ԱՂՅՈՒՍԱԿՈՒՄ ՑՈՒՅՑ ՏՐՎԱԾ ԶԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

	0,75			1,00			1,50		
	Խողովակի բացվածքը			Խողովակի բացվածքը			Խողովակի բացվածքը		
	Մեկ խողովակի գլուխը	Զուգմզմ-տուցմուլ	Նվաճիլ	Մեկ խողովակի գլուխը	Զուգմզմ-տուցմուլ	Նվաճիլ	Մեկ խողովակի գլուխը	Զուգմզմ-տուցմուլ	Նվաճիլ
ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ՈՒԾ	Հյուսնեք	1,76	1,01	0,36	2,15	1,14	1,54	2,97	0,60
	Հյուսնեք	1,61	0,16	0,23	2,15	0,77	1,19	3,15	0,38
	Սախառակողներ	0,40	0,22	—	0,50	0,26	0,35	0,69	—
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ ԲԱՆՈՒԾ	Հողափոխներ	0,91	0,54	0,19	1,34	0,76	1,25	2,09	0,27
	Կանապատիկներ	0,09	0,05	0,03	0,15	0,08	0,15	2,29	0,05
	Բանվորներ	0,55	0,26	0,11	0,69	0,34	0,55	0,98	0,19
ԶԻՆԱՆՑՈՒԹՅՈՐ	Կլոր գերան տրամ. 16 սմ. մեծ	5,34	2,70	0,92	7,02	3,35	5,04	10,20	1,49
	Սլորած առառանյութ	0,27	0,18	0,06	0,38	0,24	0,36	0,63	0,21
	Կիսագերան	0,14	0,08	0,05	0,23	0,12	0,24	0,46	0,08
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ ԱՆՏԱՐԱՆԵՐԸ	Սլորած	0,64	0,35	0,42	0,89	0,49	0,91	1,54	0,68
	Մեխ շինարարական	1,05	0,61	0,53	1,50	0,85	1,51	2,63	0,97
	Զյուսնեք	1,6	1,6	—	1,6	1,6	1,6	1,6	—
ՊԱՏԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱՆ	Պատրաստում կավ	0,48	0,48	0,18	1,27	0,58	0,86	1,88	0,29
	Պատրաստում համաք	8,96	8,96	5,43	17,41	12,16	18,58	24,82	8,10
	Պատրաստում համաք	1,80	1,06	0,51	3,00	1,57	3,07	5,93	0,92
ՄԱՍՆԱՆՈՒՄ	Պատրաստում համաք	2,08	1,23	0,67	3,12	1,82	3,23	5,19	0,94
	Պատրաստում համաք	2,84	1,30	—	3,53	1,57	2,10	4,77	—
	Պատրաստում համաք	1,65	0,76	—	2,05	1,91	1,22	2,78	—

Բանվորական ուժի և շինա-
նյութերի անվանումը

ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ՈՒԾ

ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ ԲԱՆՈՒԾ

ԶԻՆԱՆՑՈՒԹՅՈՐ

ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ ԱՆՏԱՐԱՆԵՐԸ

ՊԱՏԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱՆ

ՄԱՍՆԱՆՈՒՄ

ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒՄԸ

- 37

[illegible]

Unguentum No. 1

[illegible]

Բանուժի և շինանյութերի անվանումը	ԽՈՂՈՎԱԿՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ											
	1,0				1,5				2,0			
	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ				ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ				ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ			
Մասնավոր վիճակ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ			ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ			ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ			ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ
	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ		ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ		ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	
ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ	ՄԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ՇՆՆԱՆԱԶԱՆՈՒՄԸ	Խ. մ.	Խ. մ.	Խ. մ.	Խ. մ.	Խ. մ.	Խ. մ.	Խ. մ.	Խ. մ.	Խ. մ.	Խ. մ.	Խ. մ.	Խ. մ.
Երկր անտառանյութ տրամագիծը մինչև 16 սմ.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Մուրցած անտառանյութ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ընդամենը անտառանյութ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Մեխ շինարարական	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Սկզբնական	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ջարձված քար շարքի համար	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Գնումը սալանոցային համար	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ավազ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ցեմենտ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Կավ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Դաշն	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Մասնավոր	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Չափ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Նյութերը կրկնապես, լաստակները և ապակիները համար տրված են լրիվ Անտառանյութի
հաշվարկի գեղարվեստական և փայտի չափերի համար և չեն հաշվարկվում ընդհանուր ծավալով:

§ 38 ՓԱՅՏՅԱԽՈՂՈՎԱԿՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ՍԵՂԱՆԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ

(բացվածքով $1,5 \times 10$ H 8 բեռնվածությամբ տակ)

ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒՄԸ

Սահն մի խողովակը կազմված է հիմնական ողակներից, վերոնց թիվը կախված է հողային պատասառի լայնությունից և լիցքի բարձրությունից, հիմնական ողակների լայնությունը վերցված է 1,4 մետր, իսկ ծայրամասերին մի քիչ ավելի: Խողովակի գլուխները ընդունված է 2 ձևով՝ լայնաբերան և ուղիղ: ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Անտառանյութը տեղափոխել ձեռքի միջոցով, իսկ մյուս շինանյութերը, վորպիսիք են քարը, ավազը, կավը տեղափոխել ձեռքի սայլակներով մինչև 30 մետր հեռավորության վրա:
- 2) Պատրաստել կիսագերաններից ցցեր:
- 3) Ջուլթը յեփել:
- 4) Քանդել բուսահողի շերտը 0,4 մետր հաստությամբ հիմքերի համար և տեղը լցնել ավազախառն կավ՝ յենթարկելով տրամբովկայի:
- 5) Տեղադրել ընդերկայնական և ընդլայնական խողովակի մասերում հիմքային գերաններ:
- 6) Պատրաստել, հավաքել և տեղադրել խողովակի շրջանակները:
- 7) Տախտակապատել խողովակը կիսագերաններից տաշելով և կցելով միմյանց:
- 8) Տախտակապատել խողովակի հատակը:
- 9) Կառուցել խողովակի լայնաբերան գլուխը:
- 10) Կառուցել խողովակի ուղիղ գլուխը:
- 11) Խփել գլուխների ցցերը ձեռքի ծանրոցի միջոցով:
- 12) Ջուլթապատել փայտյա բոլոր մասերը:
- 13) Պատրաստել տաշտակ խողովակի ծայրամասերը սալահատակի վրա համար
- 14) Խողովակի ծայրամասերը սալահատակի վրա մասնավոր վրա յերկարություն յերկուական մետր:
- 15) Կառուցել ջրային պատ լցնելով ավազախառն կավ և յենթարկել տրամբովկայի:

Բան. ուժի և նյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Զ Ա Փ Ո Ւ Մ Ն Ե Ր			
		Ուղիղ գլուխ	Լայնաբեկ ընդհանուր	Ուղղակի մեկ գծ. մեջ	
Բանվորական ուժ					
Հյուաններ 4 կարգի	բ. որ	1,63	2,50	0,50	
Հյուաններ 3 »	»	1,28	2,43	0,32	
Սալահատակողներ 5 »	»	0,31	0,40	—	
Հողափորներ 3 »	»	0,96	1,33	0,30	
Կանապատչիկներ 3 »	»	0,10	0,17	0,05	
Բանվորներ 3 »	»	0,36	0,64	0,12	
Ընդամենը բանվորական ուժ					
	բ. որ	4,64	7,47	1,29	
Շինանյութեր					
Անտառանյութ կլոր տրամագիծը 16 սմ. ից մեծ	խ. մ.	0,54	0,86	0,30	
Սղոցած անտառանյութ	»	0,16	0,26	0,09	
Կիսազերաններ	»	0,41	0,60	0,34	
Ընդամենը անտառանյութ					
	խ. մ.	1,11	1,72	0,73	
Սկրբաներ	կ. գ.	1,60	1,60	—	
Մեխ շինարարական	»	0,29	0,68	0,22	
Զ յ ու թ	»	12,31	18,24	6,55	
Պ ա կ լ լ ա	»	2,00	3,35	0,96	
Կավ ավազախառն	խ. մ.	2,40	3,38	1,04	
Փետաքար սալահատակման համար	»	1,72	3,44	—	
Մ ա մ ու ռ	»	1,00	2,00	—	

§ 39 ՅԵՐԿԱԹ ԲԵՏՈՆԻ ԿԼՈՐ ԽՈՂՈՎԱԿՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

ԿԵՌՈՒՑՎԵԾՔԻ ՀԱՄԱՐՈՑ ՆԿԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Յերկաթ բետոնի խողովակները պատրաստվում են առանձին խողովակներով և դրվում են ավազի հիմքի վրա:

Վերջավորութունները քարից կամ բետոնից, յեղքը ձագարածել, մուտքը—զուգահեռ պատերով:

Սողովակի բացվածքի, խողովակի շինարարական բարձրության և ամենափոքր բարձրության լիցքի հարաբերությունը հետևյալն է:

Սողովակի տրամագիծը	0,75	1,00
Սողովակի շինարարական բարձրությունը մետրով	0,84	1,10
Լիցքի նվազագույն բարձրությունը մետրով	1,34	1,60

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

ՆՑՈՒԹԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ՑԵՎ ՀԻՄՔԻ ՓՈՐՈՒՄԸ

1) Նյութերը տեղափոխել պատգարակներով մինչև 30 մետր հեռավորությունից. 2) Փորել հիմքը խողովակի հիմնատակի և վերջավորութունների համար, պցելով հողը մինչև 3,5 մետրի վրա. 3) Հարդարել կատվափանի հատակը. 4) Ձեռքի միջոցով պատրաստել խիճ միջին կարծրության քարից. 5) Թեք ցանցով ձեռքի միջոցով մաղել խիճը. 6) Մաղել ավազը և ձեռքի միջոցով լվանալ խիճը:

ԽՈՂՈՎԱԿԻ ՄԱՐՄՆԻ ԿԵՌՈՒՑՈՒՄԸ

7) Սողովակի հիմնատակի տակ ավազի բարձի պատրաստումը. 8) Կաղապարի պատրաստումը, հավաքումը և տեղադրումը (խողովակի բետոնի ողակների համար). 9) Արմատուրայի յերկաթների մաքրումը և ուղղումը. 10) Արմատուրայի պատրաստումը, հավաքումը և տեղադրումը. 11) Բետոնի պատրաստումը ձեռքի միջոցով. 12) Բետոնի լցումը և տրամբովկա յենթարկելը. 13. Քանդել և հանել կաղապարները. 14) Ողակների մակերեսները սվաղել ցեմենտի շաղախով 1:2 հարաբերությամբ. 15) Սողովակի ողակների գլորումը միջին հեռավորության վրա 50 մետր. 16) Տեղադրել ողակները պատրաստի հիմքի վրա և լցնել միացումները ցեմենտի շաղախով, կարերը լցնել փալասներով և ձյութապատել խողովակը:

17) Ցեմենտի շաղախի պատրաստումը ձեռքի միջոցով:
18) Կատարել բուժ քարից ցեմենտի շաղախի վրա շարվածք, կոտրել քարերը և քարի մանրուքները լցնել դատարկ մնացած մասերը: 19) Ցեմենտի շաղախով պատել վերջավորութուններին կից հատակը (տալով թեքություն): 20) Վերջավորութուններին ֆասադային մասերի կարերի սվաղումը: 21) Կարնիզներին յեզրերի տաշումը:

ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌՋԵՎԻ ՄԱՍԻ ԱՄՐԱՅՈՒՄԸ

22) Կոտրել քարը դարձնելով սալահատակման համար շաշկաներ, ջարդել պահանջվելիք քարի (մեծ քարերը) 50 տոկոսը և տեղափոխել տալով շաշկաները շտաբել: 23) Կատարել կրկնակի սալահատակում մամուռի հիմքերի վրա 2 մետր տարածությամբ, պատրաստել հիմնատակ, գցել հողը աշխատանքի սահմանից դուրս:

Կլոր խողովակներ 0,75 մետր տրամագծով

Աղյուսակ № 1

ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ ԱՂՅՈՒՍԱԿՈՒՄ ՑՈՒՅՑ ՏՐՎԱԾ ԶԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

№	Ըստ կարգի	Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Խողովակի վերջավորութուններ			Խողովակի մարմինը	Կաղապարը և ապալը կա
				Մեկ անցկանի	Ցերկու անցկանի	Ցերեխ անցկանի		
				2 ա փ ա ն ի շ ն ե ր				
				2 վերջավորութունների համար	Մեկ գծմետր խողովակի համար	Մեկ գծմետր խողովակի համար		
1	2	3	4	5	6	7	8	
	Բանվորական ուժ							
1	Բետոնագործներ	5 կ. բ. որ	—	—	—	0,08	—	
2	Բետոնագործներ	4 »	—	—	—	0,11	0,02	
3	Բետոնագործներ	3 »	—	—	—	0,49	0,01	
4	Արմատուրագործ.	4 »	—	—	—	0,02	—	
5	Արմատուրագործ.	3 »	—	—	—	0,02	—	
6	Վորմնադիրներ	5 »	0,43	0,50	0,56	—	—	
7	Վորմնադիրներ	4 »	0,98	1,12	1,25	—	—	
8	Վորմնադիրներ	3 »	0,35	0,42	0,49	—	—	
9	Հյուսաներ	5 »	—	—	—	—	1,25	
10	Հյուսաներ	4 »	—	—	—	—	1,25	
11	Հյուսաներ	3 »	—	—	—	—	1,30	

Աղյուսակ № 1-ի շարունակությունը

1	2	3	4	5	6	7	8
12	Քարտաշներ	4 կարգի բ. որ	0,18	0,20	0,22	—	—
13	Խիճ ջարդողներ	3 »	—	—	—	0,17	—
14	Քար ջարդողներ	5 »	0,67	0,78	0,89	—	—
15	Քար ջարդողներ	4 »	0,16	0,19	0,22	0,01	—
16	Սալահատակողներ	5 »	0,61	0,71	0,81	—	—
17	Հողափորներ	4 »	0,15	0,17	0,19	—	—
18	Հողափորներ	3 »	1,29	1,55	1,77	0,23	—
19	Բանվորներ	3 »	3,91	5,01	5,34	0,49	—
20	Բանվորներ	2 »	0,58	0,68	0,76	0,24	—
	Ընդ. բան. ուժ	բ. որ	9,31	11,33	12,48	1,86	3,83
	Նյութեր						
1	Սղոցած անտառանյութ հաստությամբ 8 ս. մ.	խ. մ.	—	—	—	—	0,5
2	Քար շարվածքի և բետոնի համար	»	8,1	9,6	11,0	0,26	—
3	Քար սալահատակման համ.	»	3,44	4,04	4,64	—	—
4	Ա. վ ա ղ	»	2,90	3,45	4,00	1,71	—
5	Պորտլանտ ցեմենտ	կ. գ.	872	1033	1194	78	—
6	Ցերկաթ արմատուրայի համար	»	—	—	—	14,0	—
7	Ցերկաթ շերտավոր	»	—	—	—	—	21,6
8	Ցերկաթ թիթեղային	»	—	—	—	—	10,9
9	Հյուսելու լարեր	»	—	—	—	0,07	—
10	Բոլտեր մանեքներ և գայկաներ	»	—	—	—	—	3,3
11	Մեխ շինարարական	»	—	—	—	—	3,6
12	Ջ յ ու թ	»	—	—	—	1,12	—
13	Քարածխային ձյուլթ	»	—	—	—	1,40	—
14	Մամուռ	խ. մ.	2,0	2,36	2,72	—	—
15	Փալաններ	բ. մ.	—	—	—	0,67	—
16	Ջ ու լ	լիտր	2964	3611	4723	421	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— № 1 աղյուսակում բանուժի և շինանյութերի նորմաները 1 գծ. մ. խողովակի համար առանց վերջավորութունների իրական են անկախ լիցքի բարձրությունից, բացի արմատուրայի յերկաթի և լարի նորմաներից, վորոնք անհրաժեշտ են վերցնել մինչև 0,5 լիցքի բարձրության դեպքում:

Ցերկաթ արմատուրայի 3,43 կ. գ. Կապելու լարեր 0,05 կ. գ.

2. Ցերկու անցկանի և յերեք անցկանի ոլտամի խողովակների բան. ուժի և շինանյութերի ծախսը պետք է համապատասխանաբար մեծացնել յերկու և յերեք անգամ:

ԿԼՈՐ ԽՈՂՈՎԱԿՆԵՐ 1,0 Մ. ՏՐԱՄԱԳԾՈՎ

ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ ԱՂՅՈՒՍԱԿՈՒՄ ՑՈՒՅՑ ՏՐՎԱԾ ՉԱՓԱՆՇՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
Աղյուսակ № 2

№ ըստ կարգի	Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Վերջավորություններ			Խողովակի մարմինը յերբ խողովակի լիցիլ բարձրությունն է		Ապառքի և կաղապարների
			Մեկ անցկանի	Ցերկու անցկանի	Ցերկե անցկանի	մինչև 3,0 մ.	3,0 մ-ից բարձր	
			2 Ա Փ Ա Ն Ի Շ Ն Ե Ր			2 վերջավորություններ	1 գծ. մետր խողովակի համար	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Բանվորական ուժ							
1	Բետոնագործներ 5 կ. բ. որ	—	—	—	—	0,08	0,08	—
2	Բետոնագործներ 4 »	»	—	—	—	0,15	0,17	0,02
3	Բետոնագործներ 3 »	»	—	—	—	0,58	0,55	0,02
4	Արմատուրագործ. 4 »	»	—	—	—	0,02	0,03	—
5	Արմատուրագործ. 3 »	»	—	—	—	0,02	0,03	—
6	Վորմնադիրներ 5 »	»	0,54	0,59	0,62	—	—	—
7	Վորմնադիրներ 4 »	»	1,36	1,54	1,70	—	—	—
8	Վորմնադիրներ 3 »	»	0,49	0,62	0,75	—	—	—
9	Հյուսններ 5 »	»	—	—	—	—	—	1,43
10	Հյուսններ 4 »	»	—	—	—	—	—	1,43
11	Հյուսններ 3 »	»	—	—	—	—	—	1,48
12	Քարաաշներ 4 »	»	0,19	0,23	0,27	—	—	—
13	Խիճ ջարդողներ 3 »	»	—	—	—	0,26	3,31	—
14	Քար ջարդողներ 5 »	»	0,76	0,91	1,08	—	—	—
15	Քար ջարդողներ 4 »	»	0,19	0,23	0,26	0,02	0,02	—
16	Սալահատակող. 5 »	»	0,69	0,84	1,00	—	—	—
17	Հողափորներ 4 »	»	0,16	0,20	0,24	—	—	—
18	Հողափորներ 3 »	»	1,64	2,06	2,46	0,30	0,30	—
19	Բանվորներ 3 »	»	5,34	6,35	7,72	0,65	00,6	—
20	Բանվորներ 2 »	»	0,62	0,80	0,91	0,27	3,15	—
	Ընդամենը բան. ուժ	բ. որ	11,98	14,37	17,03	2,35	2,45	4,38
	Ն յ ու թ ե Ր							
1	Սղոցած անտառանյութ 8 սմ. հաստ.	լս.մ.	—	—	—	—	—	0,6
2	Քար շարվածքի և բետոնի համար	»	10,8	13,0	15,22	0,39	0,47	—

№ 2 աղյուսակի շարունակությունը

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	Քար սալահատակման համար	լս.մ.	3,96	4,77	5,58	—	—	—
4	Ա. վ ա զ	»	3,88	4,68	5,48	2,29	2,34	—
5	Ցեմենտ	կ. գ.	1161	1397	1633	117	131	—
6	Ցերկաթ թիթեղային	»	—	—	—	—	—	13,6
7	Ցերկաթ շերտավոր	»	—	—	—	—	—	27,0
8	Ցերկաթ արմատուրայի համար	»	—	—	—	17,71	19,14	—
9	Հյուսնի լարեր	»	—	—	—	0,09	0,09	—
10	Բոլոր, մանեքներ և գայկաներ	»	—	—	—	—	—	4,1
11	Մեխ շինարարական	»	—	—	—	—	—	4,5
12	Չ յ ու թ	»	—	—	—	1,12	1,12	—
13	Քարածխային ձյուլթ	»	—	—	—	1,45	1,45	—
14	Մամուռ	լս.մ.	2,3	2,77	3,24	—	—	—
15	Փալատներ	ք. մ.	—	—	—	0,80	0,80	—
16	Ձ ու Ր	լիտր	4053	4888	5723	763	763	—

ՄԱՆՈՐՈՒԹՅՈՒՆ.— 1. Մեկ գծամետր լիցքի բարձրության դեպքում բանուժի և շինանյութերի նորմաները պետք է վերցնել այնպես, ինչպես 3,0 մետր բարձրությամբ լիցքի համար, իսկ արմատուրայի յերկաթի և հյուսնի լարերի նորմաները հարկավոր է վերցնել.

Արմատուրայի յերկաթ 13,14 կ. գ.

Հյուսնի լարեր 0,07 »

2. Ցերկու անցկանի և յերկե անցկանի սիստեմի խողովակների բան. ուժի և շինանյութերի ծախսը պետք է համապատասխանաբար մեծացնել յերկու և յերկե անգամ:

§ 40 ՓԱՅՏՅԱ ԿԱՄՈՒՐՁԻԿՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ԿԱՆԱՎՆԵՐԻ ՎՐԱ

ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒՄԸ

Կամուրջիկի յերթեվեկելի մասի լայնությունը 5,5 մետր է, բացվածքի լայնությունը մինչև 0,75 մետր, ծածկը գերաններից է, վորոնց տրամագիծն է 18 ս. մ. փայտային մասը ձյութած է լցված է կավի շերտով 5 ս. մ. հաստությունը, վորի վրա լցված է խիճ 10 ս. մ. հաստությունը կամ խփված են տախտակներ 6 ս. մ. հաստությունը:

Կամուրջիկի յերկու կողմերը սալահատակվում է լայնությամբ 5,5 մետր, յերկարությամբ 20 մետր, վորի մեջ է մտնելովում կամուրջիկի յերկարությունը: Սալահատակվում է ավազի հիմքի վրա, վորի հաստությունն է 15 սանտիմետր:

Կամուրջիկի վրայի սալահատակումը յերբ ծածկը գերաններից է ներկա նորմաներում չի նախատեսված:

Բան. ուժը և նորմաները հաշվելու գեպքում ոգտվել սույն գլրբույկի պարագրաֆներ՝ 41, 42, և 43-ից:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

Ա) կամուրջի ծածկը գերաններից

1) Պատրաստել և տեղադրել հիմքային սյուները պառկած գերանների վրա ու ձյութել. 2) Հիմքային սյուների վրա հագցնել նասատկաները մշակելով հանգույցները. 3) Տեղադրել բալկանները նասատկաների վրա և մշակել հանգույցները. 4) Գերանապատել բալկանները 18 ս. մ. գերաններով տաշելով և ձյութելով. 5) Պատրաստել և տեղադրել անիվադիպչող բրուսները. 6) Պատրաստել և տեղադրել արգելասյուները. 7) Կառուցել ցանկապատ կիսագերաններից և տախտակապատել. 8) Խճապատել կամուրջիկի յերթեվեկելի մասը. 9) Տեղափոխել շինանյութը մինչև 10 մետր տարածության վրա:

Բ) կամուրջի ծածկը գերաններից

1) Պատրաստել և տեղադրել հիմքային սյուները պառկած գերանների վրա և ձյութել. 2) Հիմքային սյուների վրա հագցնել նասատկաներ մշակելով հանգույցները. 3) Տեղադրել բալկանները նասատկաների վրա և մշակել հանգույցները. 4) Ծածկել կիսագերաններով բալկանները. 5) Տախտակապատել կամուրջի յերթեվեկելի մասը. 6) Կառուցել ցանկապատ կիսագերաններից և ձյութել. 7) Պատրաստել և տեղադրել արգելասյուները. 8) Պատրաստել և տեղադրել անիվադիպչող բրուսները. 9) Տեղափոխել շինանյութերը մինչև 10 մետր տարածության վրա:

ՆՈՐՄԱՆ 1 ԿԱՄՈՒՐՁԻԿԻ ՀԱՄԱՐ

Բան, ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Կամուրջիկի ծածկի տեսակը	
		Գերաններից	Տախտակներից
ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ՈՒԺ			
Հյուսններ 5 կարգի	բ/որ	2,45	2,39
Հյուսններ 4 »	»	9,90	8,46
Հյուսններ 3 »	»	2,00	2,24
Հողափորներ 3 »	»	2,25	2,25
Բանվորներ 3 »	»	0,82	2,25
Բանվորներ 2 »	»	2,00	2,00
Ընդամենը բան, ուժ	բ. որ	19,42	19,59

ՇԻՆԱՆՅՈՒԹԵՐ			
Վլոր գերան 2-րդ տեսակի	խ. մ.	5,33	4,48
Սղոցած 2-րդ »	»	—	0,77
Կիսագերան 2-րդ »	»	—	0,85
Մեխ շինարարական	կ. գ.	3,67	5,22
Յերկաթյա մասեր	»	11,80	11,80
Խ ի ճ	խ. մ.	1,18	—
Կ ա վ	»	0,68	—
Չ յ ու թ	կ. գ.	14,32	5,32

6 ՅԵՐԹԵՎԵԿԵԼԻ ՄԱՍ

Ա) ՆՈՐ ԹԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

§ 41 ՅԵՐԹԵՎԵԿԵԼԻ ՄԱՍԻ ՏԱՇՏԱԿԻ (ԿԱՐԻՏԱ) ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ԳՐԵՅԴԵՐԻ ՅԵՎ ՁԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

Ա) ԳՐԵՅԴԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

1) Աշխատանքի բաժանումը. 2) Կառուցել տաշտակը՝ գրեյդերի միջոցով. 3) Գրեյդերի միջոցով տաշտակի հատակը յենթարկել հավասարեցման. 4) Փորել ժամանակավոր ձազարներ. 5) Յենթարկել ուկատկայի:

Բ) ՉԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

1) Աշխատանքի բաժանումը. 2) Փորել տաշտակը ձեռքի միջոցով. 3) Ձեռքի միջոցով տաշտակի հատակը յենթարկել հավասարեցման. 4) Փորել ժամանակավոր ձազարներ. 5) Յենթարկել ուկատկայի:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 Ք. Մ. ՏԱՇՏԱԿԻ ՀԱՄԱՐ

ԱՂՅՈՒՍԱԿ № 1

Բան. ուժի և մեխանիզմի անվանումը	Չափի միավորը	Գ Ր Ե Յ Դ Ե Ր Ի Կ ա տ ե գ ո Ր Ի ա ն ե Ր Ը									
		1					2				
		Տաշտակի խորութիւնը սանաթմեարներով									
		10	15	20	25	30	20	25	30	35	
ԲԱՆ. ՈՒԺ											
ա) գրեյդերի A—12 միջոցով											
Տրակտորիստ. 6 կարգի	ը/տր	0,36	0,36	0,41	0,41	0,45	0,41	0,41	0,45	0,55	
Տրակտորիստ. 5 »	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Գրեյդերիստ. 5 »	»	0,17	0,17	0,22	0,22	0,26	0,22	0,22	0,26	0,36	
Հողափորներ 3 »	»	—	—	—	—	—	0,8	5,48	5,48	5,48	
Բանվորներ 3 »	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	
Բանվորներ 2 »	»	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	
ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ											
Տրակտորներ 282	մեք										
60 ձիու ուժ	հեքթ	0,17	0,17	0,22	0,22	0,26	0,22	0,22	0,26	0,36	
ՍՏՁ 46 »	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	
ՍՏՁ 30 »	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Գրեյդեր A—12	»	0,17	0,17	0,22	0,22	0,26	0,22	0,22	0,26	0,26	
Գուլթան	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Կցորդ կատակ	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	

§ 41 Ա. դյուսակ № 4-ի օտրումակութիւնը

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՐ. ՄԵՏՐ ՏԱՇՏԱԿ

Չափի միավորը	Սանաթմեարներով	Գ Ր Ե Յ Դ Ե Ր Ի Կ ա տ ե գ ո Ր Ի ա ն ե Ր Ը									
		3					4				
		Տաշտակի խորութիւնը									
		25	30	35	40	30	35	40	45		
Ա) Գրեյդերի A—12 միջոցով											
1. Տրակտորիստներ 6 կարգի	ը/տր	0,41	0,45	0,55	0,59	0,45	0,55	0,59	0,59	0,59	0,59
2. Տրակտորիստներ 5 »	»	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
3. Գրեյդերիստներ 5 »	»	0,22	0,26	0,36	0,40	0,26	0,36	0,40	0,40	0,40	0,40
4. Հողափորներ 3 »	»	6,99	6,99	6,99	6,99	10,51	10,51	10,51	10,51	10,51	10,51
5. Բանվորներ 3 »	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19
6. Բանվորներ 2 »	»	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11
Բ) ՉԵՐՔԻ											
7. Տրակտորներ 282 60 ձիու ուժ	մեք/հեքթ	0,22	0,26	0,36	0,40	0,26	0,36	0,40	0,40	0,40	0,40
8. Տրակտորներ ՍՏՁ 46 »	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19
9. Տրակտորներ ՍՏՁ 30 »	»	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
10. Գրեյդեր A—12	»	0,22	0,26	0,36	0,40	0,26	0,36	0,40	0,40	0,40	0,40
11. Գ ու թ ա ն	»	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
12. Կցորդ կատակ	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19

§ 41 Աղյուսակ № 2

Քան, ուժի և մեխանիզմների անվանումը		Չորսու ն ա ն ե լ ե կ ա տ ե գ ո Ր Ի ա ն		Չ ր ո ս ու ն ա ն ե լ ե կ ա տ ե գ ո Ր Ի ա ն								
				1								
				2								
Տաղաակի խորութունը սանիմենտներով		10 15 20 25 30 35										
ԲԱՆ. ՈՒՓ Մեխանիզմներ		բ) Գրեյդերի A-8 մեխանիզմով										
		1. Տրակտորիստներ 6 կարգի	բ/որ	0,44	0,44	0,47	0,53	0,59	0,47	0,53	0,59	0,63
		2. Տրակտորիստներ 5 »	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		3. Գրեյդերիստներ 5 »	»	0,25	0,25	0,28	0,34	0,40	0,28	0,34	0,40	0,44
		4. Զոդափորներ 3 »	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		5. Բանվորներ 3 »	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19
		6. Բանվորներ 2 »	»	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11
		7. Տրակտոր USQ և իՍՏ 46 ձիու ուժ	մեք/հերթ	0,44	0,44	0,47	0,53	0,59	0,47	0,53	0,59	0,63
		8. Տրակտոր » 30 »	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		9. Գրեյդեր A-8	»	0,25	0,25	0,28	0,34	0,40	0,28	0,34	0,43	0,44
		10. Գուլթաններ	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Կատոկ	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19		
ԲԱՆ. ՈՒՓ Մեխանիզմներ		գ) Ձեռքի մեխանիզմով										
		1. Տրակտորիստներ 6 կարգի	բ/որ	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19
		2. Զոդափորներ 3 »	»	15,25	17,88	20,50	23,31	25,79	28,73	32,04	35,36	38,67
		3. Բանվորներ 3 »	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19
		4. Բանվորներ 2 »	»	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11
5. Տրակտոր ՉՏՂ 46 ձիու ուժ	մեք/հերթ	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	
6. Կատոկ	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	

§ 41 № 2 աղյուսակի օտարոճակությունը

Բան, ուժի և մեխանիզմները անվանումը	Մասնավոր վիճակ	Գրականության կատեգորիաները									
		3									
		4									
		Տաղանի խորությունը սանիմենտներով									
25	30	35	40	30	35	40	45				
բ) Գրեյդեր A-8 մեխանիզմով											
Տրակտորիստներ 6 կարգի	բ/որ	0,53	0,59	0,63	0,72	0,59	0,63	0,72	0,72	0,72	
Տրակտորիստներ 5 »	»	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	
Գրեյդերիստներ 5 »	»	0,34	0,40	0,44	0,53	0,40	0,44	0,53	0,53	0,53	
Հողափորներ 3 »	»	6,99	6,99	6,99	6,99	10,51	10,51	10,51	10,51	10,51	
Բանվորներ 3 »	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	
Բանվորներ 2 »	»	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	
Մեխանիզմներ											
Տրակտոր USQ և իՍՏ 46 ձիու ուժ	Մեք/հերթ	0,53	0,59	0,63	0,72	0,59	0,63	0,72	0,72	0,72	
Տրակտոր » 30 »	»	0,34	0,40	0,44	0,53	0,40	0,44	0,53	0,53	0,53	
Գրեյդեր A-8	»	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	
Գուլթաններ	»	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	
Կատոկ	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	
գ) Ձեռքի մեխանիզմով											
Տրակտորիստներ 6 կարգի	բ/որ	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	
Հողափորներ 3 »	»	42,30	46,67	51,43	55,99	70,51	77,38	84,26	91,14	91,14	
Բանվորներ 3 »	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	
Բանվորներ 2 »	»	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	
Մեխանիզմներ											
Տրակտոր ՉՏՂ 46 ձիու ուժ	Մեք/հերթ	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	
Կատոկ	»	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	

§ 42 ԱՎԱԶՅԱ ՑԱՄԱՔԵՑՆՈՂ (ՌՐԵՆԱԺԻ) ՇԵՐՏԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

Ա) Ավազը տեղափոխել տալու
տակը ձեռքի սայլակներով:

1) Տեղափոխել ավազը աշխատանքի վայրը մինչև 30 մետր
տվյալ ճեղքվածքներով:

2) Հավասարեցնել:

3) Ստուգել պրոֆիլը:

4) Ֆենթարկել տրամբովկայի:

Բ) Ավազը դրել բահերով
ավազակույտներին:

1) Ավազի դրամը բահերով և հավասարեցնել:

2) Ստուգել պրոֆիլը:

3) Ֆենթարկել տրամբովկայի:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՇԽԱՐԻ ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Ավազի տեղափոխման ձեռք տալու մեջ									
	Ձեռքի սայլակներով					Ավազակույտները դրել բահերով մինչև 3 մետր				
	Ավազի շերտի հաստությունը սանդուխտներով									
	10	15	20	25	30	10	15	20	25	30
Բանվորներ 3 կարգի Ավազ	15,53	21,98	27,42	33,19	38,44	10,00	12,50	12,50	14,29	14,29
	123	178	236	292	348	123	178	238	292	348

§ 43 ԱՆԿԱՆՈՆ ՔԱՐԵՐԻՅ ՊԱՏՐԱՍՏԻ ՀԻՄՔԵՐԻ ՎՐԱ ՍԱԼԱՀԱՏԱԿԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Ֆենթարկել քարերը տեսակավորման.
- 2) Սալահատակել.
- 3) Անցքերը լցնել մանր կոտրած քարերով և յենթարկել 2
անգամ տրամբովկայի.
- 4) Լցնել ավազը.
- 5) Տեղափոխել շինանյութերը պատգարակներով մինչև
20 մետր տարածություն վրա:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՍԱԼԱՀԱՏԱԿՄԱՆ

№ ըստ կարգի	Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Քարի շերտի հաս- տությունը սան- տիմետրերով		
			14	16	18
Բ Ա Ն. Ո Ւ Ժ					
1.	Սալահատակողներ 5 կարգի	բան/որ	45,00	45,00	45,00
2.	Սալահատակողներ 3 »	»	54,55	54,55	54,55
Շ Ի Ն Ա Ն Յ Ո Ւ Թ Ե Ր					
3.	Ք ա ռ	բ. մ.	150,0	168,0	186,0
4.	Չարդած քար	»	12,0	14,0	25,0
5.	Ա վ ա դ	»	20,0	20,0	20,0

§ 44 ՅԵՐԹԵՎԵԿԵԼԻ ՄԱՍԻ ԽՃԱՊԱՏՈՒՄԸ
ՊԱՏՐԱՍՏԻ ՀԻՄՔԻ ՎՐԱ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Խիճը լցնել և շարվոնով հավասարեցնել.
- 2) Յերթեվեկելի մասը յենթարկել ուղեակայի.
- 3) Շաղ տալ ջուրը.
- 4) Փռել մանր ջարդած քարը և մաշվածքը.
- 5) Խնամել խճուղին.
- 6) Տեղափոխել շինանյութերը մինչև 20 մետր տարածու-

թյան վրա:

№ ըստ կարգի	Բան. ուժի, շինանյութերի և մեխանիզմների անվանումը	Շինարարական միավոր	Խճի փռված շերտի հաստությունը սանտիմետրերով (ուղեակից հեռու)	
			18	15
1.	Մատորիստներ 6 կարգի	բ/որ	5,73	5,73
2.	Բանվորներ 4 »	»	3,63	3,63
3.	Բանվորներ 3 »	»	46,46	42,76
4.	Բանվորներ 2 »	»	0,50	0,50
5.	Խիճ 35—65 միլիմետր	խ. մ.	234,0	195,0
6.	Մանր խիճ 25—35 միլիմետր	»	20,0	20,0
7.	Մաշվածք մինչև 25 միլիմետր	»	10,0	10,0
8.	Կատոկ 6 տոննանոց	մեք/հերթ	1,35	1,35
9.	Կատոկ 9 »	»	3,13	3,13
10.	Կատոկ 12 »	»	1,25	1,25
11.	Սայլեր բոջկաներով	սայլեր	12,28	12,28

§ 45 ՄԱՆԳԱՂԱԶԵՎ ԿՏՐՎԱԾՔՈՎ ՅԵՐԹԵՎԵ-
ԿԵԼԻ ՄԱՍԻ ԿՈՊՃԱՊԱՏՈՒՄԸ ՊԱՏՐԱՍՏԻ
ՀՈՂԱՅԻՆ ՊԱՍՏԱՌԻ ՎՐԱ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Հարթեցնել հողային պատտարը.
- 2) Յենթարկել ուղեակայի.
- 3) Լցնել կոպիճը և հարթեցնել ըստ շարվոնի.
- 4) Յենթարկել կոպիճը ուղեակայի.
- 5) Շաղ տալ ջուր.
- 6) Հող տանել ճանապարհը.
- 7) Շինանյութերը տեղափոխել մինչև 20 մետր տարածու-

թյան վրա:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՅԵՐԹԵՎԵԿԵԼԻ ՄԱՍԻ

№ ըստ կարգի	Բան. ուժի, մեխանիզմների, շինանյութերի և տրանսպորտի անվանումը	Շինարարական միավոր	Կոպիճի շերտի հաստությունը սանտիմետրերով		
			15	18	20
	Բան. ուժ				
1	Տրակտորիստներ 6 կ.	բ. որ	0,86	0,86	0,86
2	Տրակտորիստներ 5 »	»	0,26	0,26	0,26
3	Հողափորներ 4 »	»	12,50	12,50	12,50
4	Բանվորներ 3 »	»	26,97	29,99	31,51
5	Բանվորներ 2 »	»	0,50	0,50	0,50
	Շինանյութեր				
6	Կ ո պ ի ճ	խ. մ.	110	130	140
	Մեխանիզմներ				
7	Տրակտոր ՄՏԶ—ԽՏԶ 15/30 ձիու ուժ	մեք/հերթ	1,12	1,12	1,12
8	Կցորդ կատոկ	»	1,12	1,12	1,12
9	Սայլ բոջկաներով	սայլեր	9,21	9,21	9,21

§ 46 ԳՐՈՒՆՏԱՅԻՆ ՀԱՆԱՊԱՐԶՆԵՐԻ ԲԱՐԵԼԱՎՈՒՄԸ (ԽԱՌՆՈՒՐԴՆԵՐՈՎ, ԱՎԱԶ, ԿՈՊԻՃ ՅԵՎ ԿԱՎ)

(Կառուցման ժամանակ կիրառելով հասարակ գործիքներ)

ሀገራችን ስለሚገኝበት ሁኔታ

[illegible]

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ԲԱՐԵԼԱՎՆԱԾ ՃԱՆԱԹԱՐԻ ՀԱՄԱՐ

Բան, ուժի, շինանյութերի, տրանսպորտի և գործիքների անվանումը

Գ Ր Ո Ւ Ն Տ Ն Ե Ր									
Ավագ և ավագանի կալ		Կալիսխառն ավագ, փոշխանման գրուհառն և կալ							
1, 2 կալգի	3	4	3	4	3	4	3	4	4
Բ Ա Ր Ե Ղ Ա Վ Վ Ա Ս Խ Ա Ռ Ն Ր Բ Ն Ե Ր									
Կ ա Վ	Կ ա Վ Ե		Ա Վ Ա Վ Ա Վ Ա Վ Ա Վ Ա Վ Ա Վ				Ա Վ Ա Վ		
Խ առն ու լողի շերտի հաստութունը սանտիմետրերով									
5	7	10	5	10	5	10	5	10	10

ՈՒՍԻՆՈՒՄ ՎՓՈՇ

Բան, ուժի, շինանյութերի, տրանս-
պորտի և գործիքների անվտանգության

Բանվորական ուժ									
Հողագործներ		3-րդ կարգի	0,28	0,32	0,29	0,32	0,29	0,32	0,29
Բանվորներ		3-րդ	6,31	9,73	9,73	13,42	13,42	9,59	9,59
Բանվորներ		2-րդ	0,28	0,32	0,29	0,32	0,29	0,32	0,29
Շինանյութեր									
Կ ա վ		55	—	—	—	—	—	—	—
Կոմիճ		—	90	90	130	130	—	—	—
Ավագ		—	—	—	—	—	55	110	110
Գործիչներ									
Գուլթան		0,28	0,32	0,29	0,32	0,29	0,32	0,29	0,29
Հարթուկ		0,39	0,39	0,39	0,39	0,39	0,39	0,39	0,39
Փ ո Յ Խ		0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54
2 Է		1,62	1,65	1,62	1,65	1,62	1,65	1,65	1,62

Տ 47 ԳՐՈՒՆՏԱՅԻՆ ՀԱՆԱՊԱՐԱՆԵՐԻ ԲԱՐԵԼԱՎՈՒՄԸ

Սխառտման դեպքում կհրապարակվի
(խառնուրդներով ավագ)

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

[illegible]

Քան, ուժի, շինանյութերի և մեխանիզմների անվանումը

Բան, ուժի, շինանյութերի և մեխա-
նիզմների անվանումը

[illegible]

§ 48 ԳԵՏԱՔԱՐԱՅԻՆ ՍԱԼԱՀԱՏԱԿԻ ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ ՎԵՐԱՍԱԼԱՀԱՏԱԿՈՒՄ

Բ) Հ Ի Մ Ն Ա Կ Ա Ն Ն Ո Ր Ո Գ Ո Ւ Մ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Քանդել սալահատակը.
- 2) Քանդել ավազային հիմքը.
- 3) Տեղափոխել քանդված շինանյութերը, ձեռքի սայլակներով 10 մետր հեռավորության վրա.
- 4) Կառուցել ավազային հիմքը 10 սանտիմետր հաստությամբ տեղափոխելով ավազը մինչև 20 մետր տարածության վրա.
- 5) Սալահատակից քանդած քարերը յենթարկել տեսակավորման: Յերթեվեկելի մասը տեղափոխել գետաքար (մինչև 20 մետր տարածության վրա).
- 6) Ընտրելով քարերը սալահատակի: Լցնել անցքերը մանր ջարդած քար յենթարկելով տրամբովկայի.
- 7) Սալահատակի վրա փռել ավազ.
- 8) Տեղափոխել ձեռքի սայլակներով ավազը և ջարդած մանր քարերը մինչև 20 մետր տարածության վրա:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՍԱԼԱՀԱՏԱԿԱՆ

№ ըստ կարգի	Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը		Չափի միավորը	Նոր քարի ավել- ացման տոկոսը	
				15 տոկոս	30 տոկոս
Բանվորական ուժ					
1	Սալահատակողներ	5 կարգի	բ. որ	45,00	45,0
2	Սալահատակողներ	3 »	»	47,05	47,05
3	Հողափորներ	3 »	»	7,60	7,60
4	Սայլակ վարողներ	3 »	»	25,24	25,24
5	Քար ջարդողներ	5 »	»	12,20	12,20
6	Բանվորներ	3 »	»	4,0	4,0
7	Բանվորներ	2 »	»	2,85	2,85
Շինանյութեր					
8	Գետաքար		խ. մ.	25,2	50,4
9	Ա վ ա ղ		»	133,0	133,0
10	Խ ի ճ		»	14,0	14,0

§ 49 ԽՃՈՒՂՈՒ ԿԵՂԵՎԻ ՀԱՍՏԱՑՈՒՄ ՅԵՎ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ ՍԱԿՍՈՆԱԿԱՆ ՁԵՎՈՎ

(Բյուճեցանքերով հիմ կեղեվը մեխանիզմների միջոցով)

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Մաքրել խճուղին փողոց և կեղտից.
- 2) Շաղ տալ ջուր.
- 3) ՉՏՁ տրակտորի միջոցով յենթարկել համատարած քլունդահարման.
- 4) Փոցխել քանդած խիճը հավաքելով աղբիջիկները վրա ըստ կույտների.
- 5) Մաղել հավաքած խիճը և ձեռքի միջոցով անցկացնել 2 մաղերի միջից.
- 6) Ձեռքի սայլակներով բերել նոր խիճը մինչև 20 մետր հեռավորության վրա.
- 7) Փռել խիճը.
- 8) Ամրացնել յերթեվեկելի մասի սահմանային հողի շերտը.
- 9) Մատուցել կատակով յենթարկել ուկոտակայի, միաժամանակ շաղ տալով ջուր.
- 10) Փռել մանր խիճ և ավազախիճ, տեղափոխելով պատգարակներով մինչև 20 մետր տարածության վրա.
- 11) Խնամել խճուղին 15 որվա ընթացքում:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՑԵՐԹԵՎԵԿԵԼԻ ՄԱՍԻ

№ ըստ կարգի	Բան. ուժի, շինանյութերի, մեխանիզմների և տրանսպորտի անվանումը		Չափի միավորը	Սակնորոշման վերանորոգում (նշվող պլանիչի)	Կեղեվի հաստացնելը	
					Հաստացնելը 7 մ.	Հաստացնելը 10 մ.
Բան. ուժ						
1	Բանվորներ	2 կարգի	բան. որ	39,59	39,59	31,59
2	Բանվորներ	3 »	»	27,69	33,50	33,61
3	Բանվորներ	4 »	»	1,82	1,62	1,82
4	Հողափորներ	3 »	»	6,82	6,82	6,82
5	Տրակտորիստներ	6 »	»	0,17	0,17	0,17
6	Մատորիստներ	6 »	»	4,38	4,38	4,38
Մեխանիզմներ և տեղափոխման միջոցներ						
7	Տրակտոր 2ՏԶ		մ./հերթ	0,17	0,17	0,17
8	Քլունդահարող մեքենա		»	0,17	0,17	0,17
9	Մատորնի կատակ 6—8, 9—12 տոննանոց		»	4,38	4,38	4,38
10	Ձ ի		ձի/որ	13,81	13,81	13,81
Շինանյութեր						
11	Խ ի ճ 35—65 մ. մ.		խ. մ.	42,25	107,25	146,25
12	Մանր խիճ 25—35 մ. մ.		»	20,0	20,0	20,0
13	Ավազախիճ 20 մ. մ.-ից փ.		»	10,0	10,0	10,0

§ 50 ԽՃՈՒՂՈՒ ԿԵՂԵՎԻ ՀԱՍՏԱՑՈՒՄ ՅԵՎ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ ՍԱԿՍՈՆԱԿԱՆ ՁԵՎՈՎ

(Քլունգահարելով հին կեղեվը ձեռքի միջոցով)

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Մաքրել խճուղին փողոց և կեղտից. 2) Ձեռքի միջոցով յենթարկել համատարած քլունգահարման (կիրկովկա). 3) Փոցխել քանդած խիճը, հավաքելով արոչինանների վրա ըստ կույտների. 4) Ձեռքի միջոցով մաղել հավաքած խիճը անցկացնել 2 մաղերի միջից. 5) Ձեռքի սայլակներով բերել նոր խիճ մինչև 20 մետր հեռավորությունից. 6) Փռել խիճը. 7) Ամրացնել յերթեվեկելի մասի սահմանային հողի շերտը. 8) Մատորային կատուկով յենթարկել ուղատկայի միաժամանակ շաղ տալով ջուր. 9) Փռել մանր խիճ և ավազախիճ, տեղափոխելով պատգարակներով մինչև 20 մետր տարածություն վրա. 10) Խնամել խճուղին 15 որվա ընթացքում: ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՅԵՐԹԵՎԵԿԵԼԻ ՄԱՍԻ

№№	ըստ կարգի	Բան. ուժի, շինանյութերի, մեխանիզմների և տրանսպորտի անվանումը	Չափի միավորը	Սակնորոշում վեճարկողը (ուղղելով պրոցենտը)	Կեղեվի հաստացնելը	
					Հաստությունը 7 մ.	Հաստությունը 10 մ.
Բան. ուժ						
1	Բանվորներ	2 կարգի	բ. որ	39,59	39,59	39,59
2	Բանվորներ	3 »	»	51,47	57,28	62,39
3	Մատորխաներ	6 »	»	4,38	4,38	4,38
4	Հողափորներ	3 »	»	6,82	6,82	6,82
5	Բանվորներ	4 »	»	1,82	1,82	1,82
Մեխանիզմներ և տեղափոխման միջոցներ						
6	Մատորնի կատուկ 6—8 և 9—12 տոննանոց		մ./հերթ	4,38	4,38	4,38
7	Չի ե ռ		ձի/որ	9,20	9,20	9,20
Շինանյութեր						
8	Խիճ 35—65 մ. մ.		խ. մ.	42,25	107,25	146,25
9	Մանր խիճ 25—35 մ. մ.		»	20,0	20,0	20,0
10	Ավազախիճ 20 մ. մ-ից փ.		»	10,0	10,0	10,0

§ 51 ԽՃԱՅԻՆ ԾԱԾԿԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ ՔԱՆԴԵԼՈՎ ԿԵՂԵՎԸ ՁԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Խճուղին յենթարկել համատարած քլունգահարման 8—10 մմ. խորությամբ. 2) Փոցխել քանդած խիճը հավաքելով արոչինանների վրա ըստ կույտների. 3) Քանդել հին ավազի հիմքը մինչև 15 մմ. խորությամբ տեղափոխելով ավազը ձեռքի սայլակներով մինչև 10 մետր հեռավորություն վրա. 4) Տաշտակը յենթարկել հարթեցման: Մաղել քանդած խիճը 2 մաղերի միջոցով. 5) Փռել խիճը հավասարեցնելով ըստ շաբլոնի. 6) Բերել նոր խիճ մինչև 20 մետր տարածություն վրա. 7) Մատորնի կատուկով յենթարկել ուղատկայի միաժամանակ շաղ տալով ջուր. 8) Փռել մանր խիճը և ավազախիճը տեղափոխել մինչև 20 մետր տարածություն վրա. 9) Խնամել խճուղին 15 որվա ընթացքում:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՅԵՐԹԵՎԵԿԵԼԻ ՄԱՍԻ

№	ըստ կարգի	Բան. ուժի, շինանյութերի, մեխանիզմների և տրանսպորտի անվանումը	Չափի միավորը	Յերկշերտ փռում		Մի շերտ փռում
				Կեղեվի հաստությունը սանտիմետրերով		
				18	20	15
Բան, ուժ						
1	Բանվորներ	3 կարգի	բ. որ	70,26	73,32	64,64
2	Բանվորներ	2 »	»	54,15	54,15	52,80
3	Հողափորներ	3 »	»	21,21	21,21	21,21
4	Հողափորներ	4 »	»	17,50	17,50	17,50
5	Հողափորներ	5 »	»	16,23	18,24	12,63
6	Բանվորներ	4 »	»	3,63	3,63	3,63
7	Մատորխաներ	6 »	»	5,73	5,73	4,33
Մեխանիզմներ						
1	Մատորնի կատուկ 6-8 տոնն	մ/հերթ	»	1,35	1,35	—
2	» » 6-8 9-12 »	»	»	4,38	4,38	4,38
3	Չի ե ռ	ձի/որ	»	15,34	18,40	12,28
Շինանյութեր						
1	Խիճ 35—65 միլիմետր	խ. մ.	»	175,5	201,50	136,50
2	Մանր խիճ 27-35 »	»	»	20,0	20,0	20,0
3	Ավազախիճ 20 մ. մ-ից փ.	»	»	10,0	10,0	10,0

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Ավազի հիմքի կառուցումը տվյալ նորմաներում չի նախատեսված. նորմավորվում է § 42

§ 52 ԽՃԱՅԻՆ ԾԱԾԿԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ ՔԱՆԴԵ-
ԼՈՎ ԿԵՂԵՎԸ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Խճուղին շաղ տալ ջրով. 2) Քլունգահարել խճային կե-
ղեվը ՉՏԶ տրակտորի միջոցով. 3) Փոցխել քանդած խիճը և
հավաքել աղբյուրանների վրա ըստ կուլտերի. 4) Քանդել հին ա-
վազի հիմքը մինչև 15 սմ. խորությամբ, տեղափոխելով շինա-
նյութերը մինչև 10 մետր տարածության վրա. 5) Տաշտակի
հիմքը յենթարկել հարթեցման. 6) Մաղել քանդած խիճը անց-
կացնելով 2 մաղերի միջից. 7) Տեղափոխել նոր խիճը ձեռքի
սայլակների միջոցով մինչև 20 մետր հեռավորության վրա. 8)
Մատորնի կատուկի միջոցով յենթարկել ուղակայի միաժա-
մանակ շաղ տալով ջրով. 9) Փռել մանր խիճ և ավաղախիճ տե-
ղափոխելով մինչև 20 մետր տարածության վրա. 10) Խնամել
խճուղին 15 որվա ընթացքում:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՅԵՐԹԵՎԵԿԵԼԻ ՄԱՍԻ

№	Դաս կարգի	Բան. ուժի, շինանյութերի մե- խանիզմների և տրանսպորտի անվանումը	Չափի միավորը	Ցերկչերտ փուլում		
				Մի շերտ փուլում		
				Կեղեվի հաստությունը սանտիմետրերով		
1		2	3	12	20	15
				4	5	6
Բան. ուժ						
1	Բանվորներ	3-րդ կարգի	բ. որ	31,96	35,02	36,34
2	Բանվորներ	2	»	54,15	54,15	52,80
3	Հողափորներ	3	»	21,21	21,21	21,21
4	Հողափորներ	4	»	17,50	17,50	17,50
5	Սայլակ վարողներ	3	»	16,23	18,64	12,63
6	Բանվորներ	4	»	3,63	3,63	3,63
7	Մատորնիստներ	6	»	5,73	5,73	4,38
8	Տրակտորիստներ	6	»	0,17	0,17	0,17
Մեխանիզմներ						
1	Մատորնի կատուկ 6—8 տոնն	մեք/հերթ	»	1,35	1,35	—
2	6—8 և 9—12 տոնն	»	»	4,38	4,38	4,38
3	Տրակտոր ՉՏԶ	»	»	0,17	0,17	0,17
4	Քլունգահար մեքենա	»	»	0,17	0,17	0,17
5	Չի	»	»	0,17	0,17	0,17
		ձի/որ		16,87	19,93	13,81
Շինանյութեր						
1	Խիճ 35—65 միլիմետր	խ. մ.	»	175,50	201,50	136,50
2	Մանր խիճ 25—35	»	»	20,0	20,0	20,0
3	Ավաղախիճ 20 միլիմետրից փոքր	»	»	10,0	10,0	10,0

§ 53 ԳՐՈՒՆՏԱՅԻՆ ԲԱՐԵԼԱՎՎԱԾ ՀԱՆԱՊԱՐԶԻ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՈՐՈԳՈՒՄ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԻ
ՄԻՋՈՑՈՎ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Գուլթանով վարել յերթեկեկելի մասը խորությամբ 15 սանտիմետր.
2) Փլուրացնել յերթեկեկելի մասը փոցխի միջոցով (քաշող ուժը տրակ-
տոր ՍՏԶ). 3) Ամրացնող խառնուրդները տեղափոխել ձեռքի կաշկա-
ներով 20 մետր հեռավորության վրա. 4) Վերաբաժանել ամրացնող
խառնուրդները A—8 գրեյդերի միջոցով (քաշող ուժը «Ստալինեց»
տրակտոր). 5) Փոցխի միջոցով խառնել գրունտը ճանապարհի յեր-
թեկեկելի մասում (քաշող ուժը տրակտոր ՍՏԶ). 6) Հավասարեցնել
ճանապարհի պատաստը բարելավված խառնուրդներով գրեյդեր № 8
միջոցով (քաշող ուժը տրակտոր 60 ձիու ուժ). 7) Ցենթարկել ուղա-
կայի տրակտոր ՍՏԶ միջոցով կոպճապատելով մաքուր կոպիճով:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՀՈՂԱՅԻՆ ՊԱՍՏԱՌԻ

№	Դաս կարգի	Բան. ուժի, մեխանիզմ- ների և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Գրունտներ			
				Կավային		Ավաղային	
				Բարելավվող նյութի տեսակը			
				Ավաղ	Կոպիճ	Կոպ- ճային խառ- նուրդ	Կավ
				Ամրացնող շերտի հաստու- թյունը սանտիմետրերով			
				5	5	5	3
ԲԱՆ. ՈՒԺ							
1	Բանվորներ	3 կարգի	բ/որ	5,11	6,82	6,43	3,43
2	Գրեյդերիստներ	5 »	»	0,05	0,11	0,11	0,10
3	Տրակտորիստներ	6 »	»	0,05	0,11	0,11	0,10
4	Տրակտորիստներ	5 »	»	0,56	0,44	0,08	0,25
ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ							
5	Տրակտոր ՍՏԶ ԽՏԶ	մեք/հերթ	»	0,56	0,44	0,08	0,25
6	Տրակտոր «Ստալինեց» 60 ձ. ուժ	»	»	0,05	0,11	0,11	0,10
7	Գրեյդեր № 8	»	»	0,05	0,11	0,11	0,10
8	12 դեկային փոցի	»	»	0,50	—	—	0,25
9	Գուլթան յերթ մաքմին	»	»	0,06	—	—	—
10	Կատուկ կորոզ	»	»	—	6,72	0,08	—
11	Մետաղյա հարթուկներ	»	»	—	0,08	0,08	—
ՇԻՆԱՆՅՈՒԹԵՐ							
12	Ավաղ	խ. մ.	»	35	—	—	—
13	Կոպճային խառնուրդ	»	»	—	—	65	—
14	Կավ	»	»	—	—	—	33
15	Կոպիճ	»	»	—	65	—	—

**§ 54 ԳՐՈՒՆՏԱՅԻՆ ԲԱՐԵԼԱՎՎԱԾ ՀԱՆԱ-
ՊԱՐԶՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՈՐՈԳՈՒՄ**

(Կիրառելով ձեռքարկ հասարակ գործիքներ)

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Գույքանով վարել ճանապարհի պատտառը խորությամբ 15 սանտիմետր: 2) Զիաքարը փոցիկի միջոցով հողը փխրացնել: 3) Զիաքարը հարթուկի միջոցով հողային պատտառը յենթարկել պլանիրովկայի: 4) Տեղափոխել բարելավող խառնուրդները հողային պատտառի վրա ձեռքի սայլակներով 20 մետր հեռավորության վրա: 5) Զիաքարը հարթուկով հավասարեցնել ճանապարհի յերթեվեկելի մասում բարելավող խառնուրդը: 6) Զիաքարը փոցիկի միջոցով ճանապարհի գրունտը խառնել բարելավող խառնուրդների հետ: 7) Հողային պատտառի բարելավող խառնուրդները յենթարկել պլանիրովկայի:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— 1) Կոպճապատելու դեպքում աշխատանքի կողմից հանվում են պարադրաֆներ 1, 2, 3 և 6-ը: 2) Մաքուր կոպճով կոպճապատելու դեպքում պետք է յենթարկել ուղիղությամբ տեղադրող ՍՏՁ միջոցով:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐԻ

№ ըստ կարգի	Բան. ուժի, շինանյութի, մեխանիզմների և տրանսպորտի անվանումը	Չափի միավորը	Գ Ր Ո Ւ Ն Ո Ւ Ն Ե Ր			
			Կավային		Ավազային	
			Ամրացնող նյութերի տեսակը			
			Ավազ	Կոպիճ	Խառնուրդ	Կավ
			Ամրացնող շերտի հաստությունը սանտիմետրով			
			5	5	5	3
ԲԱՆ. ՈՒԺ						
1	Տրակտորիստներ 5-րդ կարգի	բ/րբ	—	0,60	0,08	—
2	Բանվորներ 3-րդ »	»	6,16	7,17	6,65	4,26
3	Բանվորներ 2-րդ »	»	0,21	—	—	0,21
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ						
4	Ձ Ի Ե Ր	ձի/որ	4,57	0,39	0,39	4,15
ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ						
5	Տրակտոր ՍՏՁ և ՉՏՁ	մեք/հեքթ	—	0,60	0,08	—
6	Ձիու գուլթաններ	»	0,21	—	—	0,21
7	Ութը դիսկ. փոցիկ	»	1,08	—	—	1,08
8	Մեծադյա հարթուկ	»	—	0,08	0,08	—
9	Փայտյա հարթուկ	»	0,26	0,20	0,20	0,26
10	Կատակ կցորդ	»	—	0,52	—	—
ՇԻՆԱՆՑՈՒԹՅՈՒՆ						
11	Ա վ ա դ	լս. մ.	55	—	—	—
12	Կ ո ա լ ի ճ	»	—	65	—	—
13	Կոպճային խառնուրդ	»	—	—	65	—
14	Կ ա վ	»	—	—	—	33

**§ 55 ԳՐՈՒՆՏԱՅԻՆ ՊՐՈՑԵԼԱՎՈՐՎԱԾ ՀԱՆԱ-
ՊԱՐԶԻ ՊՐՈՑԵԼԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄԸ ԿԱՄ Ա-
ԲՈԶԻՆԱՆԵՐԻ ՀԱՐԹԵՑՈՒՄԸ ԹԵԹԵՎ ԳՐԵՅԴԵՐԻ
ՄԻՋՈՑՈՎ**

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Գործիքները սարքավորել: 2) Յենթարկել պրոֆիլավորման: 3) Տեղամասի ծայրերում կատարել գրեյդերի հետադարձ: 4) Աշխատանքի ընթացքում սպասարկել բան. ուժով:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՇՆԱՅԻՆ ՊԱՍՏԱՌԻ

№ ըստ կարգի	Բան. ուժի և մեխանիզմների անվանումը	Շափի միավորը	Գրունտների կատեգորիաները	
			Թույլ գրունտ	Միջին ամրությամբ թյան գրունտ
Բ Ա Ն. Ո Ւ Ժ Ը				
1	Տրակտորիստներ 5-րդ կարգի	բ/րբ	0,07	0,086
2	Գրեյդերիստներ 4-րդ »	»	0,07	0,086
Մ Ե Խ Ա Ն Ի Չ Մ Ն Ե Ր				
3	Տրակտոր ՍՏՁ—ԽՏՁ 15 ձ. ուժ. մեք/հեքթ	»	0,07	0,086
4	Գրեյդեր № 6	»	0,07	0,086

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Տեղամասի յերկարությունը ընդունված է 2 կիլոմետր:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Մաքրել կանափները խոտերից. 2) Կտրել հողային թվեքերը, 3) Քցել հողը կանափից դուրս,
4) Կանափի հատակը և կողքերը յենթարկել յանթարկել լրիվ կանափի պրոֆիլը
ՆՈՐՄԱՆ 1000 Գ. Փ. ՄԵՏՐ ԿԱՆԱԿԻ

[illegible]

§ 57 ԱՐԳՉԻՆԱՆԵՐԻ ՅԵՎ ՄԱԿԵՐԵՄՆԵՐԻ ՀԱՐԹԱՑՈՒՄԸ ՋԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ա) Կտրված եղ թմբերը արգելանա-
ներից:
1) Կտրված եղ թմբերը մինչև 10 սանտիմետր բարձրությամբ,
2) Լցնել փոսիկները, 3) Յանթարկել պանիրով կախի:
բ) Լցնել հողը արգելանքների
վրա:
1) Տեղափոխել հողը ձեռքի սալակներով 20 մետր հեռավորու-
թյան վրա, 2) Հավաքվածները հողը լեկայի կամ շաղկերի մե-
ջոցով, 3) 10 սանտիմետր շերտի հաստությամբ դեպքում մե-
թարկել հողը արամբով կախի:

ՀՈՐՄԱՆ 100 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ԱՐՈՁԻՆԱՅԻ

[illegible]

§ 58 ՑԱՄԱՔԵՑՆՈՂ ԶԱԳԱՐԱՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

ա) Զագարի հիմքի քանդակը:

1) Նշել հափերը: 2) Քանդակ ձագարի տեղը, գցելով հողը արև-
հիմաների վրա: 3) Մաքրել ձագարի հատակը և պատերը, ստու-
գելով շաբլոնի միջոցով:

բ) Զագարի կառուցումը:

1) Տեղափոխել ծիմը, քարը և ավալը աշխատանքի վայրը մինչև
20 մետր տարածության վրա: 2) Լցնել ծծող շինանյութերը,
3) Մաքրել ձագարի յուրե ծայրը: 4) Լցնել հողը ձագարի վրա:
5) Ցենթարկել տրամբովկայի: ՆՈՐՄԱՆ 100 ՀԱՏ ԶԱԳԱՐԻ

Արտի նախընտրությունը 2 մետր		Գրությունները կատարելու համար		IV	
I		II		III	
Զագարի խորությունը սանտիմետրով		Զագարի խորությունը սանտիմետրով		IV	
40		60		60	
Ընդլայնական կտրվածքի չափերը, բարձրությունը բաղադրական լայնությունը		15×30		20×40	
15×30		20×40		20×40	
Բն. ու ժ.		Բն. ու ժ.		Բն. ու ժ.	
3,81	4,18	5,55	8,04	8,04	16,80
5,81	8,04	7,57	14,40	9,81	16,80
8,46	14,40	8,81	2,75	2,75	5,2
2,75	230	2,75	230	2,75	230
238		238		238	
Բն. ու ժ.		Բն. ու ժ.		Բն. ու ժ.	
5,81	8,04	7,57	14,40	9,81	16,80
8,46	14,40	8,81	2,75	2,75	5,2
2,75	230	2,75	230	2,75	230
238		238		238	
Բն. ու ժ.		Բն. ու ժ.		Բն. ու ժ.	
5,81	8,04	7,57	14,40	9,81	16,80
8,46	14,40	8,81	2,75	2,75	5,2
2,75	230	2,75	230	2,75	230
238		238		238	

§ 59 ԳԵՏԱՔԱՐԱՅԻՆ ՍԱԼԱՀԱՏԱԿԻ ՓՈՍԱՅԻՆ ՆՈՐՈԳՈՒՄ

Գ) ՃՆԱԳՈՐԴՆԵՐ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ ՈՅԻՆՆԵՐԵՐ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Քանդակ սալանաժողովը, քարերը գցելով մինչև 3 մետր հեռավորության վրա, յենթարկելով տեսակալմամբ: 2) Հեռացնել կեղտոտված ավալը, լցնելով դրա փոխարեն նորը: 3) Սալանաժողովը: 4) Անցքերը լցնել մանր խճով: 5) Ցենթարկել անգամ յենթարկել տրամբովկայի: 6) Փակ սալանաժողովը վրա ավալ կամ խճովալ: 7) Տեղափոխել շինանյութերը աշխատանքի վայրի սահմաններում մինչև 20 մետր հեռավորության վրա:

ՆՈՐՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ Ե 100 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ

ՔՆՑ. ԸՄԱՑ. ԿԱՐԳԻ	Բանուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Նորման
1	Սալանաժողովի 5-րդ կարգի	բ/որ	3,50
2	Սալանաժողովի 3-րդ	»	7,00
Շ Ի Ն Ա Ն Յ Ո Ւ Թ Ե Ր			
3	Գետաքար	խ. մ.	1,80
4	Ավալ հիմքի համար	»	10,00
5	Մանր խճով	»	2,50
6	Ավալ կամ խճովալ	»	2,00

§ 60 ԽՃՈՒՂՈՒ ՓՈՍԱՅԻՆ ՆՈՐՈԳՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Մաքրել տեղը, վարակ կատարվելու յե վերանորոգումը: 2) Քլուն-գանաքել: 3) Մաքրել փոսիկը քանդած խճից, տեղափոխելով խիճը արդիւնալի վրա: 4) Մաղել քանդած խիճը մնացորդ հողային մասը գցելով կանալի մյուս կողմը: 5) Հին խիճը փակ ներքին շերտում: 6) Տեղափոխել շինանյութերը 20 մետր տարածության վրա: 7) Փակ նոր խիճ: 8) Ցենթարկել տրամբովկայի: 9) Լցնել մանր խճով: 10) Ցենթարկել յերկրորդ անգամ տրամբովկայի: 11) Տեղափոխել գործիքներով մի ուրիշ փոսիկի վրա:

ՆՈՐՄԱՆ 100 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ

ՔՆՑ. ԸՄԱՑ. ԿԱՐԳԻ	Բան. ու ժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Կեղծվել ամբողջությամբ	Միջին ամբողջական լինելու պինդ խիճի զեպում	Թույլ խիճի զեպում
1	Բ Ա Ն. Ո Ւ Ժ				
2	Ճան. բանվորներ 3-րդ կարգի	բ/որ	4,55	4,00	
3	Ողնող բանվորներ 2-րդ	»	0,59	0,59	
Շ Ի Ն Ա Ն Յ Ո Ւ Թ Ե Ր					
4	Չ ա լ ը	խաբ	1300	1300	
5	Խ ի ճ	խ. մ.	11,00	11,00	

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Նորման տված է մինչև 8 սանտիմետր փոսիկ-ները խորություն համար:

**§ 61 ԿՈՊՃԱՅԻՆ ՀԱՆԱՊԱՐԶԻ ՓՈՍԱՅԻՆ
ՆՈՐՈԳՈՒՄ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ**

1) 7 սանտիմետր խորությամբ կատարել փոսի համառարած ըրունգահարում. 2) Տեղափոխել կողիճը նասիլկաներով 10 մետր հեռավորության վրա թափել և հարթել փոցիով. 3) Քսան և հինգ կ. գ. կշիռ ունեցող ծանրոցով յենթարկել տրամբովկայի:

ՆՈՐՄԱՆ 10 Ք. Մ. ՆՈՐՈԳՎԱԾ ՄԱԿԵՐԵՍԻ ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Քանակը
Հան. բանվորներ 3 կարգի	բ/որ	0,339
Հան. բանվորներ 2	»	0,102
Շ Ի Ն Ա Ն Յ Ո Ւ Թ Ե Ր		
Կողիճ	խ. մ.	0,75

**§ 62 ԿՈՊՃԱՅԻՆ ՀԱՆԱՊԱՐԶԻ ՊՐՈՑԻԼԻ ՈՒՂ-
ՂՈՒՄԸ ԳՐԵՅԴԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ**

Ա) ԱՌԵՆՑ ԿՈՊԻՃ ԵՎ ՆԵՐՏՆԵԼՈՒ

1) Սարգի բերել մեքենաները. 2) Աշխատեցնել. 3) Կատարել շրջանակներում հետադարձ. 4) Աշխատանքի դեպքում բավարարել մեքենաները բանուժով. 5) Խնամել մեքենաները:

Բ) ԵՎ ՆԵՐՏՆԵԼՈՎ ԿՈՊԻՃ

1) Գրեյդեր № 6-ի միջոցով ճանապարհը յենթարկել պրոֆիլավորման (քաշող ուժը տրակտոր ՍՏՁ-ԽՏՁ 15-30 ձիու ուժի). 2) Տեղափոխել կողիճը ձեռքի սայլակներով մինչև 20 մետր տարածության վրա և դատարկել. 3) Կողիճը փոխել 8 սանտիմետր հաստությամբ. 4) Նույն տեղում 10 անգամ յենթարկել ուղակայի:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՀՈՂԱՅԻՆ ՊԱՍՏԱՌԻ

№ ըստ կարգի	Բան. ուժի, մեխանիզմների և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Ք Ա Ն Ա Կ Ը	
			Առանց կողիճի ավելացնելու	Ավելացնելով կողիճի
Ք Ա Ն. Ո Ւ Ժ				
1	Տրակտորիստներ 5-րդ կարգի	բ/որ	0,08	1,18
2	Գրեյդերիստներ 4-րդ »	»	0,07	0,21
3	Բանվորներ 3-րդ »	»	—	0,80
Մ Ե Ն Ա Ն Ի Զ Մ Ն Ե Ր				
4	Տրակտոր ՍՏՁ-ԽՏՁ 15/30 ձիուժ	մեք/հերթ	0,07	0,07
5	Գրեյդեր թեթևի № 6	»	0,07	0,21
6	Կատակ	»	—	0,86
Շ Ի Ն Ա Ն Յ Ո Ւ Թ				
7	Կ ո ա լ ի ճ	խ. մ.	—	80,0

**§ 63 ԳՐՈՒՆՏԱՅԻՆ ԲԱՐԵԼԱՎՎԱԾ ՀԱՆԱՊԱՐԶԻ
ՀԱՐԹՈՒԿՈՒՄ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ**

Ա) ԶԻՆՔԱՐԹ ՓԵՏՏԵՆ ՀԱՐԹՈՒԿՈՎ

1) Լձեկ ձին հարթուկին. 2) Աշխատեցնել. 3) Աշխատանքի ծալրամասերում կատարել հետադարձ. 4) Խնամել ձին և աշատ արձակել:

Բ) ՄԵՏԵՂՆԵ ՀԱՐԹՈՒԿՈՎ (ՔԵՇՈՎ ՈՒՓԸ ՏՐԵԿՏՈՐ)

1) Մեքենան վերանայել. 2) Աշխատեցնել. 3) Աշխատանքի ծալրամասերում կատարել հետադարձ. 4) Մեքենաների աշխատանքը բավարարել բան. ուժով:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՀՈՂԱՅԻՆ ՊԱՍՏԱՌԻ

Կիսի կարգի №	Բան. ուժի և մեխանիզմների անվանումը	Չափի միավորը	Ք ա ն ա կ ը	
			Ձիաքաբշ փայտյա հարթուկով	Մետաղյա հարթուկով (քառակուսի տրակտոր)
Ք ա ն. ու ժ				
1	Տրակտորիստներ 5-րդ կարգի	բ/որ	—	0,08
2	Բանվորներ 3-րդ »	»	0,10	0,08
Մ ե լ ա ն ի ղ մ ն ե Ր				
3	Տրակտոր ՍՏՁ—ԽՏՁ 15/30 ձիու ուժ	մեք/հերթ	—	0,08
4	Հարթուկ	»	0,10	0,08
5	Ձ ի ե Ր	ձի/որ	0,10	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Հարթուկում չույն տեղում վերցրված և 3 անգամ:

§ 62 ԿԱՄՈՒՐՁԻ ԶԱՂԱՇԱՐԵՐԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ

Դ) ԱՐԶԵՍՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՈՒՄ

Ա) ՃԱՂԱՇԱՐԵՐԻ ՔՆՆԻՆԸ

1) Թուլացնել և հանել մետաղյա մասերը: 2) Քանդել և հանել ճաղաշարի մասերը: 3) Տեսակավորել քանդած մասերը և տեղափոխել 10 մետր տարածության վրա: 4) Դարակել:

Բ) ՀԻՆ ՃԱՂԱՇԱՐԵՐԻ ՎԵՐԱՎՈՐՈՒՄ

1) Ճաղաշարերի տեղափոխումը 10 մետր հեռավորության վրա: 2) Հագցնել և տեղադրել ճաղաշարի մասերը: 3) Տեղադրել մետաղյա ամրացման մասերը:

Գ) ԿԱՌՈՒՑՆԵՆ ԶԵՎ ՑԵՂԱԳՐԵՆ ՆՈՐ ՃԱՂԱՇԱՐ

1) Դերաններից պատրաստել բռնատեղեր, կանգուններ և թելիկներ, տաշելով կլոր և յերկյեղրանի, ռանդելով կոպիտ: 2) Պատրաստել ճաղաշարի լրացուցիչ մասերը (ռանդել կոպիտ): 3) Տեղափոխել ճաղաշարի մասերը 40 մետր տարածության վրա: 4) Կառուցել ճաղաշարը հագցնելով ամրացման մասերը:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Գ. Ծ. ՄԵՏՐԻ ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Քանդել հին ճաղաշարը	Հին ճաղաշարի կրկին վերականգնելը	Կառուցել նոր ճաղաշար
Բանվորական ուժ				
Հյուաններ 5-րդ կարգի	բ/որ	—	—	1,02
Հյուաններ 4-րդ »	»	0,07	0,15	1,62
Հյուաններ 3-րդ »	»	0,07	0,15	0,59
Բանվորներ 3-րդ »	»	—	—	0,04
Շինանյութեր				
Կլոր անտառանյութ	խ. մ.	—	—	0,44
Սղոցած անտառանյութ	»	—	—	0,13
Փշածայր մեխեր	կ. գ.	—	—	2,71

§ 63 ԿԱՄՈՒՐՁԻ ԱՆԻՎԱԶԵՌԱՑՄԱՆ ԲՐՈՒՍՆԵՐԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

Ա) ՔՆՆԻՆԸ ԱՆԻՎԱԶԵՌԱՑՄԱՆ ԲՐՈՒՍՆԵՐԸ

1) Հանել մետաղյա ամրացումները (բոլտեր) ուղղելով ծռված մասերը: 2) Հանել բրուանները տեղափոխելով մինչև 10 մետր հեռավորության վրա և դարակել:

Բ) ՏԵՂԱԳՐԵՆ ԿՐԿԻՆ ՆԱԽԻՆՈՒՄ ՔՆՆԻՆԸ ԲՐՈՒՍՆԵՐԸ

1) Տեղադրել բրուանները մինչև 10 մետր հեռավորության վրա: 2) Տեղադրել բրուանները տաշելով: 3) Հագցնել մետաղյա ամրացումները:

Գ) ՏԵՂԱԳՐԵՆ ՆՈՐ ԱՆԻՎԱԶԵՌԱՑՄԱՆ ԲՐՈՒՍՆԵՐ

1) Պատրաստել անիվահեռացման բրուաններ, տաշել կլոր և յերկյեղրանի ռանդելով կոպիտ: 2) Տեղափոխել մինչև 40 մետր: 3) Նշել և սղոցել ըստ չափի: 4) Հանգույցները մշակել կցելու համար: 5) Պատրաստել ջրահոս անցքեր: 6) Շարժել բրուանը իր տեղը տեղադրել և հագցնել: 7) Ծակել անցքերը: 8) Տեղադրել բոլտերը, կամ փշածայր կաստիլները:

ՆՈՐՄԱՆ 10 Գ. Ծ. ՄԵՏՐԻ ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Քանդել բրուանները	Տեղադրել նախկին քանդված բրուանները	Տեղադրել նոր բրուաններ			
				Համատարած		Անցքերով	
				Ա. մ. բ. ա. ց. ո. մ. բ.			
				Բոլտերով	Կաստիլներով	Բոլտերով	Կաստիլներով
Բան. ուժ							
Հյուաններ 4-րդ կարգի	բ/որ	—	0,08	0,79	0,70	0,75	0,68
Հյուաններ 3-րդ »	»	0,14	0,08	0,47	0,38	0,43	0,36
Բանվոր. 3-րդ »	»	—	—	0,06	0,06	0,06	0,06
Շինանյութեր							
Կլոր անտառանյութ	խ. մ.	—	—	0,50	0,50	0,50	0,50
Բոլտեր	կ. գ.	—	—	11,48	—	11,48	—
Կաստիլներ	»	—	—	—	8,54	—	8,45

§ 64 ԿԱՄՈՒՐՁԻ ՎԵՐԵՎԻ ԾԱԾԿԻ
ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

Ա) Ք Ա Ն Գ Ե Լ Վ Ե Ր Ե Վ Ի Ժ Ը Ժ Կ Ը

1) Քանդել հին ծածկը դուրս քաշելով մեխերը. 2) Տեղափոխել ծածկի տախտակները մինչև 10 մետր տարածություն վրա. 3) Տեսակավորել ծածկի տախտակները:

Բ) Խ Փ Ե Լ Ք Ա Ն Գ Ե Ժ Ժ Ը Ժ Կ Ը

1) Ծածկի տախտակները տեղափոխել մինչև 10 մետր տարածության վրա. 2) Շարել ծածկի տախտակները և մեխել:

Գ) ԿԸԹՈՒՅՆԵԼ ՆՈՐ ԺԸԺԿ ՍՂՈՑԸ ՏԵՍՏԱԿՆԵՐԻՑ

1) Տեղափոխել տախտակները 30 մետր հեռավորության վրա. 2) Շարել սվայլ թռիչքային մասի վրա. 3) Սղոցել ծայրերը. 4) Տաշել կողերը. 5) Վերջնական շարել իր տեղում և մեխել. 6) Վերեվի ծածկի կարերը ռանդել:

ՆՈՐՄԱՆ 10 ՔԱՐ. ՄԵՏՐԻ ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Հին ծածկի քանդումը	Քանդած ծածկի կառուցումը կրկին	Նոր ծածկի կառուցումը
Բ ա ն. ու ժ				
Հյուաներ 4-րդ կարգի	բ/որ	—	—	0,40
Հյուաներ 2-րդ »	»	0,09	0,16	—
Բանվոր. 3-րդ »	»	—	—	0,05
Շ ի ն ա ն յ ու թ ե Ր				
Սղոցած անտառանյութ	խ. մ.	—	—	0,50
Մեխ 100 միլիմետրանոց	կ. գ.	—	0,48	0,48

§ 65 ԿԱՄՈՒՐՁԻ ՎՐԱՔԱՐՇԻ (ԿԼՈՐ ԳԵՐԱՆՆԵՐԻՑ) ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

Ա) ՊՈԿԵԼ ՎՐԱՔԱՐՁԸ ԿԼՈՐ ԳԵՐԱՆՆԵՐԻՑ

1) Պոկել վրաքարը կլոր գերաններից. 2) Համարակալել. 3) Տեղափոխել գերանները մինչև 10 մետր հեռավորության վրա:

Բ) ՆՈՐԻՑ ՏԵՂԱԳՐԵԼ ՀԻՆ ԳԵՐԱՆՆԵՐԸ

1) Տեղափոխել հին գերանները մինչև 10 մետր հեռավորության վրա. 2) Տեղադրել հին վրաքարի գերանները հազ-ցրենելով և ուղղելով միացումները պագոնների հետ. 3) Ամրաց-նել միացումները:

Գ) ՏԵՂԱԳՐԵԼ ԳԵՐԱՆ (ՎՐԱՔԱՐՁ) ՆՈՐ ՁԻՆՆՑՈՒԹՅՈՒՆԵՐԻՑ

1) Տեղափոխել շինանյութը մինչև 10 մետր հեռավորու-թյան վրա. 2) Տաշել վրաքարի գերանների մեկ յեզրը (վերե-վի) ծնիչին զուգահեռ (մեջ տեղից դեպի բարակ ծայրերը). 3) Տաշել յերկու յեզրերը. 4) Նշել և ընդլայնական սղոցել. 5) Միացումները առանձնացնել և տեղադրել. 6) Տեղադրել գե-րանները տեղերում. 7) Ամրացնել միացումները:

ՆՈՐՄԱՆ 10 Գ. Ծ. ՄԵՏՐ ՎՐԱՔԱՐՇԻ

Բան. ուժի և շինա- նյութի անվանումը	Չափի միավորը	Պոկել հին վրա- քարը	Նորից քաշել վրաքարը հին շինանյութերից	Քաշել նոր վրաքարը (գերաններից) նոր շինանյութերից
Հյուաներ 4 կարգի	բ/որ	—	0,07	0,21
Հյուաներ 3 »	»	0,09	0,07	0,27
Անտառանյութ կլոր	խ. մ.	—	—	0,24

§ 66 ԿԱՄՈՒՐՁԻ ՊԱՐՁՈՒՆԿԱՆԵՐԸ
(ՊԱՊԵՐՁԻՆՆԵՐ) ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

Ա) Պ Ա Ր Զ Ո Ւ Ն Կ Ա Ն Ե Ր Ի Պ Ո Կ Ո Ւ Մ Ը

1) Հանել մետաղյա մասերը, քանդել, պոկել պարզունկաները և համարակալել: 2) Տեղափոխել 10 մետր հեռավորության վրա:

Բ) ՏԵՂԱԳՐԵԼ ՆՈՐԻՑ ՀԻՆ ՊԱՐՁՈՒՆԿԱՆԵՐԸ

1) Տեղափոխել պարզունկաները 10 մետր հեռավորության վրա: 2) Տեղադրել հին պարզունկաները: 3) Տեղադրել միացումները: 4) Ստուգել պարզունկաների դիրքը հարթաչափով: 5) Տեղադրել մետաղյա ամրացումները:

Գ) ՏԵՂԱԳՐԵԼ ՊԱՐՁՈՒՆԿԱՆԵՐ ՆՈՐ ՁԵՆՆՈՒԹԻՅՑ

1) Կոպիտ տաշվածքով կլոր տաշել գերանները (պարզունկաները): 2) Տեղափոխել պարզունկաները դարսելու տեղը 30 մետր հեռավորության վրա: 3) Քաշել գերանները տեղերը: 4) Նշել և առանձնացնել միացման տեղը հեծանի հետ: 5) Տեղադրել պարզունկաները, զցել տեղերը հարթաչափով: 6) Վերջնականապես տեղադրել պարզունկաները և միացման տեղերը ձյութապատել: 7) Կտրել ծայրերը ձգելով լարը: 8) Ամրացնել պարզունկաները սկորներով:

ՆՈՐՄԱՆ 10 Գ. Ծ. ՄԵՏՐ ՊԱՐՁՈՒՆԿԱՆԵՐԻ

Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Պարզունկաի պոկումը	Հին պարզունկաների անհրաժեշտությունը	Տեղադրել նոր պարզունկաներ յերկարություն 6 մետր, յերբ հեծանները հետևյալ տիպի յեն	
				Առանձին թելային հեծաններ	Հանվող հեծաններ
Հյուսներ 5 կ.	բ/որ	—	0,06	0,69	0,87
Հյուսներ 3 »	»	0,1	0,06	0,14	0,14
Բանվորներ 3 »	»	—	—	0,03	0,03
Կլոր անտառանյութ	լս. մ.	—	—	0,24	0,24
Սկորներ շինարարական	կ. գ.	—	—	5,96	5,96

§ 67 ԿԱՄՈՒՐՁԻ ՅԵՆԹԱԳԵՐԱՆՆԵՐԻ
ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

Ա) Յ Ե Ն Թ Ա Գ Ե Ր Ա Ն Ն Ե Ր Ի Հ Ա Ն Ե Լ Ը

1) Յենթագերանները համարակալել: 2) Հանել յենթագերանները պոկելով սկորները: 3) Ժամանակավորապես ամրացնել պողկոսները: 4) Տեղափոխել յենթագերանները մինչև 10 մ. հեռավորության վրա:

Բ) Յ Ե Ն Թ Ա Գ Ե Ր Ա Ն Ն Ե Ր Ի Տ Ե Ղ Ա Գ Ր ՈՒ Մ Ը

1) Տեղափոխել յենթագերանները մինչև 10 մետր հեռավորության վրա: 2) Զյութապատել միացումները: 3) Տեղադրել յենթագերանները հարթաչափով, ուղղելով և զցելով տեղերը: 4) Խփել սկորաները:

Գ) ՏԵՂԱԳՐԵԼ ՅԵՆԹԱԳԵՐԱՆՆԵՐԸ ՆՈՐ ՁԵՆՆՈՒԹԻՅՑԻՑ

1) Վերասղոցել: 2) Պատրաստել յենթագերանների ծայրերը: 3) Բարձրացնել և տեղադրել տեղերում: 4) Միացումները նշել: 5) Հանել յենթագերանները և դնել խարածուների վրա կամ շաղ տալ նրանց: 6) Միացումները պատրաստել: 7) Տեղադրել տեղերում: 8) Հազցնել միացումները: 9) Վերջնականապես տեղադրել հարթաչափով և ձյութապատել միացումները, ամրացնելով ժամանակավորապես: 10) Պատրաստել գերաններ յենթագերանների համար, տաշելով կլոր, կոպիտ տաշվածքով: 11) Տեղափոխել տեղադրելու տեղը 30 մ. հեռավորության վրա:

ՆՈՐՄԱՆ 10 Գ. Ծ. ՄԵՏՐ ՅԵՆԹԱԳԵՐԱՆԻ

Բան. ուժի և շինանյութի անվանումը	Չափի միավորը	Հանել յենթագերան յերկարություն 1-ից մինչև 4 մետր	Տեղադրել հին յենթագերաններ յերկարություն 1-ից մինչև 4 մ.	Տեղադրել նոր նյութից յենթագերաններ յերկարություն մետրերով		
				1	2	3
Հյուսներ 5 կարգի	բ/որ	—	—	0,59	0,31	0,24
Հյուսներ 4 »	»	0,09	0,21	1,04	0,76	0,69
Հյուսներ 3 »	»	0,09	—	0,33	0,33	0,33
Բանվորներ 3 »	»	—	—	0,09	0,09	0,09
Կլոր անտառանյութ	լս. մ.	—	—	1,01	1,01	1,01

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—1) Նորմաները ընդունվում են յերբ յենթագերանները դրվում են գլխանոցի (նաստակայի) վրա: 2) Յենթագերանների և նաստակայի միացումը ընդունված և հասարակ ձեվի:

§ 68 ԿԱՍՈՒՐՁԻ ՀԵԾԱՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ

Ա Շ Ե Ա Տ Ա Ն Ք Ի Կ Ա Ձ Մ Ը

Ս) ՔՆՆԳԵԼ ՑԵԼ ՀԱՆՑԻ ՀԵԾՆԵՐԸ

1) Հանել գերանները բնիկի, առանց բոլորը հանելու, 2) Համարակալել, 3) Հանել հեծանները, 4) Տեղափոխել հեծանները 10 մետր հեռավորության վրա և դրանի շարքի:

Բ) ՆՈՐԻՑ ՏԵԼԵԳՐԱԿՆԻ ՀՐԵԹ ՀԵԾՆԵՐԸ

1) Տեղափոխել հեծանները 10 մետր հեռավորության վրա և բարձրացնել տեղադրելու համար, 2) Տեղերը հազմել, 3) Չյուժապատել միացումները, 4) Տեղադրել հեծանները հարթաչափով:

Գ) ՏԵԼԵԳՐԱԿՆԻ ՀԵԾՆԵՐԸ ՆՈՐ ՓՆՆՆՈՐԹԻՐԻՑ

1) Պատրաստել անառանյութ տարելով կտր միջև սկզբածել կողմի տալվածքով մեկ յեղը բարձրացնելով 2 մետր 2) Մասնակցել գերանները ծածկվող վաթարել սահմաններում, 3) Նշել յերկարությունը և վերադրել, 4) Միացումները նշել և պատրաստել հեծանները նստավայրերի, յեղավերանների թեղերի, տակուներին և մեկը մյուսի հետ միանալու համար, 5) Միացումները միացնող մասերի տեղադրումը, 6) Տեղադրել հեծանները հարթաչափով և ձյուժապատել միացումները, 7) Նորմալ 10 Գ. Մ. ՍԵՏԻ ՀԵԾՆԻ

Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Տեղադրել հեծանները նոր շինանյութից				Հեծաններ յերկու կարգով, Գերանի տարածագիծը	
	Հեծանների մեկ կարգով միացման տեսակը		Հեծանների մեկ կարգով միացման տեսակը		Հեծանների մեկ կարգով միացման տեսակը	
	Սկզբում, Գերանի համապիսիս, մ. մ.		Շաղկապում, Գերանի համապիսիս, մ. մ.		Շաղկապում, Գերանի համապիսիս, մ. մ.	
	22	26	22	26	22	26
Հյուսիս 5 կարգի	0,22	0,25	0,13	0,16	0,29	0,35
Հյուսիս 4 »	0,57	0,6	0,48	0,56	0,64	0,75
Հյուսիս 3 »	0,07	0,27	0,22	0,27	0,22	0,27
Բանվորներ 3 »	0,07	0,11	0,07	0,11	0,07	0,11
Մատուցանյութ կտր	0,54	0,72	0,54	0,72	0,54	0,72
Միջակայք	—	—	—	—	—	—
Միջակայք	—	—	—	—	—	—
Միջակայք	—	—	—	—	—	—

- ՇԱՆՈՐՈՒԹՅՈՒՆ.— 1) Բոլորի հանումը և տեղադրումը անցքերում, տվյալ պարագրաֆում չի մտել:
- 2) Թեթևի ամրացրած յերկարությունը 0,4—0,8 մ. 10 բոլորի հանման համար, ընդունել հյուսիսներ 4—3 կարգի 0,07-ական բան. որով, իսկ ղժվար հանվող բոլորին հյուսիսներ 4 կարգի:
- 3) Նորից տեղադրելու 10 հին բոլորի, յերկարությունը 0,4—0,8 մետր, ընդունել հյուսիս 4 և 3 կարգի 0,06-ական բան. որով:
- 4) 10 նոր բոլորի անցկացնելու դեպքում ընդունել հյուսիս 4 կարգի, բոլորի յերկարությունը 0,50 մ. դեպքում 0,11 բան. որ 0,60 մ.—0,12 բ/որ —0,14 բ/որ և 0,80 մ.—0,15 բ/որ:
- 5) 10 անցք խորությունը 35 սմ. պտուտակաձեղ և շաղափելու համար ընդունել հյուսիս 4 կարգի 0,15 բ/որ, իսկ 35 սմ. ավելի խորությունը շաղափելու համար ավելացնել ամեն մի սանտիմետր խորություն 35 սմ. բարձր 0,038 բան. ժամ:

Ա) ՀԱՆՔԻ ՄՅՈՒՆԵՐԸ (ՏՈՒՄԱՐՆԵՐԸ)

ՄԻ ԴՆՈՒԹԻՄԱՆ ԴԵՐՈՒՄ

မာရ် နီဂုတု နီဂု

$$h = yf:$$

ՆՈՐՄԱՆ 10 ՏՈՒՄԲԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

၍နိမိတ်တို့ကို မကုသဘဲ နှစ်နှစ်

1
2
3
4

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Համարակալել. 2) Կիսագերանները հանել. 3) Տեղափոխել կիսագերանները 10 մետր հեռավորությամբ վրա:

1) Տեղափոխել հին կիսագերանները 10 մետր հեռավորու-
թյան վրա. 2) Տեղադրել և միացնել իրար հետ. 3) Մեխերով
ամրացնել. 4) Չյուլթապատել պատերը:

1) Տեղախուխել կիսագերանները աշխատանքի վայրը 30 մետր հեռավորություներից. 2) Չափել և վերաստույգել կիսագերանները. 3) Տաշել կիսագերանների յեզրերը. 4) Տեղադրել տեղը ամրացնելով կիսագերանները. 5) Շարունոյ սղոցել կիսագերանների ծայրերը. 6) Թեք գերանները ամրացնել կիսագերանների. 7) Պատերը ձյութապատել:

ՆՈՐՄԱՆ 10 ՔԱՌ. ՄԵՏՐ ՑԱՆԿԱՊԱՏԻ

§ 71 ՓԱՅՏՅԱ ԽՈՂՈՎԱԿՆԵՐԻ ԿՈՂՎԱԾՔԻ
(ՈՐՇԻՎԿԱ) ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

Ա) Ք Ա Ն Գ Ո Ւ Մ

1) Համարակալել. 2) Հանել կողվածքը (որշիվկան). 3) Տեղափոխել նյութը 10 մետր հեռավորության վրա:

Բ) ԿՈՂՎԱԾՔԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԸ ՀԻՆ ՆՅՈՒԹԻՑ

1) Տեղափոխել շինանյութը 10 մետր հեռավորության վրա. 2) Տեղադրել և ամրացնել կիսագերանները. 3) Ձյուլթապատել կողվածքը:

Գ) ԿԱՌՈՒՑՆԵԼ ՆՈՐ ԿՈՂՎԱԾՔ (ՈՐՇԻՎԿԱ)

1) Նշել և վերապրոցել. 2) Տեղափոխել 10 մետր տարածության վրա. 3) Տաշել կիսագերանները. 4) Կիսագերանները ամրացնել մեխերով. 5) Ձյուլթապատել կողվածքը:

ՆՈՐՄԱՆ 10 Ք. Մ. ԿՈՂՎԱԾՔԻ

Բան, ուժի և շինանյութի անվանումը	Չափի միավորը	Կառուցվածքի քանդումը	Հին կողվածքի տեղադրումը	Կառուցել նոր կողվածք
Հյուսիս 4 կարգի	բ. որ	0,11	0,08	0,26
Հյուսիս 3 »	»	—	0,07	0,25
Կիսագերաններ	խ. մ.	—	—	1,35

7. ՃԱՆԱՊԱՐՀԻ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ

§ 72 ԿԻԼՈՄԵՏՐԱՅԻՆ ՅԵՎ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Պատրաստել ցուցանիշներ. 2) Ներկել. 3) Փորել փոսիկներ տեղադրելով ցուցանիշը. 4) Լցնել հողը յենթարկելով տըրամբովկայի. 5) Ցուցանիշի կողերը սալահատակել. 6) Տեղափոխել մյուս ցուցանիշի մոտ:

ՆՈՐՄԱՆ 10 ՑՈՒՑԱՆԻՇԻ ՀԱՄԱՐ

№№ ըստ կարգի	Բան, ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Ցուցանիշների անվանումը			
			Կիլոմետրային		Ճանապարհի ուղղության	Ճանապարհի կապման ուղի ների
			քարից	փայտից		
Բան, ուժ						
1	Քար տաշողներ 6-րդ կարգի	բ. որ	14,91	—	—	—
2	Հյուսաներ 4 »	»	—	0,40	0,40	0,40
3	Հյուսաներ 3 »	»	—	5,35	3,08	2,70
4	Հողափորներ 4 »	»	0,82	—	—	—
5	Հողափորներ 3 »	»	0,75	1,50	1,50	1,50
6	Ներկարարներ 4 »	»	0,27	0,33	0,14	0,24
7	Ներկարարներ 3 »	»	0,37	0,63	0,92	0,60
8	Բանվորներ 2 »	»	1,62	0,05	0,05	0,95
Շինանյութեր						
9	Կլոր գերան տրամագիծը 17 սմ.	խ. մ.	—	0,82	0,77	0,77
10	Սղոցած տախտակ 4 սմ. հաստ.	»	—	0,04	0,28	0,15
11	Մեխ շինարարական	կ. գ.	—	0,57	0,88	0,40
12	Կոտրած քար	խ. մ.	1,0	—	—	—
13	Գետաքար	»	0,08	0,08	0,08	0,08
14	Ցուղաներկ	կ. գ.	3,55	3,86	5,44	3,40
15	Ուղի	»	1,03	2,74	3,21	2,41
16	Մեխ	»	—	0,31	0,48	0,31
17	Ձյուլթա	»	—	0,80	0,80	0,80

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Քարի և անտառանյութի տեղափոխումը տվյալ նորմաներում չի նախատեսված, պետք է վերցնել տրանսպորտային նորմաներից:

§ 73 ՓՈՍԻԿՆԵՐԻ ՓՈՐՈՒՄ ՅԵՎ

ԾԱՌԱՏՆԿՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Ծառատնկման համար փորել փոսիկներ. 2) Քանդած հողը գցել փոսիկներից դուրս. 3) Տեղափոխել ծառերը մինչև 10 մետր հեռավորության վրա. 4) Ծառեր տնկել:

ՆՈՐՄԱՆ 100 ՀԱՏ ԾԱՌԻ ՏՆԿՄԱՆ

Բան. ուժի անվանումը	Փոսիկների լարվածքը սանտիմետ.				
		20×20	20×30	30×50	40×70
1. Թույլ գրունտի ղեպքում					
Հողափորներ 3 կ.	բ. որ	0,33	0,45	1,11	3,33
2. Միջին ամրության գրունտի ղեպքում					
Հողափորներ 3 կ.	»	0,50	0,63	1,67	4,55
3. Պինդ ամրության գրունտի ղեպքում					
Հողափորներ 3 կ.	»	0,63	1,00	2,50	7,70
4. Ծառ տնկողներ 3 կ.	»	0,33	0,43	0,67	1,33

8. ՃԱՆԱՊԱՐՀԱԹԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՆԱՅՈՒԹԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

§ 74 ՔԱՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

(Հավաքելով գետնի յերեսից)

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

- 1) Կոտրել մեծ քարերը. 2) Քարերը շարելու համար պատ-
շաստել տեղ. 3) Հավաքել քարերը և հանել գետնից, վորոնք
գտնվում են գետնի մեջ իրենց բարձրության մինչև 2,3 մետր.
4) Տեղափոխել քարերը մինչև 50 մետր տարածության վրա և
շարել կույտեր:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. Մ. ՀԱՎԱՔԱԾ ՔԱՐԻ

Քարի կարգի	Բան. ուժի անվանումը	Չափի միավորը	Բանվորա- կան որերի քանակը
1	Քար կոտրողներ 4-րդ կարգի	բ. որ	14,25
2	Հողափորներ 3 »	»	5,67
3	Բանվորներ 3 »	»	23,75

§ 75 ՔԱՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ ՇԵՐՏԱՅԻՆ ԿԱԶՄ ՈՒՆԵՑՈՂ ՀԱՆՔԻՑ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Բաց անել հանքը տեղափոխելով գրունտը ձեռքի սայլակներով մինչև 50 մետր տարածության վրա. 2) Յերբեմն ձեղքել քարը սեպերով. 3) Բթացած սեպերը սրել. 4) Քանդել հանքը, բառնալ ձեռքի սայլակները և տեղափոխել մինչև 50 մետր հորիզոնական և յերեք մետր ուղղաձիգ տարածության վրա. 5) Շարել շտաբելներ:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. ՄԵՏՐԻ ՀԱՄԱՐ

Ը Ն ՈՒ Մ Ե Ր Դ Ն Ե Ր	Բանվորական ուժի անվանումը	Չափի միավորը	Հարաբերությունը քանդած գր- ունտի և պատրաստի քարի միջև			
			0,5 : 1,0		1,0 : 1,0	
			Քարի ամրությունը			
			Թույլ քար	Միջ. ամ- րութ. քար	Թույլ քար	Միջ. ամ- րութ. քար
			Տեղափոխումը ձեռքի սայլակներով			
1	Դարբին 5 կ.	բ. որ	0,14	0,14	0,14	0,14
2	Քար ձեղքողներ 4 »	»	1,88	3,00	1,88	3,00
3	Քար ջարդողներ 4 »	»	10,68	10,68	10,68	10,68
4	Մուրճահար 3 »	»	0,14	0,14	0,14	0,14
5	Հողափորներ 3 »	»	8,46	8,46	16,75	16,75
6	Բանվորներ 3 »	»	38,21	43,21	38,21	43,31
7	Բանվորներ 2 »	»	4,38	4,38	4,38	4,38

§ 76 ՔԱՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ՄԻԱԶՈՒՅԼ ՀԱՆՔԻՑ

(Ծակելով քարը բուրեղով ձեռքի միջոցով)

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Բաց անել հանքը տեղափոխելով գրունտը ձեռքի սայլակներով մինչև 50 մետր տարածության վրա. 2) Ծակել քարը բուրեղի միջոցով և սրել ըթացած բուրեղը. 3) Կտտարել կրակային պլաթեցում. 4) Փլցնել պլաթեցում քարը, բառնալ ձեռքի սայլակների վրա և տեղափոխել մինչև 50 մետր հորիզոնական և 3 մետր ուղղաձիգ տարածության վրա. 5) Շարել շտաբելներ:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. Մ. ՊԱՏՐԱՍՏԱԾ ՔԱՐԻ

Բան. ուժի և նյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Հարաբերությունը քանդած գրունտի և պատրաստած քարի միջև					
		0,5 : 1			1 : 1		
		6—8	9—10	11—12	6—8	9—10	11—12
Բան. ուժ							
Դարբին 5 կ.	բ. որ	1,43	1,43	1,43	1,43	1,43	1,43
Պայթեցնող 5 »	»	1,11	1,11	1,11	1,11	1,11	1,11
Քար ծակողներ 4 »	»	16,25	32,37	49,50	16,25	32,37	49,50
Քար ջարդողներ 4 »	»	10,68	10,68	10,68	10,68	10,68	10,68
Մուրճահարներ 3 »	»	1,43	1,43	1,43	1,43	1,43	1,43
Հողափորներ 3 »	»	8,46	8,46	8,46	16,75	16,75	16,75
Բանվորներ 3 »	»	25,46	27,34	29,71	25,46	27,34	29,71
Բանվորներ 2 »	»	4,38	4,38	4,38	4,38	4,38	4,38
Նյութեր							
Ամռնալ կ. գ.	»	21,7	22,3	22,3	21,7	22,3	22,3
Կապտոլ հատ	»	133	122	122	133	122	122
Բիկվորա շնուր գծ. մ	»	131	121	121	131	121	121
Բամբակային շնուր	»	1,3	1,2	1,2	1,3	1,2	1,2
Պողպատ բուրի համար կ. գ.	»	5,9	9,0	9,0	5,9	9,0	9,0
Ածուխ	»	44,2	68,4	68,4	44,2	68,4	68,4

§ 77 ԿՈՊԻՃԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Քանդել հողը բաց անելով հանքի յերեսը. 2) Տեղափոխել կողիճը մինչև 50 մետր հեռավորության վրա. 3) Մաղել թեք մաղերի ոգնությամբ. 4) Հավաքել կաղմելով կոնուսաձեղ կույտեր և ընդունել:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. Մ. ՀԱՄԱՐ

Ձևի ըստ կարգի	Բանվորական ուժի անվանումը	Չափի միավորը	Հարաբերությունը քանդած գրունտի և ստացված կողիճի միջև	
			0,5 : 1,0	1 : 1
1	Հողափորներ 3-րդ կարգի	բ. որ	9,17	14,67
2	Բանվորներ 2 »	»	12,22	12,22

§ 78 ԱՎԱԶԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Քանդել հողը բաց անելով հանքի յերեսը և տեղափոխել մինչև 50 մետր տարածության վրա. 2) Փխրացնել ավազը հավաքելով կոնաձեղ կույտերի:

ՆՈՐՄԱՆ 1000 Խ. Մ. ԱՎԱԶԻ ՀԱՄԱՐ

Ձևի ըստ կարգի	Բանվորական ուժի անվանումը	Չափի միավորը	Հարաբերությունը քանդած գրունտի և ստացվելիք ավազի միջև		
			0,75:1,0	0,50:1,0	0,25:1,0
1	Հողափորներ 3-րդ կարգի	բ. որ	10,75	8,00	5,25

§ 79 ԿՈՊԻՃ, ԿՈՊՃԱՅԻՆ ՆՅՈՒԹԻ ՅԵՎ ԱՎԱԶԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ԲԱՅ ՀԱՆՔՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Կողիճի և ավազի քանդելը. 2) Փոխադրել ավազը և կողիճը բարձեղուն վայրը. 3) Տեղափոխել և տալ շտաբել, հարթելով շտաբելի գրաված տարածությունը. 4) Պահպանել հանքերի ճանապարհը:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. Մ. ՀԱՄԱՐ

Բան. ուժի անվանումը	Չափի միավորը	Շինանյութերի պատրաստումը բաց հանքում			
		Պատրաստել կողիճ մաղելով մեկ անգամ մաղելուց կողիճի թելը մեկ. 75 տոկոս	Պատրաստել կողիճն առանց մաղելու	Բաց հանքում կամ գետում պատրաստել ավազ	
Հողափորներ 3 կարգի	բ. որ	7,80	6,80	3,23	
Հողափորներ 2 »	»	1,84	4,80	0,07	
Բանվորներ 2 »	»	32,4	10,03	—	
Ընդամենը բան. ուժ		բ. որ	42,04	21,63	3,30

§ 80 ՇԱՇԿԻ ԿՏՐՈՒՄ

(Ստախատակման համար)

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Ընտրել քարերը և կույտից թափել. 2) Տեղադրել և կտրել. 3) Տեսակավորել. 4) Շարել պատրաստած շաշկաները:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. Մ. ՊԱՏՐԱՍՏԻ ՇԱՇԿԻ

Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը	Չափի միավորը	Քարի ամրությունը					
		Պ ի ն դ ամրութ.		Մ ի ջ ի ն ամրութ.		Թ ու յ լ ամրութ.	
		Շ ա շ կ ի տ ե ս ա կ ն ե ը ը					
		Նույր և մեջին	Բարդությամբ լին կողմի շարված	Նույր և մեջին	Բարդությամբ լին կողմի շարված	Նույր և մեջին	Բարդությամբ լին կողմի շարված
Բան. ուժ							
Քար շարվողներ 5 կ.	բ. սր	41,010	32,63	34,26	27,63	29,88	24,26
Քար շարվողներ 4 »	»	8,55	8,55	6,75	6,75	5,46	5,46
Հողափորներ 3 »	»	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17
Բանվորներ 2 »	»	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Շինանյութ							
Ք ա ը	խ. մ.	120,0	120,0	115,0	115,0	115,0	115,0

§ 81 ԽՃԻ ԶԱՐԴՈՒՄԸ ԶԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Թափել քարը շտաբելից. 2) Ընտրել շարվելու համար. 3) Քցել մեկնել 3 մետր տարածության վրա. 4) Ջարվել քարը զնդանի վրա. 5) Պատրաստել խճից կոնուսաձևով թմբեր. 6) Մաքել խճից տեսակավորելու համար. 7) Տեսակավորած խճից պատրաստել կոնուսաձևով թմբեր:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. Մ. ՊԱՏՐԱՍՏԻ ԽՃԻ

Վիճակի տող	Ք ա ը	Ք ա ը ի տ ո լ թ յ ո լ ը		Միջին պնդություն քար									
		Պ ի ն դ ք ա ը		Խճի չափերը սանտիմետրերով									
				1,5	2,5	3,5	6,0	8,0	1,5	2,5	3,5	6,0	8,0
Բան. ուժի և շինանյութերի անվանումը													
Բան. ուժ	4 կ. սր	8,32	8,32	8,32	8,32	8,32	8,32	8,32	7,14	7,14	7,14	7,14	7,14
Խճի շարվող.	3 »	256,25	156,25	114,88	81,75	41,62	151,25	93,50	69,00	43,50	25,00		
Հողափորներ	3 »	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17
Բանվորներ	2 »	13,97	13,97	13,97	13,97	13,97	13,97	13,97	13,97	13,97	13,97	13,97	13,97
Շինանյութ													
Ք ա ը		90	90	90	90	90	90	90	96	96	96	96	96

§ 81-Ի ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԽՃԻ ԶԱՐԴՈՒՄԸ ՁԵՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. Մ. ՊԱՏՐԱՍՏԻ ԽՃԻ

Բանաձևի և շինանյութերի անվանումը	Չափի ընկալումը					ՔԱՐԻ ՊԵՐՈՒԹՅՈՒՆ Ը				
						ԹՈՒՅԼ ՔԱՐ				
						ԽՃԻ ՀԱԲԵՐԸ ՍԱՆՈՒԹԱՅԻՆԵՐԸ				
	1,5	2,5	3,5	6,0	8,0					
Բանվորական ուժ										
	Բ. ՍՐ					6,50	6,50	6,50	6,50	6,50
	»					114,88	70,38	51,50	32,75	18,88
	»					0,17	0,17	0,17	0,17	0,17
Շինանյութեր										
	Խ. Մ.					100	100	100	100	100
	»					13,97	13,97	13,97	13,97	13,97
	»									

§ 82 ԽՃԻ ԶԱՐԴՈՒՄԸ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Քարի ընտրությունը շտաբելից. 2) Կտրել մեծ քարերը և շարել. 3) Մտակցանկ քար ջարդել մեքենայի մոտ. 4) Գցել քարը քար ջարդի մեքենայի մեջ. 5) Խնամել և ղեկավարել մեքենայի վրա. 6) Տեղափոխել պարամասեր խիճը ձեռքի սալակներով մինչև 20 մետր տարածություն վրա:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. Մ. ՊԱՏՐԱՍՏԻ ԽՃԻ

Բան. ուժի, նյութերի և մեխանիզմների անվանումը	Չափի ընկալումը					ՔԱՐԻ ՊԵՐՈՒԹՅՈՒՆ Ը				
						ՊԵՐՈՒԹՅՈՒՆ				
						ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԻ ՓԱՐ				
	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120
Մատուցող										
	Բ. ՍՐ					3,71	3,14	2,72	2,57	2,43
	»					19,43	19,43	19,43	19,43	19,43
	»					25,53	25,53	25,53	25,53	25,53
Քար ջարդի մեք.										
	Մ. ՍՐ					3,25	2,75	2,38	2,25	2,13
	»					8,25	2,75	2,38	2,25	2,13
	»					105,0	105,0	105,0	105,0	105,0
Տրակտոր US2										
	Բ. ՍՐ					3,71	3,14	2,72	2,57	2,43
	»					19,43	19,43	19,43	19,43	19,43
	»					25,53	25,53	25,53	25,53	25,53
Քար ջարդի մեք.										
	Մ. ՍՐ					3,25	2,75	2,38	2,25	2,13
	»					8,25	2,75	2,38	2,25	2,13
	»					105,0	105,0	105,0	105,0	105,0

9. ՓՈԽԱԴՐԱԿԱՆ ԱՅԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

§ 83 ՃԱՆԱՊԱՐԱԶԵԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՇԻՆԱՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵՂԱՓՈԽԻՄԸ ՍԱՅՆԵՐՈՎ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

Բառնալ նյութը ձեռքի միջոցով շարելով կամ գցելով, ընդունման պատասխանները ձեռքերի պոլսով, տեղափոխել սալակով, դատարկել շարելով կամ թափելով, հետ վերագտնալ սալով:

ՆՈՐՄԱՆ 100 Խ. ՄԵՏՐԻ ՀԱՄԱՐ

Նյութերի անվանումը	Տեղափոխման հեռավորությունը կիլոմետրերով									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Սալ որերի քանակը (սալապանը սալով)									
Փ ա Ր	1,8	1,6	1,7	1,6	1,45	1,5	1,7	0,75	0,60	1,0
Խիճ պինդ աժրուքյան և կոպիճ	31,30	45,95	60,56	75,28	89,89	104,67	119,35	134,03	148,73	163,43
Խիճ միջին աժրուքյան	27,83	40,83	53,86	66,94	80,03	93,08	106,14	119,20	132,28	145,34
Խիճ թույլ աժրուք. և նոր քանդած կավ	25,74	39,58	53,40	67,30	81,20	95,08	108,95	122,82	136,73	150,60
Լեռնային ավաղ	24,23	37,23	50,26	63,34	76,43	89,48	102,54	115,60	128,68	141,74
Գետի ավաղ	21,95	33,75	45,53	57,39	69,25	81,08	92,91	104,74	116,60	128,43
Փշատերեվ անտառայուք թաց	20,84	33,05	45,24	57,51	69,78	82,03	94,27	106,51	118,78	131,01
Փշատերեվ անտառայուք կիսաթաց	23,61	37,45	51,27	65,17	79,07	92,95	106,82	120,69	134,60	148,41
Դուրբային կլոր անտառայուք կիսաթաց	14,91	21,02	27,11	33,25	39,38	45,50	51,62	57,74	63,88	70,00
Դուրբային կլոր անտառայուք թաց	11,93	16,82	21,69	26,60	31,51	36,40	41,30	46,20	51,10	56,00
Դուրբային կլոր անտառայուք կիսաթաց	19,90	28,04	36,17	44,84	52,52	60,68	68,84	77,00	85,16	93,32
Մառի ձյուղեր	16,91	23,83	30,73	37,68	44,64	51,57	58,50	65,43	72,34	79,29
	0,20	4,30	5,93	7,53	9,19	10,82	12,45	14,08	15,71	17,34

ՄԱՆՈՓՈԹՅՈՒՆ.—Նորմաները արված են 3-րդ կատեգորիայի ճանապարհների համար, սալի տարողությունը 750 կիլոգրամ է, նորմալ բեռնավորությունը 700 կիլոգրամ, ճանապարհի թեքությունը ընդունված է մինչև 3 տոկոս, սալապանը 3-րդ կարգի բաժնի է:

§ 83-ի օտարոճակայությունը

Նյութերի անվանումը	Տեղափոխման հեռավորությունը կիլոմետրերով									
	11	12	13	14	15	16	17			
	Սալ որերի քանակը (սալապանը սալով)									
Փ ա Ր	1,8	1,6	1,7	1,6	1,45	1,5	1,7	0,75	0,6	1,0
Խիճ պինդ աժրուք. կամ կոպիճ	172,11	192,79	207,47	222,15	236,83	310,24	333,61	457,05		
Խիճ միջին աժրուքյան	158,39	171,45	184,59	197,56	210,62	275,90	341,19	406,47		
Խիճ թույլ աժրուք. և նոր քանդած կավ	164,47	178,35	192,22	206,08	219,96	289,33	388,70	428,06		
Լեռնային ավաղ	154,79	167,85	190,91	193,96	207,02	272,30	337,59	402,97		
Գետի ավաղ	140,26	152,10	163,93	175,76	187,59	246,75	305,91	365,07		
Փշատերեվ անտառ. թաց	143,27	155,51	167,75	180,00	192,24	253,46	314,67	375,89		
Փշատերեվ անտառ. կիսաթաց	162,34	176,22	190,09	203,96	217,83	287,20	356,57	425,93		
Դուրբային կլոր անտառ. թաց	76,12	82,24	88,36	94,48	100,60	131,20	161,80	192,40		
Դուրբային կլոր անտառ. թաց	60,90	65,79	70,69	75,59	80,48	104,96	129,45	153,93		
Դուրբային կլոր անտառ. կիսաթաց	101,48	109,64	117,80	125,36	134,12	174,92	215,72	256,52		
Մառի ձյուղեր	88,22	93,15	100,08	107,01	113,94	148,59	183,24	217,89		
	20,60	22,23	23,86	25,49	27,12	35,27	43,42	51,57		

ՄԱՆՈՓՈԹՅՈՒՆ.—Նորմաները արված են 3-րդ կատեգորիայի ճանապարհի համար, սալի տարողությունը 750 կիլոգրամ է, նորմալ բեռնավորությունը 700 կիլոգրամ, ճանապարհի թեքությունը ընդունված է մինչև 3 տոկոս, սալապանը 3-րդ կատեգորիայի բաժնի է:

§ 84 ՀԱՆԱՊԱՐԱՆԱԴԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄԸ ԱՎԱՏՈՒՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Բառնալ. 2) Տեղափոխել. 3) Դատարիկ. 4) Խնամել ավտոմեքենան. 5) Ընդունման փաստաթերթը ձեռնարկել:

Շինանյութերի անվանումը	Մոլորակային	Պատկեր	Պատկերի մասերի անվանումը	Տեղափոխման հեռավորությունը կիլոմետրով								
				1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Բուր քար	1,80	ԳԱԶ-ԱԱ ԶԻՍ-5 ՅԱԶ-6	6,53 4,43 3,16	8,03 5,27 3,73	9,53 6,10 4,29	11,03 6,93 4,85	12,53 7,76 5,41	14,03 8,60 5,98	15,53 9,43 6,54	17,03 10,26 7,10	18,53 10,03 7,66	
2 Քար և խիճ մեղմ ամրությ.	1,60	ԳԱԶ-ԱԱ ԶԻՍ-5 ՅԱԶ-6	5,80 3,94 2,81	7,13 4,68 3,31	8,46 5,42 3,81	9,79 6,16 4,31	11,12 6,90 4,81	12,45 7,64 5,31	13,78 8,38 5,81	15,11 9,12 6,31	16,44 9,86 6,81	
3 Խիճ և կավիտ պինդ ամրությ.	1,70	ԳԱԶ-ԱԱ ԶԻՍ-5 ՅԱԶ-6	6,02 4,19 2,98	7,29 4,97 3,51	8,56 5,78 4,04	9,83 6,55 4,58	11,10 7,33 5,11	12,37 8,12 5,64	13,64 8,90 6,17	14,91 9,69 6,70	16,13 10,48 7,23	
4 Խիճ քուլ ամրությ. և կավ	1,45	ԳԱԶ-ԱԱ ԶԻՍ-5 ՅԱԶ-6	5,26 3,57 2,54	6,47 4,24 3,00	7,68 4,91 3,45	8,89 5,58 3,90	10,10 6,25 4,36	11,31 6,92 4,81	12,42 7,59 5,26	13,73 8,26 5,72	14,94 9,94 6,17	
5 Լեռնային ավազ	1,50	ԳԱԶ-ԱԱ ԶԻՍ-5 ՅԱԶ-6	4,41 2,394 2,08	5,66 3,64 2,55	6,91 4,33 3,02	8,16 5,03 3,49	9,41 5,72 3,96	10,66 6,41 4,42	11,91 7,11 4,89	13,16 7,80 5,36	14,41 8,49 5,83	
6 Գետի ավազ	1,70	ԳԱԶ-ԱԱ ԶԻՍ-5 ՅԱԶ-6	4,85 3,34 2,36	6,12 4,12 2,89	7,39 4,91 3,42	8,66 5,70 3,96	9,93 6,48 4,49	11,20 7,27 5,02	12,47 8,05 5,55	13,74 8,84 6,08	15,01 9,63 6,61	

§ 84-ի զարգացումը

№ կարգի	Շինանյութերի անվանումը	Պատկերի մասերի անվանումը	Պատկերի մասերի անվանումը	Տեղափոխման հեռավորությունը կիլոմետրով								
				1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	Փշատերեղ անտառային թաղ	0,75	ԳԱԶ-ԱԱ ԶԻՍ-5 ՅԱԶ-6	3,66 2,60 1,85	4,28 2,94 2,09	4,91 3,29 2,33	5,53 3,64 2,56	6,16 3,99 2,79	6,78 4,33 3,03	7,41 4,67 3,26	8,03 5,03 3,49	8,66 5,37 3,73
8	Փշատերեղ անտառային կիսաթաղ	0,60	ԳԱԶ-ԱԱ ԶԻՍ-5 ՅԱԶ-6	2,92 2,08 1,48	3,42 2,36 1,67	3,92 2,63 1,85	4,42 2,91 2,04	4,92 3,19 2,23	5,52 3,47 2,42	5,92 3,74 2,60	6,42 4,02 2,79	6,92 4,30 2,98
9	Անտառային կավիտ	0,85	ԳԱԶ-ԱԱ ԶԻՍ-5 ՅԱԶ-6	4,22 2,94 2,10	5,00 3,34 2,26	5,78 3,73 2,63	6,56 4,12 2,89	7,34 4,52 3,16	8,12 4,91 3,42	8,90 5,30 3,69	9,68 5,70 3,95	10,46 6,09 4,28
10	Ճ. Մ. և Կ. Բ.	0,20	ԳԱԶ-ԱԱ ԶԻՍ-5 ՅԱԶ-6	0,96 0,65 0,45	1,12 0,75 0,52	1,29 0,84 0,58	1,46 0,93 0,64	1,63 1,02 0,70	1,79 1,12 0,77	1,96 1,21 0,83	2,13 1,30 0,89	2,29 1,39 0,95

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— 1) Նկատել ունենալով այն, թե շինարարները իրենց շինարարական աշխատանքները կատարելու համար ընդունել ավտո ուղի 0,6 մամ, կամ 0,075 բանդերան ուղի բոլոր հյուսիսի տեղափոխման համար անկախ նրանց տեսակից:

2) Մեքենաները պահպանվելով աշխատելու ժամանակ վաղից ժամանակի նորման բազմապատկելի 1,10 գործակցությամբ:

§ 85 ՇԻՆԱՆՅՈՒԹԵՐԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄԸ ՏՐԱԿՏՈՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԸ

1) Կցել տրակտորը բեռնատար կազմել հետ. 2) Տեղադրելով բեռով. 3) Անջատել տրակտորը բեռնված կազմից և կցել դատարկ կազմին. 4) Տրակտորի հետ գալը դատարկ կազմով. 5) Մանևրել կազմի փոխելու ժամանակաշրջանում: Մակիմալ վերելքը բեռնավորված փոխադրումով 10 տոկոս և 4-րդ կարգի ճանապարհում:

ՆՈՐՄԱՆ 100 ՏՈՆԱՅԻ շԱՄԱՐ

Տրակտորի անվանումն	Փոխադրման հնավորությունը կելոմետրերով								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Տրակտորների բանակը մեքենա-հերթերով									
ՍՏՁ—ԽՏՁ 15/30 ձիու ուժով	3,69	6,14	8,69	11,14	13,59	16,04	18,49	20,94	23,39
ՍՏՁ 3 Բսթուավոր	1,64	2,72	3,79	4,87	5,94	7,02	8,09	9,17	10,24
ՍՏՁ—60 ձ. ուժ վերելքով մինչև 5 տոկոս	0,63	1,08	1,53	1,98	2,43	2,88	3,33	3,78	4,23
ՍՏՁ—60 » » 10 տոկոս	0,94	1,59	2,24	2,89	3,54	4,19	4,84	5,49	6,14
ՍՏՁ—60 » սահնակների վրա մինչև 5 տոկոս	0,31	0,54	0,76	0,99	1,21	1,44	1,66	1,89	2,11
ՍՏՁ—60 ձ. ուժ » 10 տոկոս	0,43	0,73	1,03	1,33	1,63	1,93	2,23	2,53	2,83
ՍՏՁ—3 » » 5 »	0,41	0,69	0,96	1,24	1,51	1,79	2,06	2,34	2,61
ՍՏՁ—3 » » 10 »	0,69	1,14	1,59	2,04	2,49	2,94	3,39	3,84	4,29

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—1) ՍՏՁ և ՍՏՁ—3 տրակտորների մեկ մեքենա-հերթին բնորոշել տրակտորիս 6-րդ կարգի 1,10 բ/րով և ճան. բանվորների 3-րդ կարգի 1,10 բ/րով: 2) ՍՏՁ և ԽՏՁ տրակտորները մեկ մեքենա-հերթին բնորոշել տրակտորիս. 5-րդ կարգի—1,10 բ/րով և ճան. բանվորներ 3 կարգի—1,10 բ/րով:

§ 85-ի ԾԱՌԱՄԱԿՈՒՄՅՈՒՆ ՓՈԽԱԴՐԵԼ ՇԻՆԱՆՅՈՒԹԵՐԸ ՏՐԱԿՏՈՐՈՎ

Տրակտորների անվանումը	Փոխադրման հնավորությունը կելոմետրերով									
	10	11	12	13	14	15	20	25	30	
Տրակտորների բանակը մեքենա-հերթով										
ՍՏՁ—ԽՏՁ 15/30 ձ. ուժով	25,84	28,29	30,74	33,19	35,64	38,09	50,34	62,59	74,84	
ՍՏՁ—3 Բսթուավոր	11,32	12,39	13,47	14,54	15,62	16,69	22,07	27,44	32,82	
ՍՏՁ—60 ձ. ուժ վերելքով մինչև 5 տոկոս	4,68	5,13	5,58	6,03	6,48	6,93	9,18	11,43	13,68	
ՍՏՁ—60 » » 10 տոկոս	6,79	7,44	8,09	8,74	9,39	10,04	13,29	16,91	19,79	
ՍՏՁ—60 » սահնակների վրա 5 »	2,34	2,56	2,79	3,01	3,24	3,46	4,59	5,71	6,84	
ՍՏՁ—60 » » 10 տոկոս	3,13	3,43	3,73	4,03	4,33	4,63	6,13	7,63	9,13	
ՍՏՁ—30 » » 5 »	2,89	3,16	3,44	3,71	3,99	4,26	5,64	7,01	8,39	
ՍՏՁ—30 » » 10 »	4,74	5,19	5,64	6,09	6,54	6,99	9,24	11,49	13,74	

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Շինանյութերի բարձրման և դատարկման դեպքում բնորոշել

- 1) Ավազի համար բանվորներ 3 կարգի 5,38 բ/ր
- 2) Կոպիճի » » 3 » 6,50 »
- 3) Փարի » » 3 » 8,75 »
- 4) Խլճ » » 3 » 7,13 »
- 5) Կավի » » 3 » 7,13 »
- 6) Անտառանյութի » » 3 » 14,38 »
- 7) Զյուղեր (չբիկ) » » 3 » 16,13 »

§ 86 ՀԱՆ. ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՅԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ
ՇԱՆԱԳՈՐԾՄԱՆ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ ՅԵՎ 1 ՄԵՔԵՆԱ-ՇԵՐԹԻ (8 ՃԱՄՅԱ) ԳԻՆԸ

Պահանջվելիք քաշող ուժի անվանումը և քանակը	Մշական ծախսեր				Փափուրակաւն ծախսեր, վորոնք յենթակա յեն փափուրակաւն յենհով տեղի գներից	Քանակաւն ուժ				Մահադորձան նյութեր, վորոնք յենթակա յեն փափուրակաւն յենհով տեղի գներից				Փափուրակաւն ծախսեր, վորոնք յենթակա յեն փափուրակաւն յենհով տեղի գներից			
	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը		Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	Քաշող ուժի անվանումը	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	Գրեյթերներ Բ Տ-12	Չ Տ Չ	2	24,6	1	10,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Պրեկտորներ Գ Տ-18	Չ Տ Չ	1	17,2	1	8,55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Պրեկտորներ Դ Տ-6	Չ Տ Չ	1	8,4	1	8,55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Միջակայ հատու հատու կանակատներ	Չ Տ Չ	1	5,8	1	8,55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Տ-6 տոննանոց մատուցվող կատու Միջակայ հատու բանի արտադրություն	Չ Տ Չ	—	36,0	1	13,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	10 տոննանոց մատուցվող կատու Միջակայ հատու բանի արտադրություն	Չ Տ Չ	—	43,1	1	13,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	3-5 տոննանոց կցորդվող կատու	Չ Տ Չ	0,33	4,1	—	2,12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

8	Կցորդվող կերակուր	Չ Տ Չ	1,0	19,4	—	1,0	6,38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Բաներ սկզբնական «Բնակիչ» տիպի 0,75 խ. մ. ունակությամբ	Չ Տ Չ	0,25	11,6	0,5	3,50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Բաներ միջան (քաշ ավելի տիպի ԵՊՈՒՄԵՆ 0,35 խ. մ. ունակությամբ	Չ Տ Չ	1	3,10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	3 խոտավոր արակատորային գուլիան	Չ Տ Չ	1	1,50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Ձիաքաշող գուլիան	Չ Տ Չ	—	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	3 տոննանոց արակատորա- յին կցորդ	Չ Տ Չ	0,33	4,8	—	0,33	1,78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	65 ձիու ուժի ՉՏՁ թըն- թաղի արակատոր	—	—	0,3	1	13,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	30 ձիու ուժի ՄՏՁ անի- վատոր արակատոր	—	—	20,70	1	10,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	46 ձիու ուժի ՄՏՁ 3 թըն- թաղի արակատոր	—	—	36,50	1	10,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Մեծադյա հարկիչներ	Չ Տ Չ	—	1,1	—	0,33	2,12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Փայտյա հարկիչներ	Չ Տ Չ	—	0,50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
19	Ավտոգույրմատի «Կոմսոմոլց» ախլի	—	—	84,2	Շաֆեր 2 կար գիլի գույրմ- ատի 5 կարգի	1	—	11,04	բենդին	կ. գ.	60,2	0,90
20	Ավտոմեքենայի կցորդ 2 առանցքանի	ավտոմեք. ՉԴՍ-5	1	4,1	Շաֆեր 2 կարգի	—	—	—	—	—	—	—
21	2 առանցքանի	»	1	8,1	»	—	—	—	—	—	—	—
22	Ձեռքի գույրմատի տա- րողությամբ 350 կտոր	—	—	8,7	Գույրմատի արհիվ 4 կ. բանվոր 2 կ.	1	—	8,55 5,34	փայտ	խ. մ.	0,3	40,90
23	Գարջարդիչ շարժական մեքենա АРМЭ 8,5 ախլի	Շարժիչը 22 ձիու ուժի կամ տրակ- տոր ՍՏՀ	1	44	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Գարջարդիչ մեքենա ար- տադրողականութ. մի ծա- մում 5—6 խ. մ.	Շարժիչը 22 ձիու ուժի կամ տրակ- տոր ՍՏՀ	1	46	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Շարժիչ ՍՏՀ, խՏՀ 30 ձիու ուժի	—	—	13,7	Ստորկատ 5 կարգի	1	—	10,75	նավթ	կ. գ.	36,6	0,70
26	Շարժական բիտումային կաթնա տարողությամբ 300 կտոր	—	—	2,1	Բանվոր 2-րդ կարգի	—	1	5,34	փայտ	խ. մ.	0,06	40,90
27	Շարժական բիտումային կաթնա տարողությամբ 500 կտոր	—	—	3,1	Բանվոր 2-րդ կարգի	—	1	5,34	փայտ	խ. մ.	0,30	40,90
28	Անշարժ բիտումային կաթ- նա տարողությամբ 10000 կտոր	տրակտոր ՍՏՀ	1	26,2	Բանվոր 2-րդ կարգի	—	2	10,68	փայտ	խ. մ.	2,0	40,90

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— I Մշտական ծախսեր.— 1) Մեքենայի պահպանման ծախսը դաշտում (աշխատանքի վայրում). 2) Մեքենայի մշտական կադրի պահպանումը (մշտական կադրի պահպանումը) վոչ աշխատանքի ժամերին. 3) Յուղեկի, սրբիչների և շահագործման ոժանդակող նյութերի արժեքը. 4) Բոլոր տեսակի նորոգումների արժեքը. 5) Մեքենայի արժեքի վերականգնման հաշվառումը. 6) Մեքենայի քանդման և հավաքման արժեքը. 7) Մեքենայի տեղափոխումը աշխատանքի վայրը, աշխատանքի վայրից վերանորոգչական արհեստանոցն և հետ, բրիգադայի հետ միասին, մեկ աշխատանքի վայրից մյուսը շինարարության սահմաններում տեղափոխման արժեքը. 8) Գարաժի ծախսերի արժեքը:

II Փոփոխական ծախսեր.— 1) Մեքենաները վարող բան. ուժի արժեքը. 2) Վառելանյութերի և տաքացման նյութերի արժեքը:

III Փոփոխական ծախսերը վորոշվում են համաձայն հետևյալ (§ 86—6, 7, 8, 10, 11, 12) պարագրաֆներում ցույց տրված նորմաների և տեղական հաստատված բան. ուժի և վառելանյութի գների (ֆոանկո պահեստ) տեղական մեքենա-հերթի գինը տվյալ շինարարության համար ստացվում է գումարելով հիմնական ծախսերը փոփոխական ծախսերի գումարի հետ: ՈՐԻՆԱԿ.— Վորոշել ավտոգույրմատի մեքենա-հերթի տեղական գինը, 1,2 գործակից ունեցող գոտու համար, յերբ ֆոանկո պահեստում բենզինի գինն է 90 կոպեկ, իսկ նավթինը 70 կոպեկ:

1) Հիմնական ծախսեր 84 ուրբի 20 կ. (տես § 86 5 կետում). 2) Անմիջապես ղեկավարող բան. ուժի գինը (տես § 86 9 կետում), վորը բազմապատկվում է 1,2 գոտային գործակիցով $(11,04 + 10,75) \times 1,2 = 26$ ո. 15 կ.: 3) Վառելանյութի նորման (տես § 86 12 կետում), վորը բազմապատկվում է ֆոանկո պահեստի գնի հետ:

Բենզին 60,2 կ. գ. $\times 0,90 = 54-18$

Նավթ 6 կ. գ. $\times 0,70 = 4-20$

Ընդամենը 58—38 կ.

Ավտոգույրմատի մեքենա-հերթի գինը կլինի (84 ո. 20 կ. + 26 ո. 15 կ. + 58 ո. 38 կ. հավասար է 168 ո. 73 կ.

§ 87 ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ՄԱՍ ԳՐՈՒՆՏՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Տվյալ գրքում նորմաները նախատեսված են բնական խոնավության պայմաններում, այսինքն մշակման ժամանակ գրունտները չեն գտնվում անձրևի գրունտային և հոսող ջրերի ազդեցության տակ:
2. Գրունտները, վրոնք գտնվում են գրունտային ջրերի մակերեսից ցածր հաշվվում են նորմալ պայմաններից ավելի ջրով հագեցած, բացի կավային և թույլ ջուր ծծող գրունտները, վրոնք կարող են գտնվել ջրի մեջ և պահել իրենց բնական խոնավությունը:
3. Թաց և գործիքներ վրա սփռվող գրունտները. ա) 1-ին և 2-րդ կարգի գրունտի դեպքում ժամանակի նորման ավելացվում է 12 տոկոսով, իսկ արտադրողականության նորման փոքրացվում է 11 տոկոսով. բ) 3-րդ և 4-րդ կարգի գրունտի դեպքում ժամանակի նորման ավելացվում է 30 տոկոսով, իսկ արտադրողականության նորման փոքրացվում է 23 տոկոսով:
4. Գրունտների մշակման ժամանակ յեղեղները (կամ խններ) գոյություն ունենում. ա) նոր բուսած յեղեղների համար ժամանակի նորման ավելացվում է 10 տոկոսով, իսկ արտադրողականության նորման փոքրացվում է 9 տոկոսով. բ) խառնած յեղեղների համար ժամանակի նորման ավելացվում է 30 տոկոսով, իսկ արտադրողականության նորման փոքրացվում է 23 տոկոսով:
5. Հողային լիցքերի չափումները դեպքում, յերբ հարկավոր է իմանալ գրունտի նախկին պինդ գրունտները պետք է ոգտվել հետևյալ աղյուսակից:

Գրունտների վիսեցման աղյուսակ № 1

Գրունտների կատեգորիաները	Գրունտի մշակման ժամանակի նորման ավելացման տոկոսը	Նախնական փոքրացման տոկոսը	Մնացորդային փոքրացման տոկոսը (ընդամենը)
I կ ա ռ գ ի	8—17	12	1—2,5
I տորֆ, բուսահող, սեփահող	20—30	—	3—4
II կ ա ռ գ ի	14—28	20	1,5—5
III կ ա ռ գ ի	24—30	25	4—7
IV կ ա ռ գ ի	26—32	29	6—9
IV մ ե ռ գ ե լ	33—37	—	11—15
V կ ա ռ գ ի	30—45	33	10—20
VI կ ա ռ գ ի	45—50	45	20—30

6. Գրունտների կատեգորիան վորոշվում է իր մշակման ձևով և բնույթով:
7. Նախադժման և լիցքերի աշխատանքների դեպքում, յերբ հարկավոր է վորոշել գրունտի բնական թեքության անկյունը, վորից կախված է լիցքերի մեծությունը, պետք է ոգտվել հետևյալ աղյուսակից:

ՏԱՐԲԵՐ ԳՐՈՒՆՏՆԵՐԻ ԹԵԳՈՒԹՅԱՆ ԲՆԿՈՒՆԵԼ ԸՍՏԻՃԱՆՆԵՐՈՎ
Աղյուսակ № 2

Գրունտների անվանումը	Չոր գրունտի համար	Խոնավ գրունտի համար	Թաց գրունտի համար
Հ ա ա ի ձ	40	40	35
Պորո ավազ	30	32	27
Միջին մեծության ավազ	28	35	25
Մանր ավազ	25	30	20
Ցուղալի կավ	25	35	15
Ավազախոտն կավ	50	40	30
Բուսահող	40	35	25
Տորֆ առանց արմատների	40	25	14

8. Ձեռքի միջոցով թույլատրվում է կատարել ժայռային գրունտների ծակում, յերբ փշանում կամ բացակայում են մեխանիզմները. (տես աղյուսակ № 3):

Աղյուսակ № 3

Գրունտների կատեգորիաները	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Մեկ գծային մեծ ժայռային գրունտների բուսերով ծակելու ժամանակը հաշված ըստ հետևյալի	18	46	78	111	157	193	249	285	359

- Վերոհիշյալ աղյուսակում գրունտների ծակելու ժամանակի տեղի ունեցումը վորոշելու համար, ընդունված է, վոր ծակումը կատարվում է մի մարդու միջոցով յերկու կիլոգրամանոց մուրճի հարվածների տակ հաճախ լցնելով անցքում ջուր:

- Ձեռքի միջոցով շատ դժվար է կատարել ծակում XIV-րդ կարգից բարձր գրունտների, վորովհետև նրանք ունեն չափազանց պինդ կազմություն:

- 9) Գրունտների կատեգորիաները վորոշվում են համաձայն հետևյալ խմբավորումների (տես աղյուսակ № 4):

ԳՐՈՒՆԱՆՆԵՐԻ ԽՄԵՐԱՊՐՈԳՐԱԿԱՆ ԲՈՅ ԿԱՐԳԵՐԻ

Աղյուսակ № 4

Գրույնանների կատեգորիաները:	Գրույնանների հերթական համարը:	Գրույնանների անվանումը	Գրույնանների միջին ծավալային քաշը տեղում, բնական կամ խմորով, բնական կամ խմորով, կ. գ. մ.	Գրույնանների մասնատված ծավալային քաշը, կ. գ. մ.	Գրույնանների քանակը, լու. միջնայինը, գործիքները:
1	2	3	4	5	6
I	1	Ավազ	1500		Քանդվում է լայնատեղանի կանների միջնայինը:
	2	Կավախառն ավազ	1600		
	3	Բուսահող	1200		
	4	Տորֆ	600		
II	1	Թեթև կավախառն ավազ	1600		Քանդվում է լայնատեղանի կանների միջնայինը, անհատական քաշը, կ. գ. մ.
	2	Աղուտներ (շորաքայտներ)	1600		
	3	Մանր և միջին կոպիտ միջին 15	1700		
	4	Պինդ բուսահող, բուսական արմատներով	1400		
	5	Տորֆ և բուսահող արմատներով, արմատներով մինչև 30 միջինատր	1100		
	6	Ավազ և բուսահող, խառնված խճի կամ կոպիտ հետ	1650		
	7	Լցված գրունտ խճի կամ կոպիտ խառնուրդով	1750		
	8	Կավախառն ավազ խճի և կոպիտ խառնուրդով	1900		
III	1	Յուղալի կավ	1800		Քանդվում է լայնատեղանի կանների և քլուզգանների միջնայինը, կիրառելի 30 տոկոս նիզի (լոմի) աշխատ.
	2	Ծանր ավազախառն կավ	1750		
	3	Կոպիտ և խիճ մեծությամբ 15 միջինատրից մինչև 40 միջինատր	1750		
	4	Բուսահող կամ տորֆ արմատներով, արմատներով 30 միջինատրից մեծ	1400		
	5	Ավազախառն կավ, խառնված խճի, կոպիտ և շինարարական թափվածքի հետ	1900		
IV	1	Ծանր պինդ կավ	1950		Քանդվում է լայնատեղանի, բուսահողի, խճի, լոմի, միջնային: Մասնակի կիրառելի սեպեր լու. մեծ (30 տոկոս):
	2	Յուղալի և ծանր ավազախառն կավ, խճի, կոպիտ և գետաքարի (ծանրությամբ մինչև 25 կ. գ.) խառնուրդի հետ	1950		
	3	Մոռնակա կավ գետաքարային խառնուրդով ծանրությամբ մինչև 50 կ. գ.	2000		

1	2	3	4	5	6
IV	4	Հերձաքարային կավ	2000		
	5	Մոռնակա կոպիտ մեծությամբ մինչև 90 միջինատր	1950		
	6	Շինարարական թափվածք, յենթարկված ցեմենտացիայի	1850		
	7	Կակուլ մերգել	1900		
	8	Խճավազ	1800		
	9	Սառած գրունտներ 1-ին և յերկրորդ կարգի	—		
V	1	Մոռնակա գետաքարերով, քաշով մինչև 50 կ. գ.	2100		Քանդվում են մասնակի ձեռքի հարվածող գործիքներով և մասնակի պայթեցմանաշխատանքներով
	2	Գորշ ածուխ	1200		
	3	Թույլ քարածուխ	1300		
	4	Տեղային և կավճային աղաք (պառաք)	1800		
	5	Կոնգլոմերատ յենթարկված թույլ ցեմենտացիայի	1900		
	6	Թույլ տարբեր հերձաքարեր	2600		
	7	Գիպս	2200		
	8	3-րդ կարգի սառած գրունտներ			
VI	1	Տուֆ և պեղա	1100		Քանդվում է խիլիղ մուրճի և պայթեցման միջոցներով
	2	Կրաքար թույլ ծակախիներով և ուժեղ ճեղքերով	1200		
	3	Պինդ կավիճ	2600		
	4	Անարաքիտ	1500		
	5	Միջին ամրությամբ հերձաքարեր	2700		
	6	Միջին ամրությամբ մերգել	2300		
VII	1	Կոնգլոմերատ կոպիտային, նրստված քային ծագում ունեցող յենթարկված կրաքարից և ցեմենտացիայի	2200		Քանդվում են պայթեցման միջոցներով
	2	Կրային ուժեղ ճեղքվածք ունեցող ավազաքար	2000		
	3	Կավային պինդ հերձաքարեր	2800		
	4	Պինդ մերգել	2500		
VIII	1	4-րդ կարգի սառած գրունտներ			
IX	1	Խճավազային գրանիտ	2300		Քանդվում են պայթեցման միջոցներով
	2	Մերգելային կրաքար	2300		
	3	Կավային ավազաքար	2200		
	4	Հերձաքարեր, ավազային և փայլաքարային	2300		
	5	Անգլիզիտ	2900		

1	2	3	4	5	6
X	1	Գրանիտ, գնեյս և սիենիտ (յեն-թարկված հողմահարման)	2500	800—1000	
	2	Պինդ կրաքար	2500		
	3	Կոնգլոմերատ կոպչային, նըստ-վածքային ծագում ունեցող յեն-թարկված կրեմնոցեմենտացիայի	2500		
	4	Ավազաքարեր	2500		
	5	Միլերետ	2700		
	6	Ավազակրային հերձաքարեր	2500		
	7	Մագնեզիտ	3000		
XI	1	Դոլոմիտներ	2700	1000-ից 1200	
	2	Պինդ կրաքարեր	2700		
	3	Մբամոր	2700		
	4	Կրացեմենտային պինդ ավազա-քար	2600		
	5	Ավազային պինդ հերձաքար	2600		
XII	1	Մեծ հատիկային դրանիտ	2800	1200-ից 1400	
	2	Չափազանց պինդ դոլոմիտ	2900		
	3	Կոնգլոմերատ կոպչային, հրա-բխային ծագում ունեցող յեն-թարկված կրացեմենտացիայի	2800		
	4	Պինդ ավազաքար	2700		
	5	Մեծ հատիկային սիենիտ	2700		
XIII	1	Անդեզիտ և բազալտ նոր հողմա-հարված հեռքերով	2700	1400-ից 1600	
	2	Գնեյս	2600		
	3	Չափազանց պինդ կրաքար	2900		
	4	Տրախիտ	2600		
XIV	1	Միջին հատիկային դրանիտ	3100	1600-ից 1800	
	2	Պինդ գնեյս	2800		
	3	Դիորազ	2700		
	4	Պորֆիրիտ	2500		
	5	Պինդ տրախիտ	2800		
	6	Միջին հատիկային սիենիտ	2800		
XV	1	Չափազանց պինդ մանր հատի-կային գրանիտ	3300	1800-ից 2000	
	2	Գրանիտ գնեյս	2900		
	3	Դիորիտ	2900		
	4	Կրաքար բարձր ամբուլթյան	3100		
	5	Պինդ պորֆիրիտ	2700		
XVI	1	Անդեզիտ բազալտ և պինդ ու-գովիկ	3100	2000-ից 2500	
	2	Դիորազ և դիորիտ բարձր կալ-բուլթյան	2900		
	3	Դարբո և պինդ կվարցիդ	2800		
XVII	1	Բազալտ լաբրադորային և ուլի-վենային	3300	2500-ից բարձր	
	2	Դարբո, դիորազ, կվարցիտ և պորֆիրիտ հատկապես պինդ	3000		

Քառասունհինգ և պայթյունների միջոցներով

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

	Եջ
1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍ	1—3
2. ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	
§ 1 Տրասսայի վերականգնում	4—4
§ 2 Անտառի և թվուտի կտրում	5—6
§ 3 Կտրած ծառի կոճղերի արմատահանումը ձեռքի միջոցով	7—7
§ 4 Կտրած ծառի կոճղերի արմատահանումը մեքենաների միջոցով	8—8
3. ՀՈՂԱՑԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	
§ 5 Հողային պատռուի կառուցումը կյուվետներից հանած հողից	9—9
§ 6 Գրունտի քանդումը ձեռքի միջոցով և տեղափոխումը ձեռքի սայլակներով ու պատգարակներով (նասիլկաներով)	10—10
§ 7 Գրունտի քանդումը գուլթանի միջոցով, տեղափոխումը սայլերով	11—11
§ 8 Ժայռային գրունտի քանդումը ձեռքի միջոցով և տեղափոխումը պատգարակներով (սայլակներով)	12—14
§ 9 Գրունտի քանդումը և տեղափոխումը ձեռքի սկրեպերներով	15—16
§ 10 Գրունտի քանդումը և տեղափոխումը տրակտորի «Բեկկեր» տիպի թիակներով	17—17
§ 11 Հողային պատռուի պրոֆիլավորումը տրակտորաքարը գրեյդերի միջոցով	18—19
§ 12 Հողային պատռուի պրոֆիլավորումը ձեռքի միջոցով	20—20
§ 13 Հողի հավասարեցումը ձեռքի միջոցով	21—21
§ 14 Գրունտների տրամբովան ձեռքի միջոցով	21—21
4. ԱՄՐԱՅՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	
§ 15 Կոնաձեղ մակերեսների, թումբերի, շեղ թեքությունների, լեռնային ա-ռուների և կյուվետների սալահատակումը քարերով	22—22
§ 16 Թեք հարթությունների ամրացումը քարերով լցված հյուսված վանդակների միջոցով	23—23
§ 17 Թեք հարթությունների համատարած և վանդակաձեղ շիմապատում	24—24
§ 18 Կյուվետներում քարի պատից ջրնկեցի կառուցումը	25—25
§ 19 Կյուվետներում հյուսված ճյուղերից ջրնկեց պատի կառուցումը	26—26
§ 20 Հենապատերի կառուցումը չոր շարվածքից	27—27
§ 21 Հենապատի կառուցումը ցեմենտի շաղախի վրա	28—28
5. ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅՈՒՄՆԵՐ	
§ 22 Մի թռիչքային փայտյա կամուրջների կառուցումը շրջանա-կային հենաբանների վրա	31—33
	Աղյուսակ № 1 H 8 Γ—5,5 համար
	Աղյուսակ № 2 H 8 Γ—4,5 համար
§ 23 Մի թռիչքային փայտյա կամուրջների կառուցումը ցցային հենաբանների վրա	
	Աղյուսակ № 1 H 8 Γ—5,5 համար
	Աղյուսակ № 2 H 8 Γ—4,5 համար

§ 24 Ցածր շինարարական բարձրության բազմաթիվ շրջաններ	67
Փայտյա կամուրջների կառուցումը սցային հենարանների վրա	34—45

Աղյուսակ № 1 հաշվային թռիչքը 4 մետր H 8 Γ—5,5
 Աղյուսակ № 2 հաշվային թռիչքը 6,5 մետր H 8 Γ—5,5
 յերթվեկների մասը „Ե“ տիպի
 Աղյուսակ № 3 հաշվային թռիչքը 6,5 մետր H 8 Γ—5,5
 յերթվեկների մասի տիպը „Դ“
 Աղյուսակ № 4 հաշվային թռիչքը 4 մետր H 8 Γ—4,5
 Աղյուսակ № 5 հաշվային թռիչքը 6,5 մետր H 6 Γ—4,5

§ 25 Փայտյա կամուրջներ թռիչքային մասի կառուցումը	46—50
Աղյուսակ № 1 բացվածքը 2 մետր H 8 Γ—6,5 Γ—8,5 Γ—9,5	
Աղյուսակ № 2 » 3 » H 8 Γ—6,5 Γ—8,5 Γ—9,5	
Աղյուսակ № 3 » 4 » H 8 Γ—6,5 Γ—8,5 Γ—9,5	
Աղյուսակ № 4 » 5 » H 8 Γ—6,5 Γ—8,5 Γ—9,5	
Աղյուսակ № 5 » 6 » H 8 Γ—6,5 Γ—8,5 Γ—9,5	

§ 26 Հենարանների և կամուրջի հենարանների յերեսապատումը (որլիցովկա) քարից	51—51
§ 27 Քարի տաշումը հարթ մակերեսներով	52—52
§ 28 Քարի տաշումը շուրթաձևով	53—53
§ 29 Քարի տաշումը ժապավենաձևով (վրնտու)	53—53
§ 30 Պատի շարումը բուռ քարից (հիմքերից մի կողմը և յերկու կողմը բաց պատերի և սյուների համար)	54—54
§ 31 Շաղախի ծախսը 1 խ. մետր բուռ քարից պատ շարելու համար	55—55
§ 32 Շաղախների պատրաստումը ձեռքի միջոցով	56—56
§ 33 Կրի հանգցնելը ձեռքի միջոցով	57—57
§ 34 Նյութերի ծախսի նորմաները 1 խ. մետր տարբեր տեսակի շաղախների պատրաստելու համար	58—58
§ 35 Նյութերի տեղափոխումը հասկերակների միջոցով	59—59
§ 36 Փայտյա խողովակների կառուցումը ուղղանկյուն կտրվածքով (բացվածքով 0,75, 1,0 և 1,5 մետր H 8 բեռնվածության տակ)	60—61
§ 37 Քարի խողովակների կառուցումը շոր շարվածքով (բացվածքը 1,0, 1,5 և 2,0 մետր)	62—64
§ 38 Փայտյա խողովակների կառուցումը սեղանաձևով կտրվածքով (բացվածքով 1,5, 1,0 H 8 բեռնվածության տակ)	65—66
§ 39 Յերկաթ բետոնի կտր խողովակների կառուցումը (0,75 և 1,0 մետր տրամագծով)	67—71
§ 40 Փայտյա կամուրջների կառուցումը կանալների վրա	72—73

6. ՅԵՐԹԵՎԵԿՆԵՐԻ ՄԱՍ

Ա) Նոր շինանյութեր

§ 41 Յերթվեկների մասի տաշումակի կառուցումը գրեյդերի և ձեռքի միջոցով	74—77
§ 42 Ավազյա ցամաքեցնող (գրեյմաժի) շերտի կառուցում	78—78

§ 43 Անհատն քարերից պատրաստի հիմքերի վրա սալահատակի կառուցումը	67
§ 44 Յերթվեկների մասի խճապատումը պատրաստի հիմքի վրա	79—79
§ 45 Մանաղաձեղ կտրվածքով յերթվեկների մասի կոպտապատումը պատրաստի հողային պատտուի վրա	80—80
§ 46 Դրուհտային ճանապարհների բարելավում (խառնուրդներով, ավազ, կոպիճ և կավ) կառուցման ժամանակ կիրառելով հասարակ գործիքներ	81—81
§ 47 Դրուհտային ճանապարհների բարելավում (աշխատանքի ընթացքում կիրառելով մեխանիզմներ)	82—82
§ 48 Դրուհտային ճանապարհների բարելավում (աշխատանքի ընթացքում կիրառելով մեխանիզմներ)	83—83

Բ) Հիմնական նորոգում

§ 48 Դիտաքարային սալահատակի համատարած վերասալահատակում	84—84
§ 49 Սճուղու կեղևի հաստացում և նորոգումը սակոնահան ձեղով (քլուսդահարելով հին կեղևի մեխանիզմների միջոցով)	85—85
§ 50 Սճուղու կեղևի հաստացում և նորոգումը սակոնահան ձեղով (քլուսդահարելով հին կեղևի մեղքի միջոցով)	86—86
§ 51 Սճային ծածկի վերանորոգում քանդելով կեղևի ձեռքի միջոցով	87—87
§ 52 Սճային ծածկի վերանորոգում քանդելով կեղևի մեխանիզմների միջոցով	88—88
§ 53 Դրուհտային բարելավված ճանապարհի հիմնական նորոգում մեխանիզմների միջոցով	89—89
§ 54 Դրուհտային բարելավված ճանապարհների հիմնական նորոգում կիրառելով ձեռքի հասարակ գործիքներ	90—90
§ 55 Դրուհտային պրոֆիլավորված ճանապարհի պրոֆիլի վերանորոգումը կամ արոշիմաների հարթեցումը թեթև գրեյդերի միջոցով	91—91
§ 56 Կանալների մաքրումը ձեռքի միջոցով	92—92
§ 57 Արոշիմաների և մակերեսների հարթեցումը ձեռքի միջոցով	93—93
§ 58 Ցամաքացնող ձաղաքաների կառուցումը	94—94

Գ) Ճանապարհանորոգչական աշխատանքներ

§ 59 Դիտաքարային սալահատակի փոսային նորոգում	95—95
§ 60 Սճուղու փոսային նորոգում	95—95
§ 61 Կոպճային ճանապարհի փոսային նորոգում	96—96
§ 62 Կոպճային ճանապարհի պրոֆիլի ուղղումը գրեյդերի միջոցով	96—96
§ 63 Դրուհտային բարելավված ճանապարհի հարթում	97—97

Դ) Արհեստական կառուցվածքների նորոգում

§ 62 Կամուրջի ճաղաշարերի վերանորոգում	98—98
§ 63 Կամուրջի անիվահոսքման բրուսների վերանորոգում	99—99
§ 64 Կամուրջի վերելի ծածկի վերանորոգում	100—100
§ 65 Կամուրջի վերաբարել (կտր գերաններից) վերանորոգում	101—101
§ 66 Կամուրջի պարզունակների (պարզունակների) վերանորոգում	102—102
§ 67 Կամուրջի յինթաղերանների վերանորոգում	103—103

§ 68 Կամուրջի հեծանքների վերանորոգում	104—105
§ 69 Կամուրջի ապահովման սյուների (տուժքանների) վերանորոգում	106—106
§ 70 Կամուրջի ցանկապատերի վերանորոգում	107—107
§ 71 Փայտյա խողովակները կողովածքի (որշիվկա) վերանորոգում	108—108

7. ՃԱՆԱՊԱՐՀԻ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ

§ 72 Կիրժետրային և ճանապարհային ցուցանիշների պատրաստում	109—109
§ 73 Փոսիկների փորում և ծառատնկում	110—110

8. ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՇԻՆԱՆՅՈՒԹԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

§ 74 Քարի պատրաստում (հավաքելով գետնի յերեսից)	111—111
§ 75 Քարի պատրաստում շերտային կազմ ունեցող հանքից	112—112
§ 76 Քարի պատրաստում միաձուլ հանքից	113—113
§ 77 Կոպիճի պատրաստում	114—114
§ 78 Ավաղի պատրաստում	114—114
§ 79 Կոպիճի, կոպճային նյութի և ավաղի պատրաստումը բաց հանքում	115—115
§ 80 Շաշկի կտրում (սալահատակման համար)	116—116
§ 81 Խճի ջարդումը ձեռքի միջոցով	116—118
§ 82 Խճի ջարդումը մեխանիզմների միջոցով	119—119

9. ՓՈԽԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

§ 83 Ճանապարհաշինարարական շինանյութերի տեղափոխումը սայլերով	120—121
§ 84 Ճանապարհաշինարարական շինանյութերի տեղափոխումը ավտոմեքենաների միջոցով	122—125
§ 85 Ճանապարհաշինարարական շինանյութերի տեղափոխումը տրակտորի միջոցով	126—127

10. ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ՄԱՍ

§ 86 Ճան. շինարարական մեքենաների և սարքավորումների շահագործման նորմաները և 1 մեքենա-հերթի (3 ժամյա) դինը	128—131
§ 87 Բացատրական մաս գրունտների վերաբերյալ	131—136

Ռուսերենից բարգմ. ինժ. Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ
 խմբագիր՝ ինժ. Բ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
 Տեխ. խմբագիր՝ ինժ. Ա. ՎԻՐԱԲՅԱՆ

ՎՖ 3992

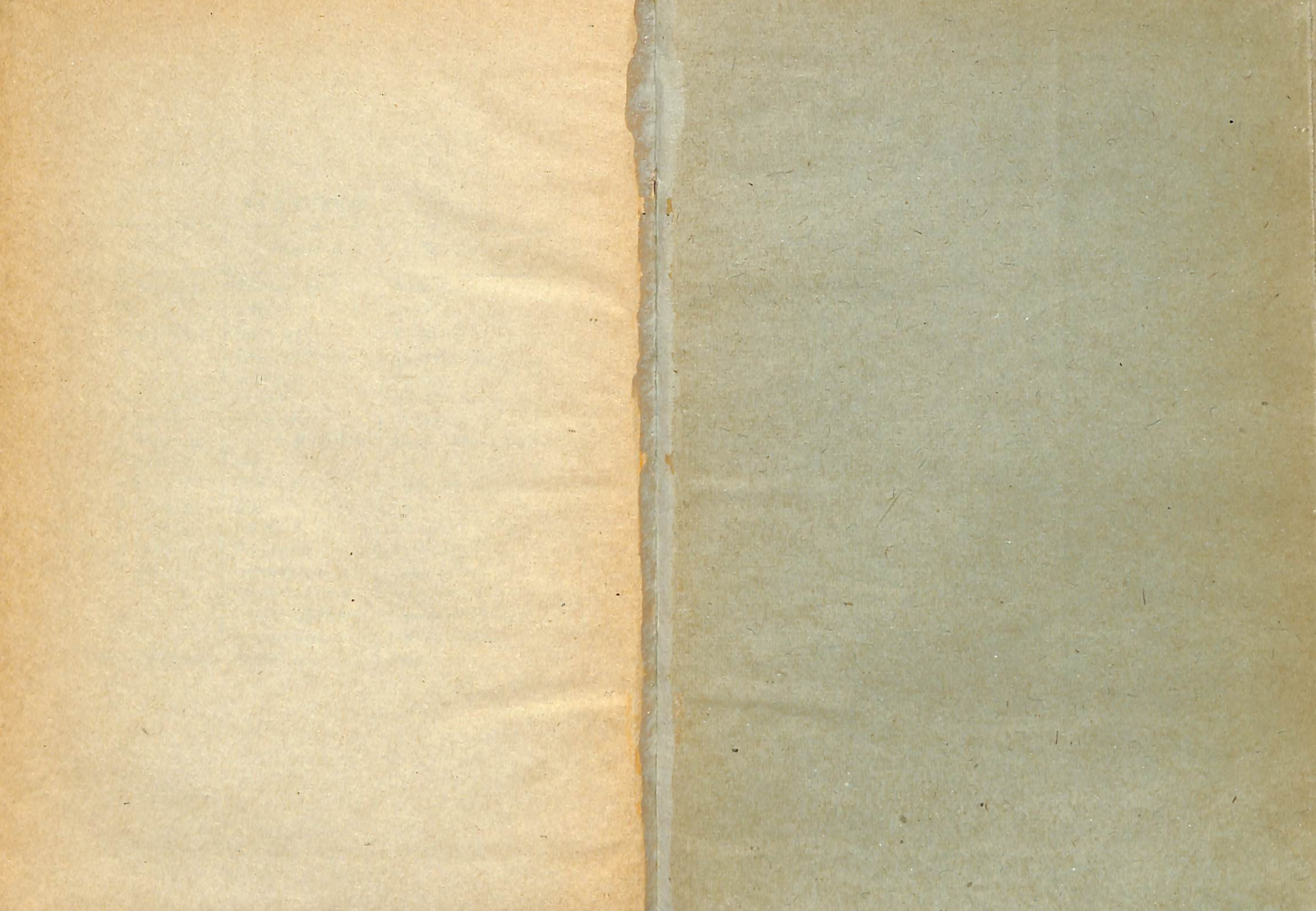
Պատվեր № 702, Տիրամ՝ 300

Հանձնված է տպագրության 20/7 1940 թ.

Ստորագրված է տպագրելու 5/8 1940 թ.

ՎՐԻՊԱԿՆԵՐ

Եջ	Տող	Տպված է	Պատք է լինի
14	15 ներքևից	Քանդակված	Քանդված
33	18 »	մեկ/ամ.	մեք/ամ.
35	5 վերևից	ճյուղերի	մայթերի
35	6 »	կաբինետները.	կաբիլկաները.
35	7 »	ճյուղերը	ճաղերը
45	15 ներքևից	(բրդւմ)	(բրուս)
54	1 վերևից	հիմքերից	հիմքերի.
59	1 ներքևից	բաց է թողնված	Տարբ. տես. գրունտ.
60	9 վերևից	չիք	քիչ
60	4 ներքևից	մամուլի	մամուռի
65	2 ներքևից	ջրային	ջրահեն
65	3 վերևից	$1,5 \times 10$	$1,5 \times 1,0$
80	5 ներքևից	Մաշվածք	Մաղվածք
101	10 վերևից	պագոնների	պրագոններ
102	1 »	պարզունկաներ	պարզունակներ
102	2 »	(պապերչիններ)	(պապերիչիններ)
103	15 »	խարածունների	խարաչունների
115	ներք. 3-րդ սյուն.	մաշելուց	մաղելուց

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0280107

2 1 1

544

13.810